Ketabona | کتابونه
WWW.KETABONA.COM

بسم الله الرحمن الرحیم

@Ketabona
DOWNLOADED
WWW.KETABONA.COM
info@ketabona.com

د دوزخ په جنت کې

کیسه

لیکوال

محب الله زغم

د «دوزخ په جنت کې» کیسه

ښه مې نه یادېږي چې د دې ناول لیکل مې کله پیل کړل خو مفکوره یې په ۲۰۱۲ کې ذهن ته راغله. هاغه مهال د لیکوالۍ نړیوال پروګرام ته ورغلی وم چې په ترڅ کې یې د امریکا د متحدو ایالتونو مختلف ښارونه مو هم وکتل. په دې کې یو ښار شیکاګو و، د ارنسټ همېنګوې د زوکړې او اوسېدو ښار. هلته د سفر په نیمایي کې د زړه تنګون ځورونکې ځپه راباندې راغله. نور ملګري مې د ښار له چکرونو خوند اخیست خو زما لپاره هر څه غمېدلي وو. هلته دغه تصور را ته پیدا شو چې دوزخ مکان نه دی، زمان دی. د «دوزخ په جنت کې» مفکوره هماغه مهال ذهن ته راغله او نیت مې وکړ چې ناول به وراندې لیکم.

وطن ته چې راستون شوم، څه موده وروسته مې ناول شروع کړ خو په کراتو داسې ځای ته ورسېدم چې نور وړاندې نه شوای تلی. بیا به مې په میاشتو میاشتو غرض پرې نه کاوه او بیا به مې لیکل شوې برخه له پیله تر پایه ولوسته چې بېرته هماغه فضا ته ورننوځم او ناول وغځولی شم. په دې منځ کې مې شپږ اوه نور کتابونه تکمیل او چاپ کړل خو دا یو هماغسې نیمګړی پاتې و تر دې چې نظام نسکور شو او هر څه را ته ختم شوي غوندې واېسېدل. ډارېدم چې زه به نه یم او دغه ناول به، چې ډېر راباندې ګران و، همداسې نیمګړی پاتې شي. د سقوط په اولو شپو کې مې هماغه نیمګړې نسخه راشد خټک، اېمل پسرلي، ډاکټر اکبر اکبر، او د داستاني بنډار د وټس اپ ګروپ نورو ملګرو ته ولېږله او ومې ویل چې که څه راباندې وشول، دا ناول به

تاسې همداسې نیمګړی چاپوئ. ملګرو ډاډ راکاوه خو پوهېدم چې دوی هم هماغومره ناهیلي وو څومره چې زه وم. خو دوی مې هسې غمجن کړي وو، څه پوهېدم چې اوه میاشتې وروسته به «دوزخ په جنت کې» په جرمني کې تکمیلېږي.

دغه ناول متفاوت دی. زما ادعا همدومره ده. دا چې له نورو ناولونو یې توپیرونه څه دي، تاسې او کره کتونکي به یې معلوموئ. په دې کې یوازې یو دوزخ او یو جنت نه دی، دوزخونه په کې دي او جنتونه په کې دي. ایمل پسرلي یو وار ویلي وو چې دی تصور کوي چې زموږ غږونه په فضا کې پاتې کېږي او ممکن یو وخت داسې وسایل پیدا شي چې د زرګونه کاله مخکې غږونه پرې ضبط شي او موږ یې واورو. په دې ناول کې غږونه او فکرونه لیدل کېږي، په مختلفو رنګونو او شکلونو. د ناول په یوه ځای کې راغلي دي: « هره ولې لکه غشی راباندې لګېده. لکه د ځنګله په منځ کې چې ولاړ یې او د هرې ونې هر ښاخ او هره څانګه غشی وي او درګرده د تا خوا ته ګوزارېږي او ته نه ډال لرې، نه زغرې.» دغسې تشبیه مې د اروابښاد سلېمان لایق په منظوم داستان «مردی از کوهستان» کې لوستې وه. د ونې دغه تعریف چې «نباتات هغه موجودات دي چې زموږ فاضله مواد په مېوو بدلوي. موږ خپل فاضله مواد د ونو بېخ ته اچوو او دوی ورنه مېوې جوړوي.» زما د کشر زوی، مجیب الله، خبره ده. همدارنګه د زړو هېندارو کور د یوه حکایت یوه جمله هم په دې ناول کې راغلې ده: «هغوی د حقیقت یوه ټوټه موندلې ده او ګومان کوي چې ټول حقیقت همدا دی.»

د دې ناول، بلکې د خپلو ټولو کیسو ډېره زیاته برخه مې په نیمو شپو کې لیکلې ده. د نیمې شپې مطلقه خاموشي د تخیل مرغه تـه د لوړو او اوږدو الوتنو ځواک ورکوي. د دغو خوندورو بې خوبیو منندوی یم. ها بله مې ورځ مې فیسبوک د ۲۰۲۰ د جون د ۲٦مې دغه پوسټ رامخې ته کړ: «بېګا مې بیا خوب تښتېدلی و. زه هم شاوخوا دوه بجې پاڅېدم او تر سهاره کمپیوټر ته کېناستم. د «دوزخ په جنت کې» نـاول مې لږ وغځاوه. د دې ناول ډېرې برخې مې په نیمـو شپـو کـې لیکلـې دي. که بشپړ شو، خپلې بې خوبۍ ته به یې ډالۍ کړم.»

د «دوزخ په جنت کې» نطفه په شیکاګو کې راوټوکېده، په کابـل کې یې وده وکړه، په اسلام آباد کـې یـې اندامونـه تکمیـل شـول او پـه جرمني کې یې خپل جنیني عمر تکمیل کړ. ناول مې تر چاپ مخکې ښاغلي اېمل پسرلي او استاد اسدالله غضنفر تـه لېږلـی و. کـور یـې ودان چې د ټایپي املایي تېروتنو د تصحیح په خوا کـې یـې د نـاول د بهترۍ لپاره ګټورې مشورې راکړې.

د قدرمن ډاکټر صاحب صادق ژړک مننه کوم چـې د دې کتـاب چـاپولو تـه یـې لاره هـواره کـړه. خـدای دې دی او ملګـري یـې روغ او خوشحاله لري. همدارنګه د ګران عمر اندېش پـر ګوتـو دې برکـت وي چې د کتاب پښتۍ یې ډیزاین کړې ده.

مینه او درنښت

محب الله زغم

۲۰۲۲ د جولای ۷

ډالۍ

د بې خوبۍ هغو شپېو ته چې دا او نورې کیسې

یې راباندې ولیکلې.

دوزخ په جنت کې

غواړو خوندونه ابدي وي خو داسې نه ده.

خوندور وږم مې احساس کړ. پوزه مې وسونګله. ښه لویه ساه مې واخیسته، څومره هوا چې مې په سږو کې ځایېدلــه، هغــومره لویه. دغه خوشبویي راته اشــنا غونــدې وه، لکــه د ســنځلو او د ګلابو وږم چې سره ګډ شوي وي. خو داسې بوی پخــوا هېڅکلــه راباندې نه و نښتی. خو زه «پخوا» ولې یــادوم؟ کومــه «پخــوا»؟ هېڅ! حافظه مې سپینه وه.

سترګې مې پرانیستلې. اسمان تك شین و، داسې روڼ لکــه لــه بارانه وروسته چې وي. لمړه نېغه پر سر مې ولاړ وه. نه ګرمي، نه یخني. داسې خوندوره هوا چې ما ویل کاش ټول عمــر همدغلتــه همدغسې پروت وای.

سر مې پورته او لاسونه مې ترې لاندې کړل چــې تکیــه شي. ورو ورو مې شاوخوا ته وکتل. چارچاپېره ونې وې، ګــلان وو. د ونو پاڼې او د ګلونو ګلپاڼې داسې پاکې، داسې ځلېدونکې وې لکه یوه یوه چې دې په خپل لاس په رڼو اوبو مینځلــې وي او داســې زرغونه رڼا یې کوله چې ته وا پاڼې نه دي، ډېــوې دي، څراغونــه دي.

کېناستم. ټوله ځمکه په شنه چمن پوښلې وه، ته وا چــا شــین بخمل پرې غوړولی دی. د چمن له هر ډکي څخه خوشــبویي داره وهله او لور په لور او هرې خوا ته خپرېدله.

ځان ته مې وکتل. نرۍ سپین کالي مې پر تن وو. لاس مې پــر تېر کړ. داسې پوست او ښوی ولګېد لکه د ګلابو پر ګلپـاڼې چــې لاس تېروې. پخوا مې هېڅکله داسې کالي نه وو لیدلي. اورېــدلي مې وو چې ورېښمین ټوکر همداسې نرم وي؛ خو لیدلی مې نه و. دا «پخوا» نو بیا له کومه شوه؟ لکه چې زما آزار ته یې مــلا تړلــې ده او نه مې پرېږدي چې پوره خوند واخلم. داسې نو نه کېږي، دا له ذهنه باید وشړم.

وږی وم، لکه د میاشتو میاشتو روژه چې مې وي. څنــګ تــه مې وکتل. د مڼو ونه، ډك ښاخونه، ولاړه وه. راولاړ شوم. بدن مې سپك و، لکه هوا، لکه خوشبو. د ونې ښاخونه لوړ وو. ما وې ونې ته به پسې وخېژم خو ښاخ پخپله ورو ورو راکښته شــو، لاس تــه مې برابر شو. ګورم چې په همدې یوه ښــاخ کــې زېــړې، شــنې، تورې او سرې رنګارنګې مڼې ځړېږي.

زیړې مڼې ته مې لاس ورووړ. پخپله له ښاخه راجلا شــوه او په لپه کې راولوېده. خولې ته مې کړه. غاښونه مې پــه کــې ښــخ شول. د سپنج غوندې خورا نرمه وه. خورا خوږه وه.

په خوله کې مې داسې ژر ویلې شوه لکه شیریخ چې په خوله کې اوبه کېږي. ژویولو ته یې حاجت نه و. مڼې نه زړي لــرل، نــه

خلی. د ایسته غورځولو هېڅ شی په کې نه و. ټوله مې پاکه وخوړه. د مڼې خوند بیخي بل ور و. پخوا مې بیروتي، مارلینګ او جورسي مڼې خوړلې وې خو د دغې مڼې خوند په یوې کې هم نه و. اووووف! د دې «پخوا» له لاسه خو به لېونی شم. ډېر فکر مې ورته وکړ خو تر هغې شېبې مخکې چې خوندور وړم راویښ کړم، هېڅ شی مې رایاد نه شو. زما «پخوا» همدومره وه.

ښه نو، ما وې راځه دا توره مڼه وڅکه چې د دې خوند څنګه دی. ګورم چې د زېړې مڼې په ځای کې وار له واره بله مڼه راشنه شوې ده. تورې مڼې ته مې لاس یوور. لپه مې ترې لاندې ونیوه. دا هم پخپله راخطا شوه.

څو شېبې مې ښاخ ته کتل. د دې تورې مڼې پر ځای هم د سترګو په رپ کې تور ګل را وټوکېد، توره غوټۍ شوه، راغټه شوه، توره مڼه شوه. د تورې مڼې خوند له زېړې مڼې بېل و، تر هغې لا خوندوره خو دې مڼې ژدویل غوښتل. غاښونو مې له مڼې څخه په خرپ ایستلو عجب خوند اخیست.

شنه مڼه مې هم وخوړه. د یوې مڼې خوند تر بلې زیات و. بیخي په ځان پوه نه شوم چې څو دانې مې وخوړې.

د دې ونې تر څنګ د انارو ونه وه. خولې مې انارو ته اوبه وکړې. ورروان شوم. د انارو پوستکی لکه ښیښه داسې روڼ او شفاف و. د منځ سرې دانې یې جوتې ښکارېدې.

یوه انار ته مې لپه ونیوه. لپه مې په انـار ډکـه شـوه. مـا وې پوستکی به ترې لرې کړم. په نوکانو مې چې څـومره وس وکـړ، خاشه ترې لرې نه شوه. خولې ته مې یووړ. په احتیاط سره مـې غاښ پرې ټینګ کړ. غاښونه مې په کې داسې ننوتل لکـه ام چـې مې ټینګ کړی وي. د دانو تر منځ یې پردې نه وې. ژدویلو ته یې حاجت نه و، دانې به یې پخپله په خوله کې ویلـې کېـدې. د انـار خوند هم د هغو انارو غوندې نه و چې ما پخوا خوړلي وو. د دې خوند بیخي نوی و. خدای زده چـې دا «پخـوا» ولـې لکـه سـپۍ راپسې نښتې ده؟ چې څومره یې کورې کومه، بیا راځي.

انار مې هم پاك وخوړ او د ایسته غورځولو شی په کې پاتې نه شو. په خوند یې نه مړېدم. هر انار چې به مې وخوړ، پر ځای به یې بل انار راشین شو. چې هغه به مې وخوړ، بل به راشین شو. د انارو نرموالي ام را په یاد کړ.

ومې لیدل چې د دې ونې څنګ ته د امونو ونه ده.

چې په نوم مېوه مې پېژندله، هلته وه. لا داسې مېوې هـم وې چې پخوا مې نه وې لیدلې. د ټولو میوو خوند خورا زیـات و. پـه خوړلو یې نه مړېدم. درګرده مې خوړلې، خوړلې، خوړلې.

پر نس مې لاس راتېر کړ. داسې سپك و لکه هېڅ شی چې مې نه وي خوړلی. د مېوو خوند یوه خوا او د حیرانۍ کیف بله خـوا، بلکې لا ډېر خوند خو په حیرانېدو کې و.

څو شېبې چې تېرې شوې، خولې راباندې راغلې. له خولو مې د ټولو میوو ګډ بوی رالټېده.

لمرې ته مې وکتل. سترګې یې را ونه برېښولې. داسې مهربانه لمره مې کله هم نه وه لیدلې. لمره د داسې اور غوندې وه چې تودول خو کوي خو سوځول نه کوي.

ما ډېر وخت د مېوو په خوړلو او د باغ په چکر تېر کړی و خو لمره لا همغسې نېغه ولاړه وه او له خپله ځایه هېڅ خوځېدلې نه وه.

د لمرې د وړانګو هرې ذرې زما څرمن داسې نازوله لکه په یخ ژمي کې چې تودې سقاوې ته ورننوځې او د سرو اوبو تاوده بخار درباندې ولګېږي او بیا تودې اوبه پر ځان راخوشې کړې او بدن دې ټکور ټکور شي.

هی هی! خوند اخیستل نو خورا لوی نعمت دی خو ارمان چې ابدي وای.

ځمکې ته مې وکتل. ونو سیوري نه لرل. د ځان په سیوري پسې وګرځېدم خو زما سیوری هم نه و. ته وا ټول بدن مې له ښیښې جوړ شوی. حیران شوم چې دا نو کوم ځای دی؟ هر څه په کې آشنا وو خو هر څه نا آشنا وو. ګومان مې کاوه چې دا ځای به مې ډېر پخوا، په لرې زمانو کې لیدلی وي. ښایي په ماشومتوب کې، ښایي تر ماشومتوبه مخکې. یا به دا هسې زما ګومان و. کله چې یو څوک، یو ځای، یا یو شی دې خوښ شي، ګومان کوې چې

له پخوا دې ورسره رابطــه وه او يارانــه مــو زړه ده. ســړی څــه پوهېږي، ښايي همداسې وي.

په خوندونو کې دې خوا ها خوا گرځېدم. لښتيو ته ورسېدم. د مالوچ په رنگ تکې سپينې اوبه په کــې بهېــدې. ورنــژدې شــوم. گورم چې اوبه نه دي، شيدې دي.

شيدو ته وهوسېدم. لپه مې ورنژدې کړه خو له لښتي څخــه د شيدو يوه داره راپورته شوه. مخامخ مې خولې ته راغله. خولې ته څه چې دغسې نېغې معدې ته مــې تېرېــدلې. د شــيدو د تېرولــو لپاره د ساه بندول نه وو په کار. ما بې غمه، آرام آرام ساه ايســتله او شيدې مې له ستوني څخه پخپله تېرېدلې.

ښه مې تنده پرې ماته کړه. لړه ها خوا په بل لښتي کې ټينــگ خو اوبلن زېــړ بخــون شی ســوکه ســوکه بهېــده. خــوا تــه يــې وروخوځېدم. د شاتو لښتی و، خو داسې روڼ چې لاندې د لښتي تل راښکارېده.

خوله مې ورته خلاصه ونيوه. د شاتو داره مې خولې ته راغله. واه! عجيبه خوند يې و. داسې مهربان خوږلــت چــې ســتونی دې هېڅ نه تخنوي.

چې هرې خوا ته تلم، بس خوندونه وو او زه وم. د وخت پتــه راته نه لگېده خو بيخي ډېر گرځېدلی وم. لمرې ته مې وکتل. لا هم هماغسې نېغه ولاړه وه.

حيران شوم چې نو دا څه چل دی؟

سیوری نشته او لمره ځای پر ځای ولاړه ده.

خوب راغی. چې ځنګه وغځېدم، یو دم لمره ورکه شوه. توره شپه شوه او سم له واره خوب یوووړم.

څومره وخت ویده وم؟ شپږ ساعته، اته ساعته، لس ساعته که لا زیات؟ ښایي څو شپې یا څو اونۍ، نه پوهېږم خو هرې شېبې یې جلا خوند درلود. یو وخت مې یو خوږ وږم احساس کړ. لویه ساه مې واخیسته. خوشبویي مې ټول سږي راډک کړل.

د څه شي بوی و؟ هر څه چې و، راته آشنا غوندې و. خوشبویي له پاسته نري باد سره راتله او وار په وار سره زیاتېده. رایاده مې شوه. دا د سنځلو د عطرو خوشبویي وه.

سترګې مې هماغسې پټې وې. له ځان سره مې ویل چې کاش دا خوند ابدي وي. کاش تل دغسې پروت وای او دغه خوشبویي مې بویولای. خو زه ولې د دې هر څه له ختمېدو ډارېږم؟ لا خو هر څه خوندور دي نو ډار ولې؟ ولې کله «پخوا» سپیتانه کوي او کله د سبا وېره. دواړه به له ذهنه پسې واخلم. ځغلئ د سپي لوښو!

خوشبویي مې یوازې په پوزه نه احساسوله. په لاسونو، په ټټر او په اوربږو مې، په سر او په ټول بدن مې خوشبویي حس کوله. لکه د بدن هر غړی مې چې د پوزې کار کوي. په تندي مې زیاته خوشبویي احساس کړه. سترګې مې پرانیستې. نری لاس مې پر تندي ایښودل شوی و. لاس د سپین نري پاچ د کمیس له لستوڼي څخه راوتلی و. ګوتې یې د هوا غوندې پستې وې. دومره پستې

ګوتې چې ما یې یوازې خوشبویي حس کوله خو دروندوالی یې نه.

کمیس یې دومره نری و چې ټول بدن یې تر لاندې داسې ځلېده لکه فانوس کې څراغ. د ارت کمیس له منځه راوتلې یوه لوېشت اوږده غړۍ، زنه نرۍ، سور سپین مخ. نه. سور نه، ګلابي، داسې تت ګلابي رنګ چې له سپین سره ګډ وي. ته ودرېږه، څه ښه یې ویلي وو. امممم ... هو، ویلي یې وو:

مخ دې په سپین کې سرخي وایي

لکه خاصه چې پر ګلاب وغوړوینه

بالکل همدغسې مخ یې و. په اننګو کې یې سرخي لږه زیاته وه او څومره چې د تندي او زنې خوا ته ورتلې، هماغومره په کې سپین زیاتېده.

سترګې د آسمان په رنګ، نیلي. په رانجو نرۍ تورې شوې. باڼه د لومړۍ شپې سپوږمۍ. پزه نرۍ، سپږمې وړې، د پوزې څوکه لږه پورته خوا ته ښویه توږل شوې. پاسنۍ شونډه یو څه نرۍ او لاندنۍ لږه غوښنه خو د ګلابو په رنګ.

سر یې ټیټ کړ. د خرما په رنګ، د وربېښمو په پوستوالي، د سنځلو د ګلو په خوشبویي ول ول زلفې یې پر مخ راولګېدې. سر یې نور هم راټیټ کړ. لاس یې له څنګله قات شو. شونډې یې پر شونډو راکېښودې. بدن مې تود شو. ښایسته اور راپورې بل شو.

څو شېبې وروسته يې په غېږ کې داسې سترۍ ستومانه پروت وم چې ته وا ښه لوی پټی به مې اړولی وي. سر مې د هغې د سينې پر چپه خوا لګېدلی و او ستمی مې کېده.

اخخخخخ! دومره خوند مې هېڅکله نه و ليدلی.

پستې ګوتې يې په ويښتو کې راتېرې کړې. ويې ويل: بس؟

اخ! څومره خوږ آواز يې و. په آواز کې يې ترنم و، موسيقي په کې وه. په همدې يوې خبرې کې يې بلا ډېر خوندونه پراته وو.

سر مې د هو په مانا وښوراوه.

ساه مې تېزه تېزه اخيسته او له هرې ساه سره مې د دې خوشبويي احساسوله. کاش چې دا خوندونه ابدي وای!

ناڅاپه يې وويل: زنا دې وکړه؟

اوچت پورته شوم. پر ګونډو کېناستم.

بې اختياره مې له خولې ووتل: استغفرالله، استغفرالله، توبه خدايه ، توبه خدايه!

دا هم کېناسته. نيلي سترګو يې مخامخ راوکتل. په کټ کټ خندا کې يې وويل: هاهاها، ليونيه! مه وېرېږه. دلته ګناه نشته. دلته هر څه بس ثواب ګڼه.

له خندا نه يې د سنځلو د ګلو وږم بادېده.

زما لاسونه يې د خپلو لاسونو په منځ کې ونيول.

لاس مې پوزې ته نژدې کړ. د سنځلو د ګلو عطر پرې نښتی و.

بيا يې ښه خوشبويه مستانه خندا وکړه.

پوښتنه مې وکړه: ته څوک يې؟

ويې ويل: ستا لپاره حقه، حلاله.

نرۍ ګوتې يې راغلې، پر تندي مې ولګېدې. پر سترګو مې راتېرې شوې. د پوزې له يوه اړخه مې کښته راغلې. شونډې يې رالمس کړې او بيا لرې شوې.

ولاړه شوه. زلفو ته يې څنډ ورکړ. د سنځلو د ګلو د خوشبويۍ تېزه څپه په فضا کې ګډه شوه.

مخ يې واړاوه. روانه شوه. له هر پله سره يې په فضا کې خوشبويي خورېدله. د زرغون چمن په منځ کې يې د پښو خاپونه اوچت ښکارېدل.

ورپسې رهي شوم.

چېرته چې به دې قدم ايښی و، هلته د سنځلو خړ او ژېړ واړه واړه ګلونه ټوکېدلي وو.

پرې غږ مې کړ: ودرېږه! ته څوک يې؟

مخ يې راواړاوه، ويې ويل:

مه سپړه رازونه چې خراب به شې

پاتې وي خوندونه، په عذاب به شې

بېرته يې خپله لاره ونيوه.

زه هم ورپسې شوم.

دې وخت کې مې ځان ته پام شو. لوڅ لغړ وم.

ځای پر ځای کېناستم. لاسونه مې له زنگنو راتاو کړل. شا و خوا ته مې وکتل. هره خوا ځمکه داسې هواره وه چې هېڅ شی د چا له سترگو پټ نه پاتې کېده. هرې خوا ته مې سترگې وغړولې خو هلته هېڅوک نه وو.

کرار کرار راولاړ شوم. زه په دې ارته ځمکه کې یوازې وم.

هغه هم را نه لرې تللې وه.

بېرته راوگرځېدم. وږی وم. خواړه شي ته مې زړه وشو. خواړه نه، ترسکون چې تروه او خواړه په کې گډ وي.

مخې ته مې د انارو لښته راوټوکېده. په درنگ شېبه کې رالویه شوه، څانگې یې وکړې، ونه شوه. گلونه یې راوسپړل، میوه یې را لویه شوه، غټ انار شو خو پوستکی یې د ښیښې غوندې داسې شفاف چې سرې دانې یې له ورایه معلومېدې.

یو دانه انار پرانیستل شو. دانې یې یوستوې خولې ته مې راغلې.

د انار هره دانه چې مې خولې ته لوېدله، په مدار مدار ویلې کېدله. لکه واوره چې په اوبو کې واچوې. هره شېبه یې خوندوره. ویلې کېدل یې، تر ستونې تېرېدل یې، په معده کې گرځېدل یې. ته وا ټول بدن مې د خولې غوندې خوندونه حس کولای شي.

ټوله ونه مې وخوړه خو نس مې دومره هم دروند نه شو، لکه د یوې گولې په خوړولو چې درنېږي.

هرې خوا ته خوشحالۍ وې. د لمرې هره وړانګه چې پر بـدن مـې لګېدله، په ټول وجود کې مې خوشحالي راټوکېدله. هره ساه مـې خوشحالي وه. هر قدم مې د خوښيو زېږوونکی.

د چمن وږم له خوشحاليو ډک و، نری شمال له خوشـحاليو سره.

يو دم مې په ذهن کې يوه پوښتنه پيدا شوه: زه څوک يم؟

په ځان کې ډوب شوم. خوشحالۍ مې هېرې شوې. سر مې سپک و، لکه هېڅ ماغزه چې په کې نه وي.

ډېر فکر مې ورته وکړ خو ځواب مې پيدا نه کړ.

زه څوک يم؟

هېڅوک.

هېڅکله مې ځان نه و ليدلی.

که زه څوک نه يم، نو دا لفظونه څه دي؟

له هغې ښکلې سره مې خبرې څنګه وکړې؟

خبرې مې چېرې زده کړې دي؟ له چا مې زده کړې دي؟

دا اوس چې ورباندې فکر کوم، دغه توري مـې لـه کومـه ځايـه راوړي دي؟

که زه څوک نه يم نو دا فکر څنګه کوم؟

د هغې ښکلې خبره مې رايادہ شوه:

مه سپړه رازونه چې خراب به شې

پاتې وي خوندونه، په عذاب به شې

دا خبره يې ولې را ته وکړه؟

سر مې نه خلاصېده. هېڅ نتيجې ته ونه رسېدم.
ځان سره مې وويل: راځه، د هغې ومنه. رازونه مه سپړه، يــوازې خوند واخله.
په زړه کې مې راوګرځېدل: کاشکې الوتلی شوای.
له غبرګو تخرګونو نه مې څــه راوټوکېــدل. وار لــه واره يــې وده وکړه. لوی لوی وزرونه شول. وزرونه مې سوکه ســوکه ورپــول. پښې مې له ځمکې راجلا شوې. پورته شوم. په هوا شوم.
شېبه په شېبه له ځمکــې لــرې کېــدم او څــومره چــې بــره تلــم، هماغومره مې لا زيات خوند اخيست.
ښی لاس مې کښته کړ، ښي لوري ته تاو شومه. چپ لاس چې مې کښته کړ، چپې خوا ته ولاړمه. پښې مې په هــوا کــې لــه شــا راپسې څکېدې، لکه د اوبو پر سر يا پر هواره ځمکه چې څکېــږم، هماغسې هوار.
سر مې کښته کړ. د ځمکې خوا ته رهي شوم. چې پورته مــې کړ، د آسمان خوا ته.
د سمندر د څپو په شان ټېټېدم او جګېدم. وخــت د خونــدونو ټال و، هره ټالۍ يې د خوندونو څپه، هره شــېبه يــې د خونــدونو نړۍ. زړه مې غوښتل چې تل تر تله په هوا کې پاتې شم. زړه مې غوښتل چې دا خوندونه ابدي وای.
ځمکې ته مې وکتل. د لوېشت قدر ځای هم په کې سپېره نه و. هرې خوا ته شنېلي، چمن او ونې، باغونه، ګلونه، غرونه، غونډۍ،

او ډېر سيندونه. خو غونډۍ او غرونه هم د سمې غونډې سمسور. ته وا په غرونو کې ډبرې نه دي، بوټي دي، ګلونــه دي. ونــې وې شنې زرغونې، د ونو پاڼې د رنګونو باران. زېړې، زرينــې، سرې، زرغونې، ګلابي، زمردي، نارنجي، نيلي، سپينې، د اوبو غونډې بې رنګې او شفافې، بس چې ځومره رنګونه پېژنې او لا يې نه پېژنې، په هماغومره رنګونو پاڼې په کې وينې.

پر يوه سيند ورکښته شوم. اوبه يې داسې رڼې وې چې په تل کې يې د شګو هره سپينه، هره زېړه ذره ډېره صفا راښکارېدله.

کاش ماهي وای او په سيندونو کې ګرځېدلای. لاسونه مې مخې ته وغځول. سيند ته ورنژدې شوم. وزرې مې شاه‌پرې شوې. په اوبو کې ورننوتم. سترګې مې خلاصې وې. هر څه مې صــفا ليــدل. د سيند تر تله لاړم. موټی مې له پستو شګو را ډک کړ. جالبــه دا وه چې په اوبو کې مې ساه نه ډوبېده. لکه د ځمکې پر سر چــې بــه وم، هماغسې مې آزاده ساه ايستلی شوای.

اوبه ترمې وې، پستې وې، معطرې. ګومان مې کــاوه چــې د اوبو هر څاڅکی مې په پوستکي ننوځي او لکه خوږمن غږی چې ټکور ته خوشحالېږي، د بدن هرې ذرې مې ترې نه خوند اخيست.

ځنګه چې په هوا کې به کله بره کله کښته تلمه، په ســيند کــې هم، کله يې تل ته کوزېدم او کله د اوبو سر ته راوتلــم. هــره ذره، هره شېبه يې د خوندونو نړۍ.

ځومره چې وړاندې تلمه، سیند هماغومره پراخېده. یـو وخـت نو داسې ځای ته ورسېدم چې هرې خوا ته مې اوبه وې، اوبه وې او اوبه وې، خو هماغسې رڼې.

په سمندر کې نو بیخي بله دنیا وه. ښه په کې تر ژورو پـورې لاړم. تل ته یې نږدې شوم. څه کافرې رڼاګـانې؟ رنـګ پـه رنـګ بوټي لکه ډېوې. شنه رڼا، ژېړه رڼا، سره رڼا، سپینه رڼا. له هر یو بوټي څخه د هماغه بوټي په رنګ رڼا خپرېدله. هره رڼـا یـې پـر سترګو داسې لګېدله، لکه په سره ګرمۍ کې چې پر سـترګو یخـې اوبه تېرې کړې.

لا ورنژدې شوم. شین بوټی له شنو غمیو ډک و، په سره بوټي کې سره غمي، هر بوټی مالامال و په غمیو د خپل رنګ او غمي یې وو د لمر غوندې ځلانده. کاش هغه ښکلې هم راسره وای!

کله چې ښایسته شی وینې او یو څوک دریـادېړي او غـواړې چې هغه یې هم ووینې؛ نو پوه شه چې هغه له زړه نـه دربانـدې ګرانه ده. کله چې ښه خوراک خورې، بیـا دې هـم هماغـه کـس سترګو ته درېږي او زړه دې غواړې چې په هغه یې هم وخـورې. چې ښه منظره وینې، غواړې چې هغه دې هم په څنګ کې ولاړه یا روانه وي او دغه خوند ورسره ووېشې. نو هغه به تر ټولو زیاتـه دربانديې ګرانه وي. ما ته په هر ځای کې ښکلې رایادېدله نو هغه به راباندې تر ټولو زیاته ګرانه وي. جالبه دا ده چې پـه یـو ځـل لیدو څنګه راباندې دومره ډېره ګرانه شوه. نه یې نوم را ته معلوم

دی، نه يې پته؛ خو داسې مينه مې پرې راغلې ده چې ته وا د ډېر عمر يارانه به مو وي. رښتيا، زه خو همدغه يـو کـس پېـژنم. بـل څوک کله پېژنم! له دې نه پرته خو مې څوک لا ليـدلي نـه دي. زه خو لا ځان هم نه پېژنم. زه څوک يم؟ خدای زده. خو ولې به مـې سر خوږوم؟ ښکلې رښتيا ويله چې: «مه سپړه رازونه چې خـراب به شې/ پاتې وي خوندونه، په عذاب به شې.» دا خوندونه به ولې په هسې پوښتنو خرابوم. خو که زه نور څوک نه پېـژنم نـو هغـه خبره ځنگه را نه وشوه چې د هر خوندور شي په ليدو تـر ټولـو گران کس درياديږي؟ کسان بايد ډېر وي چې يو يې تر ټولو گران شي.

اووف! دغه لعنتي پوښتنې نو ولې رانه لاس نه اخلي؟

ځان مې د غميو په ليدلو بوخت کړ. دا غمي بــه د ښــکلې پــه غاړه کې څومره ښــه ښــکاره شي. د هغــې دنگــه غـړۍ او دغــه پړقېدونکي غمي. رنگ رنگ غمي مې راټول کړل. هــار مــې ځنــې جوړ کړ. هار مې په غاړه کې واچاوه چې خپلې گرانې ښــکلې تــه يې يوسم.

د اوبو سر ته راوختم. لاسونه مې پورته ونيول. له اوبو نــه را بهر شوم. وزرونه مې بېرته راپيدا شول. په الوتو شوم. هېڅ ساړه مې ونه شول. بدن مې يو مخ وچ و. ته وا بيخي اوبو ته لوېدلی نه وم.

ببړه مې وه چې خپلې ښکلې ته ځان ژر ورسوم. له سیندونو، له باغونو، له غرونو او غونـډیو نـه را واوښـتم. د هغـې د پښـو خاپونه راښکاره شول. د هر پله په ځای کې یې د سـنځلو خـړ او ژېړ واړه واړه گلونه. پسې ورغلم. وروستی پل یـې د یـوې رنـې چینې پر غاړه و.

څو شېبې ورته کېناستم.

رانغله.

خوله مې خلاصه کړه چې را ویې بولم. خو په څه نامه یـې را وبولم؟ هغې خو خپل نوم نه و راښودلی.

فکر یووړم.

د سنځلو د گلو وږم مې د څټ په پوسـتکي ولگېـد. مـخ مـې واړاوه. پخپله وه.

دا ځل مې یې سترگو ته په ځیر وکتل. داسې نیلي سترگې مې هېڅکله نه وې لیدلې. سترگې یې ډېرې اثرناکې وې. گومـان مـې کاوه چې له سترگو یې پسته نیلي رڼا راوځـي او ټـول بـدن مـې نازوي. زړه مې غوښتل چې په سترگو کې یې ډوب شم. ورننوځم او هماغلته دېره شم.

په زړه کې مې دا خبره راتېره شوه چې: راشه او زما د نـاقرار زړگي قرار شه ته.

گورم چې هغه هم په ښکلي ترنم کـې وایـي: راشـه او زمـا د ناقرار زړگي قرار شه ته. راشه او زما د ناقرار زړگي قرار شه تـه.

لا لا-لا للــلا-لا للــلا- لا للالالــلا؛ همهــم-همههمهــم-همههمهــم-همههمهم همهم.

لاسونه یې راوغځول. په سینې پورې یې جوخت کړم. ټول بدن مې کرار شو. غېږه یې داسې وه لکه ډېر ستړی یخ وهلـی سـړی چې په ګرم بستر ورننوځي او د بستر تودوخه یې سـوکه سـوکه ستوماني لرې کوي او چې راپاڅي، خاشه ستړیا یې پاتې نه وي.

له ځانه سره مې ویل چې کاش دغه آرامي ابدي وای. خـو لــه دې خوند سره وېره ولې مله وه؟ وېره مې وه چــې هســې نــه دا خوند مې له لاسه وځي. هسې نه داسې وخت راشي چې یا خونــد نه وي یا زه نه وم.

موږ ډېر بد مرغه یو. د دې پر ځای چې د راحت او خوښۍ په وخت کې پوره پوره خوند واخلو، په دې ډاربېږو چې هسې نه دغه خوند او خوښي څوک را نه واخلي یا دې موږ ورنه واخلي. ولې را ته ټوله دنیا د خپلې نېکمرغۍ دښمنه ښکاري؟

رښتیا زه خو ستړی هم نه وم. هره شېبه مې په خوندونو کــې تېره کړې وه. په خپله حافظه کې چې څومره شا ته تلم، غیــر لــه خونده مې بل څه نه یادېده. نو ولې د داسې آرامۍ تږی وم؟ کــه ستړی نه وم نو د ښکلې غېږې کومه ستړیا را نه لرې کړه؟

د ښکلې له هرې ساه سره مې سر کښته پورته کېده او لکــه دا مخکې چې په اوبو او په هوا کې به کلــه بــره، کلــه کښــته تلمــه، هماغسې یې خوند راکاوه. نه، هغسې نه و. دا خوند جلا غونــدې

و. په هېڅ شي کې دومره خوند نشته. دغه خوند په کلمو نه بیانېږي. په دې خوند یوازې هغه څوک پوهېږي چې یار په غېږه کې نیولی وي.

بیا هم یوې پوښتنې دغه خوند راځنې ولوټ: ښکلې څنگه کټ مټ هماغه جمله زمزمه کړه چې زما په زړه کې گرځېده؟ دا زما په زړه څه خبره وه چې ویې ویل: راشه او زما د ناقرار زړگي قرار شه ته؟

دا خو هغه خبره وه چې زما په زړه کې گرځېده خو لا مې له خولې نه وتلې نه وه.

لا مې دا پوښتنه په ذهن کې وه چې دې وویل: گرانه! دغه پوښتنې دې له ذهنه وشړه. مه پرېږده چې خوندونه درنه هېر کړي. هاهاهاها

مه سپړه رازونه چې خراب به شې

پاتې وي خوندونه، په عذاب به شې

ور ومې کتل. پر شونډو یې مهربانه معطره موسکا خوره وه. لاس یې زما پر سترگو کېښود. ذهن مې کرار شو. هر څه مې هېر شول.

لاس یې ایسته کړ. سترگې مې پرانیستې. نړه ښکلا مې مخې ته ناسته وه.

نور هم را نژدې شوه. زما لاسونه یې خپلو ویښتانو ته یوړل. خو زما گوتې یې له ویښتانو څخه ملا ته ور وښویېدې.

شېبه وروسته هر څه ختم شول.

د دې له مخه تود وږم پورته کېده. د گوټو سرونه يې د ويښــتانو په منځ کې او ورغوي يې غمبورو ته نيولي وو. خوله يــې نيمــه غوړېدلې غوټۍ ته ورته شوې وه.

په کراره مې له ځانه لرې کړه.

ويې ويل: وحشي!

څنگ ته شوه. مخ يې د چينې خوا ته واړاوه. سر يــې پــر زنگانــه کېښود. اوږدې زلفې يې پر ولو او مټو را خورې شــوې او دا پــه خپلو خوشبيو زلفانو کې پټه شوه.

ساه مې سمه شوه.

کېناستم.

ورغږ مې کړ: ښکلې!

ځواب يې رانه کړ.

بيا مې وويل: ښکلې!

د زگيروي په شان کرار آواز سره يې وويل: وحشي!

دا خبره راته آشنا غوندې وه. غږ يې بل شان و او دغه نوی غــږ را ته آشنا ښکارېده. خو د چا غږ داسې و؟ دا غږ مې چېرته اورېدلی و؟

چا راته وحشي ويلي وو؟

هېڅ مې ذهن ته رانغلل.

ښکلې وخندل. بيا يې وويل:

مه سپږه رازونه چې خراب به شي
پاتې وي خوندونه، په عذاب به شي
دا ځل يې غږ خپل و. هماغه مترنم غږ، هماغه آهنګين او موسيقار غږ.
مخ يې را واړاوه. ويې ويل: زړه مې! هله! ژر کـوه، زمـا سـوغات راکه.
اوه! سوغات خو چور را نه هېر شوی و.
له غاړې نه مې د غميو هار را وايست.
دې را ته شا کړه. غاړه يې هسکه ونيوله. اوږدې زلفې يې راټـولې کړې او په يوه لاس يې پورته ونيولې.
د غميو غاړه‌کۍ مې په غاړه کې ور وتړله.
د هر غمي رڼا يې له څټ څخه په بېل بېل رنګونـو راوتلـه. تـه وا بدن يې له ښيښې جوړ شوی.
مخ يې را واړاوه. پر يوه يوه غمي يې ګوتې تېرې کـړې. پوښـتنه يې وکړه: زړه مې! په کوم رنګ ښايسته ښکارېږم؟
ومې ويل: اخخخ شيرينې! دا را نه مه پوښته چې کوم رنـګ کـې ښايسته ښکارېږم؛ رنګونه تا سره ښايسته ښکارېږي. ستا ښايست دی چې رنګونو ته ښکلا ورکوي.
زلفانو ته يې ځنډ ورکړ او د سنځلو د ګلو عطر يې پـه هـوا کـې خپره کړه، به ناز يې وويل: دا خو ده.
ومې ويل: اوس خو دې نوم راوښيه.

ویې ویل: اوووف! زړه مې! اوس نه. لا یې وخت نه دی رسېدلی. اوس یوازې خوند واخله. پوهېږې چې څه وایم؟ خوند واخله، خوند.

دې سره یې لاسونه زما پر اوږو کېښودل. ورو ورو یې لاسونه کښته خوا راوښویول.

د لاسونو هره برخه مې د هغې د لاسونو لګېدو ته منتظره وه. لکه روژتي چې د روژه ماتي دسترخوان ته ناست وي او مخې ته یې خوندور خواړه پراته وي او دی د ماښام آذان ته انتظار کوي.

لاسونه یې همداسې کښته راتلل. له څنګلو مې راتېر شول. مړوندونه یې رالمس کړل. ګوتې یې را ونازولې او یو دم یې شا ته ټوپ کړ.

شړق شو. په چینه کې ولوېده. لاړه، ډوبه شوه.

د چینې اوبه لکه هینداره شوې او یوازې زما څېره په کې برېښېده. لاندې هېڅ شی ترې نه ښکارېده.

راپاڅېدم. د باغ په لوري روان شوم.

د هغې خبرو اندېښنه را اچولې وه. که اوس یې وخت نه دی، نو د رازونو د سپړلو وخت به کله وي؟

«وحشي!»

«وحشي!»

دا کلمه ولې را ته آشنا غوندې ده؟

او ځوروي مې ولې؟

لکه یو ځوک چې مې له نارینتوبه انکار کړی وي. لکه یـو ځـوک چې پیغور راکړی وي چې ته چندانې نر نـه یـې او مزه‌گـۍ دې نشته.
ولې داسې فکر کوم؟ دا خبرې څه مانا؟
«دلته گناه نشته، دلته هر څه بس ثواب گڼه.»
نو گناه چېرته وي؟
روان وم خو په چورتونو کې ډوب.
داسې مې احساس کړ چې څنگ ته مې بل ځوک هم روان دی. ور ومې کتل. سیوری مې و. تر دې مخکې مې بیخي سـیوری نـه و خو اوس راپیدا شوی و. خو زما سیوری پر ځمکـه نـه و پـروت. ولاړ و. په چپه خوا کې مې، زما په اندازه، سـم را سره څنگ پـه څنگ روان و.
یو وخت مې پام شو چې بره خوا روان یم. پورته مې وکتل. مخـې ته مې غونډۍ وه. د ځمکې په شان، په شنو چمنونو پوښـلې. پـر سر یې مرمرینه ماڼۍ.
تلوسه را ولوېده.
گامونه مې چابک کړل. لـه خپـل سـیوري سره یوځـای ور روان شوم.
د زرغونو مرمرو ښکلې ماڼۍ.
ورننوتم. له هرې خوا نه رڼا راتلله. سپینه، زرینه - ژېړه مهینـه – توره او سره – شنه، گلابي - نیلي، آبي - نارنجي ...

د ماڼۍ منځ کې لوړه ګنبده، پر پنځو ستنو ولاړه. هره ستن یــې د مرمرو له بېل رنګه جوړه شوې. هرې ستنې نه د ځان په رنګ رڼا راوته او ټول رنګونه په مرکز کې بربوکۍ غوندې په څرخ و نڅا.

پر غولي د دغو پنځو ستنو تر منځ یو پنځه ګوټې مرمرین ډنــډ و، په ډنډ کې سرې اوبه وې، یا به سره شربت وو. خدای زده چې څه وو.

د پوړیو پر دوو پټو ور وختم.

د ډنډ پر غاړه زرین جــام ایښــی و. لــه شربتــو مــې را ډک کــړ. خوندور وږم یې و. جام مې را پورته کړ. د ژبې څوکه مې په کــې غوټه کړه. خوند یې را ته نوی و. دغه خوند نه خوږ، نه تریو و، نه هم تریخ و، نه اوبو غوندې بې خونده.

یو غړپ مې ځنې وکړ.

شربت سوکه سوکه د ژبې له سره د ستوني خوا ته تېر شول. بیــا په مرۍ کې ورو ورو کښته خوا روان شول او معدې ته ورسېدل. ما یې د حرکت هره شېبه حــس کولــه. لــه هــرې شــېبې نــه یــې خوندونه ورېدل.

بل، بل، او بل غړپ.

جام مې تش کړ. سر مې سپک شو. نه، نه، سپک نه شو، لږ درووند شو. نه پوهېږم څه خېــل وشــو خــو احســاس مــې خونــدور و. اندېښنې کرار کرار را نه لرې شوې. وحشي، ګناه، ثواب ... هر څه مې هېر کړل. څنګ ته مې وکتل. سیوری مې بیا ورک شوی و.

د ښکلې خبره مې را یاده شوه:
مه سپېره رازونه چې خراب به شې
له خولې نه مې دغه خبره بې اختیاره پر له پسې وتله خو هر ځل تر بل وار کشداره:
مســ – پېره را – زونه، چې خراااب، به شې
مسسســـ ـ پېره، را- زوووونه چې خرررر – ااب به – شې
ژبه مې درنه وه. لاسونه او پښې مې هم دغسې. بدن مــې تــود و. پوه نه شوم چې کله خوب یوورېم؟ خدای زده چې خــوب وړی وم که بې سده شوی وم.
د سنځلو د ګلو عطر وښورولم او را بیدار یې کړم.
د هغې آرام خو له شوخۍ ډک آواز مې واورېد: شراب دې وڅښل؟ شرابخوره، خطاکاره! زناکاره! ګناهکاره!
اوچت را کېناستم.
خوله مې بې اختیاره توبې ته جوړه شوه.
خو هغې مې پر شونډو لاس کېښود: اششش! دلته ګنــاه نشــته، دلته هر څه بس ثواب ګڼه. هاهاهاها.
په غېږه کې یې ونیولم.
زړه مې کرار شو. غېږه یې داسې را ته واېسېده لکه نه ماتېدونکې کلا چې هېڅ بلا په کې ننوتلی نه شي او سړی نو پــه کــې د آرام ساه اخلي.

له پوزې يې خوشبويه ساه راوته. توده سينه يې د ټکور غونـدې وه.

په غوږ کې يې ور وپسنېدم: ته څوک يې؟

ويې خندل: هاهاهاها. بېره نو ولې کوې؟ گوره زړه مې! گټه هغه کوي چې نه پوهېږي. ته به آخر په هر څه پوه شـې خـو بيـا بـه پښېمانه وې.

په خوبولي غږ مې پوښتنه وکړه: د څه شي نه به پښېمانه شم؟

- د پوهېدو نه.
- ولې؟
- بس، نو. ولې دې خوندونه پر ځان نه دي پېرزو؟

فکر مې وکړ چې رښتيا وايي. ولې به دا خپل بـې غمـه ذهـن پـه غمونو اړوم؟ ولې به خوند نه اخلم؟

د هغې په غېږه کې ډوب شوم. د بدن له هرې ذرې مـې يـې بـلا خوندونه واخيستل.

چې پاڅېده، ويې ويل: همدومره وو؟ هسې دې خرابه کړم.

دا روانه شوه خو غږ او خبره يې بيا را ته آشـنا غونـدې ښـکاره شول.

چا را ته داسې څه ويلي وو؟

څه شی همدومره و؟

دا مې خرابه کړې وه؟ څنگه؟

دا څه بلا ده چې هم تسلي راکوي، هم مې په زړه کــې اندېښــنې اچوي؟

هم مې په ذهن کې د پوښتنو ویده بلا ویښوي، هم را ته وایي چې مه سپړه رازونه چې خراب به شې. نو داسې ولې کوي؟

دا څوک ده؟

ځان ولې نه را پېژني؟

دا غږ یې ولې کله را ته آشنا غوندې شي، کله پردی شی؟

دا د سنځلو د ګلو عطر یې ولې دومره ډېر را باندې ښه لګېږي؟

ورپسې وځغاستم. دا مخکې روانه، زه ورپسې په منډه.

نژدې ور رسېدلی وم. یوازې یو ګام ور نه وروسته وم چې چینې ته یې ورټوپ کړ.

لاس مې ور واچاوه.

ګوتې یې په لاس راغلې.

زه یې ور سره وڅکولم.

دواړه په اوبو کې ډوب شوو.

دا لاندې وه زه باندې. د چینې د تل خوا تــه روان وو. درب شــو. پښې مې پر ځمکه ولګېدې. د چینې غولي ته ورسـېدو. ودرېـدو. ځمکه وچه وه. پورته مې وکتل. لکه د کوهي له منځه چې پورتــه وګورې، خو پورته اوبه نه وې. هلته لرې پاس، د چینې پر سر یوه پېړه ګرده هینداره ښــکارېدله او لــه پاســه یــې شــینکی آســمان برېښېده.

اوبه نه وې خو موږ په اوبو کې کښته شوي وو.

ښکلې را وکتل. ويې ويل: د هېندارو ښاپېرۍ.

- څه شی؟
- تا هر وخت پوښتنه نه کوله چې ته څوک يې؟ زه د هېندارو ښاپېرۍ يمه.
- د هېندارو ښاپېرۍ؟
- هو. اوس نو راځه چې له هېندارو سره دې مخامخ کړمه. خو ګوره! بيا به ګيله نه را نه کوې. تا پخپله دغسې غوښتي دي.

زړه ته مې نا آشنا وېره ننوتله.

دا مخکې روانه شوه. زه يې تر لاس نيولی په ځان پسې ځکولم.

لويه سمڅه وه خو د هېندارو. ښي لاس ته وګرځېده. د کوټې ور يې پرانيست.

ويې ويل: يوه شېبه همدلته ودرېږه. چې غږ مې دربانديې وکړ، بيا را ننوځه.

شا و خوا ته مې وکتل. هرې خوا ته هېندارې وې، هېندارې وې. ټوله دنيا هېنداره هېنداره وه.

هماغه آشنا غږ چې مخکې مې څو وارې اورېدلی و، را ته وويل: را ننوځه.

ور مې ببرته کړ. د کوټې دېوالونه ټول هېندارې. په تور حجاب کې ښځه، مخ يې دېوال ته، شا يې ما ته.

- ودې پېژندلم؟

مخامخ هېندارې ته مې وکتل.

غنمرنگه نرۍ مخ يې و. تورې سترګې، اوږدې وروځې او نېغ بانه يې د نرۍ پوزې پر سر. څېره يې مکمله را ښکاره شوه.

ډېره را ته آشنا ښکارېده.

ويې ويل: په ياد دې دي چې اول ځل دې چېرته ليدم؟

چورت وړی وم. دا څوک ده چې دومره آشنا را ته ښکاري؟

ويې ويل: گوره! لمونځ به قايموې. هر لمونځ چې کوې، الله تعـالی دې له دې لمانځه نه مخکې کړي گناهونه ټول در معافوي.

له خولې مې ووتل: ښاپېرۍ؟

مخ يې را واړاوه: هو. زه پخپله يم. ښاپېرۍ يمه.

د وره خوا ته روانه شوه.

زه هم ورپسې شوم.

شا ته يې وکتل. ويې ويل: مه راځه! ته به همدلته پاتې کېږې. تــر هغه وخته پورې چې د خپلو پوښتنو ځوابونه دې نه وي موندلي، له دې ځايه راوتلی نه شې.

ولاړه. ور يې را پسې بند کړ.

حيرت اخيستی وم. دا څه رقم ځای دی؟

ښاپېرۍ له کومه شوه؟

زه پخپله دلته څه کوم؟

چا دلته راوستی يم؟

دا کوم ځای دی؟
نو هغه د هېندارو ښاپېرۍ څه شوه؟
څو شېبې ځای پر ځای ولاړ وم.
یو وخت مې پام شو چې په مخامخ دېوال کې یو وړوکــی ور دی.
ور نږدې شوم. په کراره مې پرانیست.
ور ننوتم.
جومات و.
محراب او منبر یې له زرغونو مرمرو او گنبده یې له سپینو جــوړه وه. چت یې د درې پوړونو هومره لوړ و. په چت پورې غټې پکــې په اوږدو نلونو پورې ځړېدلې. سخته گرمي وه. همدا شــېبه مــې اودس کړی و خو اوس بیا په خولو کې لوند خیشت وم. له سر او مخ څخه مې خولې څڅېدې.
کالیو ته مې وکتل. پر فیروزه‌یي رنگه جامو باندې مــې د ســپینو سمنټو خاپونه ښکارېدل.
څلور رکعته سنت مې وکړ. جَمعې ته لا وخت پاتې و.
د جومات له بل سره په پاکو سپینو جامو، تور واسکټ او ســپینې پگړۍ کې یو نوراني سړی زما خوا ته راغی.
څنگ ته مې داسې کېناست لکه د لمانځه په قعده کــې چــې څــوک کېني. په لویه بېړه کې یې گوتې وهلې. ویې ویل: مهاجر یې؟
- هو.
- خه، خه، خه، خه. ماشأالله، ماشأالله. سه روزگار کیې؟

- د ټاییلونو په فېکټرۍ کې مزدوري کوم.
- ډېر خه کوې. حصول رزق حلال عبادت هې. حصول رزق حلال سه دې؟ عبااادت دی. خو گـوره بچیـه! د دنیـا د کارونو ختمېدا نیشتې. لگ لگ د آخرت کارونـه هـم کـوه کنه، سه پوی شوې؟
- هغه څنگه؟
- تبلیغ وکه تبلیغ. د نبي کریم صلی الله علیه و سلم سـنت. گوره ته خو خپله خه سړی یې چې مونز دې قـایم کـړې خو د نورو بنده گانو غم به هم کیې که نه. نورو ته به هم تبلیغ کیې، امر بالمعروف و نهی عن المنکر به کیې. سه به کیې؟ امر بالمعروف و نهی عن المنکر به کیې.

ومې ویل: مولانا صیب! زه کله په دین پوهېږم چې تبلیغ وکم. ولله که په خاورو هم خبر یم. ایله مې یو څو لنډ سورتونه زده کړي چې په لمانځه کې یې وایم. نور نو داسې وگڼه چې بېخي «ان پړهــ» سړی یم. قران شریف له رویه لا نه شم ویلی.

- هېس پروا نیشتې. دومره خو پوهېگې چـې مـونز فـرض دې، روژه فرض دې، زکات فرض دې، حج فرض دې. نو تبلیغ خو بل سه نه دې، بس همدقه خبرې بـه خلقـو لـه کیې کنه.
- نو په دې خو هر څوک پوهېږي.

- نه، دا خو مې هسې به طور مثال تېر که. همدقــه خــبرې چې کيې آيتونه به ورسره وايې، حديثونه به وايې و غيره. ته خو ماشاءالله ړوکی زوان يې، دماغ دې تازه پــه تــازه دې. دماغ دې سه دې؟ تازه په تازه دې. هــر ســه دې زر زده کيګي.

نه پوهېدم چې څه ووايم. غوښتل مې چې ځان ورنه خلاص کــړم نو ومې ويل: مولانا صيب! زه غريب سړی يم. خپله مــزدوري بــه کوم.

په خبرو کې مې راولوېد: خو زم درله همدا وايم کنه چــې مونګــه سره رايشه. په مزدوري چې سومره ګټې هغومره خرچه به درلــه درکوو. نورو زايونو له به دې لېګو. لاهور له، پېخور له، اسلام آباد له. که دې وخت راسره تېر کو، بيا دې ان يورپ له لېګو، امريکــې له دې لېګو. سوچ ورته وکه.

جمع ودرېده. نيت مې وکړ. يو وخت مې پام شو چې د لمانځه يــو رکعت تمام شوی دی او دوهم ته درېدلي يو. زه هېڅ پوه شوی نه وم چې څه مې په کې وويل. ټول فکر مې د مولانا په خــبرو کــې مشغول و. د ګناه نری غوندې احساس مې په زړه کې تېر شو خو بيا مې له ځان سره وويل چې الا بلا به ګردن ملا. اقتدا مــې چــې پسې وکړه نو هغه پوه شه کار يې پوه شه.

څومره خوند به يې کړی وای چې هر وخت همداسې وای، ته بــې غمه ګرځېدې او ستا د کارونو ځواب هم بل چا ويلای.

چې رښتیا شي له دې ژونده په تنګ وم. زما خـواري وګـوره او د نورو ناځواني. د کارخانې هغه پنجابی ټیکه دار یـادوم. هـا بلـه ورځ د ماښام آذان وشو. له لوږې، تندې مې سر راباندې ګرځېده. ببلچه مې پر ځمکه کېښوده. لاسونه مې وشنډل.

ټیکه دار راباندې غږ وکړ: کیدر؟ خان صاب! کیدر جائیګا؟

ورته مې وویل چې زما خو روژه ده، ځم چې افطار وکم.

پرې یې نه ښودم. ویې ویل چې روژه دې خپل کار دی خو دا کار زما دی. چې څو پورې کار نه وي خلاص، چېرته هم تلی نه شې.

دوی پخپله بې غمه روژه خوړله. دا خبره پـه کـې عامـه وه چــې «پټان جانې رمضان جانې» پټان پوه شه او رمضان پوه شــه. پـه کابل کې څومره ښه رواج و، په روژه کې بـه کـاریګر دوه بجـې رخصتېده چې آرام وکړي، خوب پوره کړي او روژه ورتـه آسـانه شي خو دلته په کراچۍ کـې دا خـبرې نـه وې. ناچـاره وم. یـو ګېلاس اوبه مې وڅښلې او تر ماخوستنه مې ورسره کار وکـړ. د ټولې ورځې روژه یوه خوا، تر آذان وروسته لوږه بله خـوا. د زړه زور مې ختلی و. په پښو او لاسونو کې مې سېکه پاتې نه وه. څو ځله مې سر راباندې وګرځېد خو په ببلچه مې ځان تکیه کړ چــې ونه لوېږم.

له ځان سره مې وویل: ښه نو، نور نو څـه غـواړې! هـم خرچـه درکوي، هم به آسوده یې. هم به یو څه زده کـوې او هـم بـه دې

چکر وشي. نور ښارونه به وګورې او د کراچۍ په دې ګرمۍ کې به نه شړېږې.

د «السلام علیکم و رحمت الله» په اورېدو سره مې بېرته لمانځه ته پام شو. ښي او بیا چپ لوري ته مو سلام وګرځاوه. پاتې دوه رکعته سنت مې په دومره وخت کې وکړ چې نور کله به مې یو رکعت کاوه. لمونځ خلاص شو او د چورتونو لړۍ مې وشلېده. په مولانا پسې مې سترګې وغړولې. د جومات له دروازې د باندې له یوه ځوان سره ولاړ و.

ورغلم. مخې ته یې چوپه خوله ودرېدم.

را ویې کتل: جي، سنګه چل شو؟

- خوښه مې ده.
- شابه، شابه، د نر بچیه!

پر اوږه یې وټپولم.

یو کارډ یې راکړ: سبا له به رازې. پته په دې کارډ باندې شته.

د کارخانې ټیکه دار ته ورغلم. د یوې میاشتې تنخواه مې ورسره پاتې وه. د ورځې اویا کلدارې یې را ته منلې وې نو رخصتۍ چې ورنه وباسې، څه کم اوه‌لس سوه روپۍ کېدې.

سړي وویل: ته چې ځې، دا کار به څوک را ته کوي؟ اول به ما ته بل نفر پیدا کوې، بیا به ځې.

په ۲ نمبر ناظم آباد کې چاوله مارکېټ ته ولاړم. چاوله مارکېټ دوه دوه پوړیز بلاکونه دي. په اول پوړ کې یې دوکانونه دي او په

دوهم چت کې يې کوټې. د ټولو کوټو دروازې اوږدې نرۍ برنډې ته خلاصېدې او د بلاک له دوو گوټونو څخه زينې ورختلــې وې. په ډېرو کوټو کې يې پنځه پنځه يا شپږ شپږ جره افغانان اوسېدل او په ځينو کې يې پنجابيان او سندهيان لــه خپلــو کورنيــو سره. لاندې دوکانونه تقريباً ټول د افغانانو وو. چا بــه ليلامــي جــامې خرڅولې، چا ليلامي پردې، نيالۍ او بړستنې، چا رختونه، چــا پــه گــاډونو کــې راغــلي د څرمنــو بکســونه، بټــوې، دســکولونه، او کمربندونه ...

په چاوله مارکېټ کې مې د انډيوال کوټه وه. حال مې ورته ووايه. هغه وويل چې يو ژړنکی تازه له کابله راغلی. په کار پسې گرځــي. هغه ته به ووايو.

د برسات موسم و. شرکنده باران پيل شو. بــرق ولاړ. کوټــه لکــه تنور سره شوه. انډيوال مې وويل: راځه چې بام ته وخېژو.

ډېر خلک د بلاک بامونو ته ختلي وو او تر باران لانــدې ولاړ وو. انډيوال مې وويل: څه سر دې کښته اچولی، سيل وکه سيل. ما خو يوازې باران ته نه يې راوستی.

په سترگو يې د څنگ بلاک بام ته اشاره وکړه. سندهۍ او پنجابۍ ښځې نجونې په کاټن جامو کې د بام پر سر گرځېدې او د بام له غولي نه يې په لپو کې اوبه راخيســتې، پــر يــو بــل بانــدې يــې شيندلې. جامې يې نرۍ وې او باران داسې خيشتې کړې وې چې د بدن ټول ځايونه يې صفا ښکارېدل.

انډيوال مې وويل: هغه ټپه څنګه وه؟ امممم داسې ښه يې ويـل.
اها! را ياده مې شوه.
نور به نرۍ جامې و نه کړم
باران خيشته کړم جانان ټوله وليدمه
ور ته مې وويل: سختې مزې مو وکړې.
- هاهاهاها، دا خو ده. مزې دي مزې.
- هغه چې وايي چې
طالبه دوې ګټې دې وکړې
هم دې خير ټول کړ، هم دې وکړل ديدنونه
نو همدا تاسې به يادوي.
سترګې يې په يوې پنجابۍ پېغلې پورې ښخې وې. په داسې انداز لکه له بل چا سره چې لګيا وي، ويې ويل: دا خو ده. هم ور باندې د ليلام شيان يو په دوه خرڅوو، هم ور سره ګپ شپ لګـوو. هـم يې په باران کې د سمرقند تماشه کوو. ور وګوره! هی هی! عجبـه ننداره ده. بې ټکټه سيمنا ده.
بيا يې ما ته مخ واړاوه، ويې ويل: خدای دې تا هم وسي کي چـې دلته يو دوکان وکې، په مزو کې به غرق وې.
په زړه کې مې تېر شول چې په تبليغ کـې پيسـې وګـټم بيـا بـه همدلته يو دوکان کوم. نيستي دې ورکه شي چـې ټولـه ورځ بـه ببلچه وهې او د پنجابي ټېکه دار نخرې به هم زغمې.

د انډیوال غږ له چورته وایستم: هغه نجلۍ وینې. څه کې؟ د چا پام خو نو ځان ته مه اړوه! ګوره، مخ دې سوکه ور واړوه. هغه سور کمیس والا چې په ملا یې ځان بوک کړی.

ور ومې کتل. کمیس یې لوند خیشت و. ګرېوان یې له بدنه لرې ځړېده. ټول بدن یې صفا را ښکارېده.

انډیوال مې وویل: ها بله ورځ زما دوکان ته راغلې وه. یو سینه بند یې کښته پورته کړ، بل یې وکوت، درېیم ته یې چې لاس ور ووړ، ما په ټوکو وویل چې اندازه یې نه ده درمعلومه. له خندا شنه شوه. بیا مې وویل: دې خوا ته راشه چې زه یې درته ناب کړم. شا یې راواړوله. مټې یې له تخرګونو لرې کړې. لاسونه مې ټټر ته ور تېر کړل. اوووف! عجب خوند یې وکو. دوه درې مېنټه پرې اخته وم. بیا یې خدای وهلې مور را پیدا شوه او دا ورسره ولاړه. خو ویلي یې دي چې بله ورځ به بیا راځي. ګوره ورته! هاغه ده اوس یې هم اشاره راته وکړه.

مخ مې د بام په سر د اوبو کانکریټي ټانکۍ ته وګرځاوه. دېواله ته یې لږ ورنږدې شوم.

انډیوال مې وویل: څه کې؟ لکه چې وضعیت دې خراب دی. خیمه دې لکه کړې ده که څنګه؟ هاهاهاها.

ومې ویل: غږ مه کوه. ته راکه د کوټې کونجي راکه چې تشناب ته ځم.

په زینو چابک کښته شوم. ځان مې له ملا نه لږ کوږ کړی و چې ښکاره نه شي. کوټې ته ورننوتم. ور مې په ځان پسې قلف کړ. ښي لاس ته د تشناب ور و. ور ننوتم. جامې مې وایستلې. په لاس مې صابون وواهه. د بام صحنه مې سترګو ته درېدلې وه. ور وټکول شو. انډيوال مې غږ را وکړ: څه شوې وه هلکه؟ را وځه چې هغه ژړکې راغلی دی.

هلک مو ټېکه دار ته ور وست. هغه یې په کار ولګاوه خو زما تنخواه یې را نه کړه. ویې ویل چې اوس خو روپۍ نشته، بله هفته بیا ورپسې راشه.

یوه هفته مې د یوه جومات په حجره کې تېره کړه. د سهار له لمانځه وروسته به مو تر غرمې پورې خوبونه کول. په حجره کې پکي چالان وو، یخه هوا راباندې لګېده او دمه به مې داسې جوړه وه چې د تېرې میاشتې ټوله ستړیا یې را نه لرې کړه. د ماښام او ماخوستن لمونځونه به مو کله په یوه جومات کې کول، کله په بل کې. مولانا صاحب او نورو مشرانو به د ماښام او ماخوستن تر لمانځه وروسته تبلیغ کاوه او موږ به ورته غوږ وو. درې وخته سمه ډوډۍ رارسېدله، لوږه تنده نه وه، ستړیا نه وه. له خدایه به مې نور څه غوښتل.

بله هفته بیا کارخانې ته ورغلم. ټېکه دار نه و. د فیکټرۍ منشي ته ورغلم. هغه وویل چې ټېکه دار پنجاب ته تښتېدلی دی او د ټولو مزدورانو پیسې یې هم وړې دي.

ومې ويل: زما يې څه چې تښتېدلی؟ ما خو کار ستا د فيکټرۍ د پاره کړی دی. پيسې به راکيې گنې خير به دې نه وي.

- بدماشي کيې؟
- خوښه دې چې بدماشي يې بولې که بل څه خو پيسې به در نه اخلم، که په زور وي که په رضا.

منشی راپاڅېد. د مېز له شا څخه راووت او زما خوا ته روان شو. غلی مې له څنگه داسې تېر شو چې ته وا زه يې بيخي ليدلی نه وم.

له مټه مې را ونيو: چېرته کونه باسې؟ پيسې را وباسه، هله.

پورته يې را وکتل. شونډې يې رپېدې. ويې ويل: گوره! خان صاب، در ته ومې ويل چې پيسې دې هغه بهنچوت ټيکه دار وړې دي. په خبره ولې نه پوهېږې.

په چپ لاس مې يې له گرېوانه ونيو. ښی لاس مې پورته کړ. موټی کړی لاس مې مخامخ ورته ونيو.

نارې يې کړې: سيکيوريټي! عدنان! طه! جلدي کرو، مجهې مارتا هې!

څو پورې چې گارډ را رسېده، د منشي خوله او پوزه مې په وينو سره کړه. منډه مې واخيسته. د سميټو په بوجيو وختم. دېوال ته مې ځان ورساوه. ايسته مې ټوپ کړ. تر يوه ځايه مې منډې وهلې. شا ته مې وکتل. څوک نه وو. کرار کرار د تبليغيانو مرکز ته ولاړم.

ساعت دوه به وتلي وو چې چا غږ وکړ: گلاب کون ہے؟
ور ومې کتل. پولیس وو. را پاڅېدم. ومې ویل: زه یم.
د پولیسو له شا څخه منشي ځان را ښکاره کړ. زما خـوا تـه یـې گوته ونیوه، پولیسو ته یې وویل: همدغه حرامونی دی.
تهانې ته یې بوتلم.
لا یې د تهانېدار کوټې ته نه وم ور وستولی چې مولانا صاحب را ورسېد.
پوښتنې شروع شوې: ولـې دې سـړی وهلـی؟ څـه دښـمني دې ورسره وه؟ نور بدماشان دې څوک دي؟ په کومه ډله کې یې؟ ...
ټوله کیسه مې ورته وکړه.
تهانېدار وویل: اوس به د بدماشۍ په خوند پوه شې. چې یو شپږ میاشتې دې په جېل کې واچوم، بیا به پوه شې چـې د چـا وهـل څنگه خوند کوي.
مولانا صاحب ورته وویل چې تهانېدار صاحب! گوزاره کوه. ځوان دی، جذباتي شوی. فېکټرۍ والا هم ملامت دی. د دې غریب حـق یې خوړلی و نو.
پولیس وویل: نو موږ څشته ناست یو؟ د آلوگانو خرڅولو ته خـو نه یو ناست. قانون د څه لپاره دی؟ ولې موږ ته رانغی. داسې خو نه کېږي چې هر څوک دې دلته بدماشي وکي.
مولانا صاحب وویل: خیر دی. دا ځل یې معاف کئ. زه یې ضامن یم چې بیا به داسې نه کیي.

تهانېدار وویل: بل ځل ته به يې بيا ګـورو خــو اوس بــه منشيـ صاحب سره هسپتال ته ځئ چې ډاکتران څه وايي. دی خو وايــي چې پوزه او غاښونه يې رامات کړي دي.

ډاکترانو منشي وکوت. څو رقمه اکسرې او د وينې معاينــات يــې ورته وکړل.

منشي د اکسرې والا په غوږ کې څه وويل. هغه موږ ته را وکتــل. خدای چې څه يې ورته وويل او ولاړ. بيا منشي د خلکو پــه مــنځ کې ځان ورک کړ. زه ورپسې شوم. کتل مې چې د ډاکټر کوټې ته ورننوت. زه هماغلته د وره شا ته ودرېدم. سړی بېرته راووت. چې له ما سره سترګې په سترګو شو، رنګ يې والوت. سترګې يې ټيټې شوې او د دهلېز په بل سر کې ولاړ پوليس خوا ته ولاړ.

معاينات سم را وختل، نه يې پوزه ماته وه، نه يــې غاښــونه مــات وو. مولانا صاحب د هر څه پيسې پرې کړې. د شــفاخانې رپــوټ مو واخيست او له پوليسو سره بېرته تهانې ته ولاړو.

اوس نو پوليس را ته بلا شو. ويل يې چې سړي درنه شکايت کړی او زه دې پرېښودلی نه شم. مولانا صاحب څه پيسې هم ورکــړې خو ويل يې منشي به راضي کوئ.

مولانا منشي له لاسه ونيو. ورته کړه يې: منشي صاحب! ته راځــه چې د باندې لږ خبرې وکو.

زه د پوليسو له مشر سره په دفتر کې پاتې شوم. اوف! چې له دې چنګو برېتو مې رانيولای او دا سر مې يې په مېز وهلای. ته يې دا

دوسه خوله وګوره. ته يې دا توري شونډې وګوره. غاښونه خو يې د سړي خوا ګرځوي. برېتونه يې د مېږني خو مخ يې د دله انسان دی.
تهانېدار د مېز پر سر ابښی سويچ ټينګ کړ. لــه دهلېــزه د زنــګ شرنګا راغله. حوالدار راننوت او عسکري سلام يې وکړ. ده وويل: ورشه له دغه پان والا نه يو دانه رسيلي پان راوړه.
حوالدار چې ووت، مولانــا مخکــې او منشي- ورپســې دفــتر تــه راننوتل.
منشي وويل: تهانېدار صاحب! زه خپل شکايت بېرته اخلم.
د پوليس له شره خلاص شوم. خو تهانېدار وويل: ګوره! بيا بــه د فيکټرۍ له څنګه هم نه تېرېږې او د پيسو نوم به هــم نــه اخلــې.
پوه شوې که پوه دې کم؟
چې راووتو، مولانا صاحب وويل: غم مه کوه، په ورز د قيامت بــه ورسره حساب وکې.
بيا نو له تبليغيانو سره دېره شوم. په اول سر کې به هسې ورسره ګرځېدم. مشرانو به په جوماتونو کې تبليغ کاوه، مــوږ بــه ورتــه غوږ نيوه. کرار کرار مې قران شريف زده کړ. لنډ لنډ سورتونه مې يو په بل پسې حفظ کړل.
چې هرې خوا ته به تلو، د لارې کرايه، خرڅ خوراک، هر څــه مــو مشرانو راکول. څو ورځې وروسته، مولانا صاحب وويل بله جمعه به لاهور ته ځو.

د کوټې پخوانیو انډیوالانو تــه ولاړم چــې خــدای پامــاني ورسره وکړم. یوه انډیوال را ته وویل: دوا دې شه نو لاهور ته ځې. ګوره! زه به په لاهور کې د تبلیغ یو ډېر ښه ځای درته وښیم. هلته چــې ولاړې، د هېرا منډیي پوښتنه وکړه.

نور انډېوالان مې کټ کټ په خندا شول خو ده را ته قسم وکړ چې ډېر ښه ځای دی.

بله ورځ مو بسترې په شا کړې او د بسونو اډې ته ولاړو. بسترې مو جنګلې ته پورته کړې او بیا بس ته وختــو. مولانــا صــاحب د ډرېور د څنګ پر څوکۍ کېناست، موږ شا ته. ډېــر اوږد مــزل و. اوولس که اتلس ساعته په لاره کې وو. ښه وو چې ډرېــوران دوه وو. یو به چې ستړی شو، بل به جلو ته کېناست. د موټر په چــت کې یې ځان ته د څملاستو ځای جوړ کړی و. په وار سره به هلته غځېدل او خوب به یې کاوه.

لاهور ته چې ورسېدو، دومره ستړي وو چې د خبرو حوصله هــم نه وه پاتې. مولانا صاحب وویل: شابه! نن او سبا آرام وکــئ. بلــه ورځ به ګورو.

بله ورځ چې مولانا صاحب راغی، ورته مې وویل چې هېرا منډیي ته به کله ځو؟

تندی یې تریو شو: سه شی؟

- یوه انډیوال مې وویل چې د تبلیغ د پاره ښه ځای دی.

د تندي گونځې يې ږنګې شوې، ويې ويل: ټوقه يې دربانديې کړې ده. سه يې کړې ده؟ ټوووقه يې کړې ده. پام چې نوم يې هم په خوله وا نه لې.
يوه ورځ د لاهور له يوه جوماته راووتو چې لـه لـرې مـې د تـره غوندې يو څوک وليد. چې رانږدې شو، پخپله و. وچــې شــونډې، راوتلې سترګې، خوار بدن.
ښځه يې ناروغه وه. علاج ته يــې راوســتې وه. ويــې ويــل چــې عمليات غواړي. پنځه زره کلدارې ورته په کار دي خو دی يې نــه لري.
د ده نارواوې چې مې يادې شوې، زړه کې مې وويل چې ښه شو چې خدای دغسې جزا درکړه خو بيا مې له ځان سره وويــل چــې وبال لري؟ که بد و، دی بد و، ښځه يې غريبه څه ګناه لري.
د ماښام لمونځ مو چې وکړ، مولانــا تــه مــې وويــل چــې دغســې مريضان لرو او حيران يو چې پيسې ورته له کومه کړو؟
ويې ويل: د ماخوستن مونز چې دې وکو، دوه رکعته نفل حاجــت وکه. سومره روپۍ دې په کار دې؟

- پنځه زره.
- بس، ته نو په اخلاص سره مونز وکه، خدای به دې حاجت پوره کي. سه پوی شوې؟

دغسې مې وکړل. سهار چې لمانځه ته پاڅېدم، بستره مــې ټولولــه چې ومې کتل تر بالښت لاندې مې پیسې ایښــې دي. پــوره پنځــه زره کلدارې.

سخت خوشحاله شوم. چې څنګه مې لمونځ خــلاص شــو، د تــره کوټې ته ورغلم. پیسې مې ورکړې. دواړه هسپتال ته ولاړو. کاکـا ناوې مې ولیده او بېرته ځنې راغلم.

سم دم شیخ را نه جوړ شوی و. پر پښو مې کڼاوې، پــه لاس کــې مې لرګینې تسبیح، په جېب کې مې لرګین ږمنځ او مسواک. جامې سپینې، پګړۍ سپینه، واسکټ تور. برېتونه خــرېیلي، نــرۍ نــوې راټوکېدلې ږیره پاکه منظمه.

هر څه مې سم شول خو یوازې د پوندو چاودې مې نه رغېدې. که مې له څپلیو سره جورابې هم په پښو کړې، ګټه یې ونه کړه.

مسألې مې زده کړې. کرار کرار به مشرانو موږ ته هم په تبلیغ کې برخه راکوله. په اولو وختونو کې به یې وړه موضــوع راکولــه، د پنځو یا لسو دقیقو. خبرې هماغه وې، تکراري خبرې خو د ویلــو انداز به مو وربدل کړ.

څه کم دوه کاله مې ورسره تېر کړي وو چې کابل آزاد شو. کابــل طالبانو ونیو. میاشت دوه وروسته، مولانــا صــاحب را تــه کــړه: کابلیه آشنا، سنګه چل دې؟ خوخه دې نه ده چې خپل وطن له دې ولېګمه. چېرته دې ولېګمه؟ خپل وطن له.

پنځه کاله مخکې له کابله وتلی وم او بیا مې نــه و لیــدلی. ومــې ویل: هر رقم چې ستاسو خوښه وي.

ویې ویل: بس جامې مامې دې وتړه، سبا به له خیره زو.

کابل نو هغه کابل نه و چې ما لیدلی و. زه چې تلم، هاغه وخت هم کابل وران و خو داسې نه لکه اوس. د پلچرخۍ له تنګي چې تېــر شوو، د سړک دواړو غاړو ته د برق نړېدلي سمیټي پایې، ویشــتل شوي ټانکونه او سوځېدلي پیک اپ موټرونه، سړکونه کند کپر. که د موټر ښیښه کښته کوې، دوړې دې په عذابوي، کــه یــې پورتــه کوې، ګرمي. د حربي پوهنتون د بلاکونو دېوالونه سوري سوري، ښیښې یې ماتې، د کړکیو چوکاټونــه یــې ورک. لویــه اوســپنیزه دروازه یې کږه وږه، سورۍ سورۍ. د دروازې په څنګ کې لویــه اوسپنیزه لوحه ولاړه وه: د مــلا عبــدالباري آخونــد او انــډیوالانو کوټه. تر لوحې لاندې دوه خیرن ځوانان په تورو جامو او ســپینو پګړیو کې چې د خیري په وجــه زېړبخــون ښــکارېدې، پــر زړو چوکیو ناست وو.

وړاندې د تخنیک اکاډیمي او د سرک سازۍ فابریکه تر دې بــدتر حالت کې. د ګمــرک د انګرونــو یــوازې دېوالونــه پــاتې وو او د اوسپنیزو چتونو درک یې نه و. د درمل جوړولو هغه آلماني شرکت چې و، هوخست، هغه نو داسې هوار شوی و چې تــه وا ســخته زلزله پرې تېره شوې ده. لنډه دا چې تر میکرویانو پــورې همــدا حال د هر ځای و.

د میکرویانو د بلاکونو دېوالونه داسې زخمي زخمي لکه پر خټــې چې ږلۍ وربېدلې وي. هغه اپارتمانونه چې لږ روغ غونــدې وو، د کړکیو نه پورته ځایونه یې په لوګیو تور شوي وو. د بلاکونو مخې او شا ته ونې سپېرې وې. اکثره ونې یې وهل شوې وې او د هغو پخوانیو شنو چمنونو درک نه و.

د میکرویانو له پله څخه د زړو میکرویانو خوا ته تاو شوو. دلتــه نو بل رقم ویجاړي شوې وه. د سړک د غاړې درې بلاکونه داسې خچ پچ چې ته وا چــا د څلــورم منــزل پــر چــت آســماني کــاڼي غورځولي دي. یوازې د دوو خواوو سکلېټ یې پــاتې و نــور نــو چتونه او د سړک د خوا دېوالونه یې یو مخ نړېدلي وو. له دوهمه تر څلورم منزله پورې د ټولو منزلونو چتونه بېخي نه وو.

د عیدګاه جومات او د جادې ټول دوکانونه لوټې لوټې. لنډه دا چې کابل داسې خچ پچ و چې ته وا دا پنځه کاله مسلسل د ډېرو غټــو تیږو باران پرې وربېدلی وي.

مولانا صاحب په کابل کې یوه ټکسي غــواګۍ را تــه واخیســته او استاد یې را ته مقرر کړ چې ډرېوري را زده کړي.

ویې ویل: بس، نو دقلته به کار روزګار هم کیږې، تبلیغ به هم کیږې. په کابل کې یې د تبلیغیانو له مشرانو سره معــرفي کــړم. پخپلــه بېرته ولاړ.

ډرېوري را ته آسانه ښکارېده خو داسې نه وه. په اوله ورځ خو به شل وارې موټر را نه ګول شوی وي. موټر به مې ګېر ته واچــوه،

استاد مې ويل چې ورو ورو به کلچ خوشې کوې او اکسلېټر بـه ټينګوې. ما به چې همداسې کول، موټر به را نه ګول شو. بيا بـه مې نېټل کړ او بېرته به مې چالان کړ. د مني په هغه نرمه هوا کې داسې خولې وم چې ته وا د لاهور جون جولای دی.

دا خو مې زده کړل چې کلچ ورو ورو پرېږدم چې موټر ګـول نـه شي خو بيا به مې چې ځنګه موټر روان کړ، جټکه به يې وکړه. دا چل مې هم زده کړ. په دښته کې خو بيا هم کار آسـان و خـو اول وار چې سړک ته را ووتو، داسې سخت بوج راباندې و چې ما ويل پر اوږو مې لس منه بار پروت دی. هر مـوټر چـې بـه را نـږدې کېده، لاسونو به مې ربړد واخيست. دوهمه که دريمه ورځ وه چې پر سړک مې د ډرېورۍ تمرين کاوه چې يو موټر مې ووهه. مخې ته مو يوه زړه ټويوټا روانه وه. د برېک اشارې يـې سرې شـوې.

استاد مې وويل: برېک، برېک!

ما د برېک پر ځای اکسلېټر ټينګ کړ. ګړز شو، د مخې موټر سره وجنګېدم.

ډرېوري مې په يو شواخون زده کړه خو د ژمي تر پيله پورې پوخ ډرېور شوم. ورو ورو د کابل کنډواله کورنه او ړنګ بازارونه، کند و کپر سړکونه، پرېمانه سوالګر او سوالګرې، غمجن مخونـه، وچ کلک ډنګر سړي او خوارنجونکي هلکان را ته داسې عـادي شـول چې ته وا هر څه به له ازله همدغسې وو.

د هر چا پر سر به یا په خولو او دوړو خیرنې سپینې خولۍ یا وړې لنګوټې او د هرې پېغلې او ښځې پر سر چادرۍ. هغه وختونه چې خلک به مستانه ګرځېدل او د فروشګاه او جاده له رستورانونو به د لتا، رفیع، مکېش او کېشور سندرې په لوړ غږ چالانې وې او لارې به له نر او ښځو ډکې وې ... هغه وختونه نور چا په خوب کې هم نه لیدل.

هره جمعه به مو په عیدګاه، پل خشتي، کارته نو یا نورو جوماتونو کې تبلیغي غونډې وې. مشرانو به د تبلیغ نوې موضوعګانې راکولې. زما کار دا و چې هرې سپرلۍ ته د لمانځه د فضایلو، د روژې د احکامو، د عبادتونو د اجرونو ... تبلیغ وکړم.

ژمی ژر تېر شو. وچ ژمی. په ټول ژمي کې ابله یو وار واوره وشوه، هغه هم د ګوتې د یوه بند په اندازه. ملایانو څو وارې پر خلکو استسقأ لمونځونه وکړل، خو ته وا باران د نېکمرغۍ غونډې مرور شوی دی او کابل ته د راستنېدو نه دی.

یوه ورځ مې شېوه‌کۍ ته سپرلۍ یووړه. چې بېرته راوګرځېدم، په زړه کې مې تېر شول چې راځه د اکا دوی پوښتنه وکړه. چې رښتیا شي، د کور په خوړو پسې ډېر خپه وم. له پنځه کاله زیاته موده شوې وه چې په کور کې پاخه شوي خواړه مې نه وو خوړلي.

د اکا کور د قلعه‌چې په یوه تنګه کوڅه کې و. موټر مې د سړک غاړې ته د بولاني فروش د کراچۍ څنګ ته ودراوه. بولاني فروش

ته مې کړه چې موټر ته دې پام وکړې او يو پنځه زريز نوټ مــې ورته ورکړ.

د کوڅې په سر کې يو سپېره دوکان و چې مخې ته يې د منو څو کرېټونه ايښي وو. يو من منې مــې واخيســتې. دوکانــدار داســې خوشحال شو لکه پيسې مې چې هسې ورکړې وي.

د کوڅې په سر کې کومې موسسې د اوبو بمبــه لګــولې وه. لــس دولس وړو نجونو او هلکانو د غوړيو سپين يا زيړ پلاستيکي ډبي په نوبت کې کتار ايښي وو. هر يوه ته چې به دې وکتل، په خيرو کې پټ و، سپيره ګونځي مخونه، خيرن چــاودلي لاســونه. اکــثره ماشومان تر خپلو جامو واړه ښکارېدل. ټولــو د منــو خلطــې تــه سترګې داسې ښخې کړې وې چې ته وا کوم عجيب شی يې ليدلی دی.

نه پوهېږم چې کوڅه ولې تر پخوا راته تنګه او وړه ښکارېده. هم راته آشنا ايسېده او هم داسې پردۍ غوندې، لکه په خوب کې چې مې ليدلې وي خو پوره هغسې نه وي. د اول کور د انګړ د دېــوال پرچالونه د کنډاسې خولې غوندې ځای ځای لوېدلي وو او اوبو د لوېدلو پرچالونو لاندې د دېوال کاه‌ګل وړی او خامې خښتې يــې شړولې وې. داسې ښکارېدل چې چا په دې څو کلونو کــې اخېــړ کړي نه دي. خو کناراب يې بيا نوی و او پخې خښتې هم په کــې کارېدلې وې. د کنــاراب ســنګکاري لــوړه او هنګــاف شــوې وه؛

سوري ته يې اوسپنيزه وړه دړه لګېدلې وه او د سنګګارۍ له پاسه يو نل هم و چې سر يې د ځمکې خوا ته کوږ شوی و.

پخوا به دلته د اکثرو کورونو د کنارابونو سوري چې د کوڅې خوا ته به وو، يا بېخي خلاص وو او مردارۍ به ورنه بهېدلې وې او يا به يې سوري د بوجۍ په يوه ټوټه پوښلي وو؛ يو نيم کس به د سوري مخې ته د قبر د تيږو غوندې هواره تېږه لګولې وه چې مردارۍ کوڅې ته ونه بهېږي.

له هر ګام سره به مې د بوټانو له تليو نه پوټلنه دوړه پورته کېده. د کوڅې په منځ کې د لوېشت په اندازه نري کاږه واږه لښتي کې ځای ځای خوسا بوينې اوبه ډنډ وې.

کنارابونه د ټولو کورونو نوي شوي وو. د هر کناراب په سر کې د هواکش غوندې سمټي بلول لګول شوی و چې سر يې په جالۍ پوښلی و. د يوه تشناب پر دېوال مې د هبيتات د موسسې لوحه وليده، نو پوه شوم چې دا تشنابونه موسسې ورته جوړ کړي دي.

د اکا کور ته چې ورسېدم، زړه نا زړه شوم چې ورشم که بېرته وګرځم. بيا مې وويل چې ځه نو اوس خو راغلی يې. د وره په ځای کې د پلاستيکي ګونيو نه جوړه پرده ځړېدلې وه. د پردې په لاندې کونجونو کې يې تيږې ترلې وې چې باد يې پورته نه کړي. پرده مې لږ لرې کړه چې ور وټکوم خو ور مر نه و. ښه نو اوس څه وکړم. که همداسې ورننوځم خدای خبر چې د اکا اولادونه به مې پيژني که نه. ناره مې وکړه: څوک شته؟

اکا ناوې له کړکۍ نه سر را وایست: چا سره دې کــار دی؟ څــوک یې؟
ومې ویل: اکاناوې! گلاب یم.
چې ځنگه یې زما نوم واورېد، په یبلو پښو یې د وره خوا ته منډې کړې.
انگړه ته ور ننوتم.
د ټیکري یو سر یې پر سر پروت و، بل سر یې په ځمکــه ځکېــده.
په غېږ کې یې ونیولم. ویې ژړل.
زما سترگې هم را ډکې شوې. مور را یاده شوه. خو ځان مې ټینگ کړ.
اکا ناوې وویل: راځه زویه!
انگړ یو مخ سپېره و. پخوا به مو په کې ترکارۍ کرلې، د گلابو څو لوی بوټې مو هم درلودل خو اوس یې هېڅ درک نه و. د ځا پر سر گردونه پراته وو او خالي څرخ یې زنگن ښکارېده.
پنځه شپږ قد او نیم قد ماشــومانو د دالان لــه دروازې سرونــه را ایستلي وو.
اکا ناوې پرې غږ کړ: هلئ! د اکــا زوی مــو دی، ســترې مــه شي ورکئ.
یو بل ته یې سره وکتل او یو په بــل پســې ســوکه ســوکه را روان شول.

څو پورې چې يو بل ته سره رسېدلو، د کور دېوالونه مې له نظره تېر کړل. چاود چاود وو او ځای ځای کاه‌ګـل يــې رژېـدلی و. د لګېدلو مرميو سوري په دېوالونـو کــې داســې ښـکارېدل لکـه د «کوي» يا چيچک د ناروغ مخ.
د اکا بچيانو مې لاسونه ښکل کړل.
اکا ناوې وويل: پلوشې! منډه که، نيالۍ لـږه وځنـډه چــې دوړې وربانديې نه وي.
پر کړکيو خيرن، په لمر کې وراسته شوي پلاسټيکونه لګېـدلي وو. لمر د کړکيو د لرګيو رنګ پيکه کړی و. يوازې د چوکاټ پــه ځينــو ځايونو کې د سپين رنګ له نښو نه معلومېده چې يو وخت به پــه سپين روغني رنګ رنګېدلي وو.
د کوټې پر غولي نيلي رنګه پلاسټيکي ترپال وېړ و او پــه بــر سر کې يې درې دانې نرۍ نيالۍ پرتې وې.
اکا ناوې مخکې شوه. تکيه يې را ته سمه کړه. ويــې ويــل: راشــه زويه دلته کېنه.
هر څه بدل وو او بد رقم بدل وو.
د کوټې دېوالونه داسې خيرن چې اصلي رنګ يــې ورک و او ډېــر ځايونه يې ټاپ ټاپ. داسې ښکارېدله چې پلستر يې لوېـدلی وي او بيا يوازې خټې پرې لګېدلې وي. چت ته مې وکتل. د مــنځ دوه لاړي (تيران) يې مات وو او لاندې خوا ته کاږه وو. پر سر يــې د

ونې ښاخونه اچول شوي وو. د مسطحې آثار هم په چت کــې نــه ښکارېده.
اکا ناوې ټوله کیسه را ته وکړه: زویه! ته چې کراچـۍ تـه ولاړې، دلته بیا جنګونه ډېر سخت شول. ګلبدین د دوستم او مـزاري سره یو خوا ته شو او رباني او مسعود او نور یــې بلــه خــوا. دلتــه د ګلبدین خلک وو او په بالاحصار کې دوستمیان وو. له هغې خوا د رباني کسانو زموږ کورونه ویشتل. د کوټې په چت باندې د هاوان مرمۍ ولګېده. دېوالونه یې سوري سوري کړي وو. مــوږ یــوازې سرونه وایستل، مال حال مو ټول همداسې پاتې شول. چې بېرتــه راغلو، یو پیاله هم نه وه راپاتې چې چای په کــې وڅښــو. زویــه کیسه یې اوږده ده څه سر به دې خوږوم. شکر چــې راغلــې. زه چې اوس ژوندۍ یمه، د تا له خیراته یم.
ومې ویل: خیر یوسې اکا ناوې. شکر چې ښه شوې او شکر چــې هر څه په خیر تېر شول.
ساعت لا نه و تېر چې اکا مې راغی. هغــه هــم د خپلــو اولادونــو غوندې وچ کلک و، ته وا یوازې هډوکي او پوستکی لري.
اکا ناوې د وطني چرګ ښوروا پخه کړې وه. هم یــې ډېــر خونــد راکړی و او هم مې له ستوني نه تېرېده چې دوی د سبا بېګــا نــه لري او ما ته یې چرګ پوخ کړی. چې دا به یې له کومه کړی وي. خو د اکا ماشومانو داسې شخوند واهه چې ما یې په کټلو خونــد اخیست.

ډوډۍ مو چې وخوړه، اذان وشو. اودسونه مو وکړل.
اکا وويل: زه به جومات ته لاړم شم. کور ته چې راتلم، ملا صاحب وليدم. اوس که ورنه شم، بيا مې غير حاضروي.
ومې ويل: حاضري لرئ؟

- هههههه. هو والله. دې ظالمانو په هر جومات کې حاضري اچولې ده. که څوک جماعت ته ورنشي، بيا طالبان کور ته ورپسې ځي، سپکوي يې. ها بله ورځ هغه دوکاندار چې د کوڅې په سر کې يې دوکان دی، د ماسپښين لمانځه ته نه و راغلی. ملا مو له دوو طالبانو سره ورغی، مخ يې په سکرو ور تور کړ. د دوکان مخې ته يې درولی و. د کارټن په يوه ټوټه يې ليکلی و چې «هر کس که به نماز جماعت نيايد، جزايش مثل من ميباشد.» بيا يې دغه کارټن په غاړه کې ور ځړولی و. بېچاره يې سخت زهير کړ.

لمونځ مو چې وکړ، اکا ته مې وويل: زه تر ښاره پورې يو چکر ځم، بېرته راځم خو شپه درسره نه کوم.
هغه ډېر را ته ټينګ شو چې شپه وکړه، خو ومې نه منل.
د باغ قاضي منډيي ته ولاړم. يوه بوجۍ اوړه، څو منه وريجې، يو ټيم غوړي، لږ چای او بوره، صابون او څه نور شيان مې په موټر کې واچول او بېرته ولاړم.
اکا او ښځې يې ډېرې دعاوې را ته وکړې.

زما کار او بار هم چندان ښه نه و. ډېرو کمو خلکو به دربسته ټکسي نیوله. اکثره خلک پر بایسیکلو ګرځېدل. سړکونه هم ټوک ټوک وو او کله د موټر جمپن خرابېده، کله یو ځای کله بل ځای خو بیا هم شکر پیسې مې لرلې او د کابل خلکو ته چې به مې کتل، ځان را ته خان څه چې پاچا ښکارېده.

زړه مې په دې کار داسې خوشحاله شو چې هېڅ کله داسې خوشحال نه وم. باور مې نه کېده چې په ښو کې دې دومره خوند وي. خو اکا ته مې غوسه هم راغلې وه. ته یې دغې نیستۍ ته وګوره او شپږ اولادونه یې وګوره. زه چې تلم، دوه بچي یې وو، په دې پنځو کلونو کې یې څلور نور زېږولي وو. په کراچۍ کې یو خوار سوالګر و، اته اولادونه یې وو. د کوټې یوه ملګري مې چې هغه ولید، را ته ویې ویل: «پوهېږې؟ د غریبۍ درې ډانګه دي. په یوه ډانګ دې په سر وهي چې لاره روده درنه ورکه شي او ماغزه دې هېڅ کار ونه کي چې ژوند څنګه جوړ کې. بل ډانګ دې په نس لګېږي چې د دنیا خوراکونه په کې واچوې، دی نه ډکېږي. په درېیم ډانګ تر نامه لاندې ګوزار درکوي چې بس بل کار دې نه وي او درګرده به بچي زېږوې.» اوس چې اکا ته ګورم، هماغه ټوکه پرې شوې ده.

د پسرلي آخرې ورځې وې. یوه ورځ د هوتخېلو پر سړک روان وم چې یوې ښځې لاس راکړ. موټر مې ودراوه. ویې ویل چې تر میکرویانو پورې ځم.

نورو خلکو به چې موټر دراوه، په چنو به يې سترى کړم. که ما به ورته پنځوس زره افغانۍ ويله، دوی به ټينګ و چې دېرش زره، پنځه دېرش زره ... خو دې ښځې ښېخي پوښتنه و نه کړه چې کرايه دې څو روپۍ کېږي. چادرۍ او جامې يې نوې غوندې وې. موټر ته چې را وخته، د عطرو بوی يې راباندې ولګېده.

د اوو – اتو کالو نجلۍ يې په څنګ کې کېناسته. د بُرقې د جالۍ غارونه يې لږ لوی غوندې وو. په هېنداره کې يې تورې سترګې د برقې له جالۍ څخه سمې ښکارېدې. څه کافرې سترګې يې وې. په زړه کې مې لا حول ولله وويل.

تبليغ مې ورته شروع کړ: ګوره بي بي! لمونځ به قايموې. هر لمونځ چې کوې، الله تعالى دې له دې لمانځه نه مخکې ټول کړي ګناهونه در معافوي.

ښځې وويل: خير يوسې.

څو شېبې غلې وه. پښه يې د موټر پر غولي ترپوله. خوله يې درګرده خوځېدله. يو يو ځل به يې له ژاولې نه زورور ټک و ايسته. څو ځله مې په هېنداره کې ور وکتل. دې هم راکتل. سترګې يې را نه نه لرې کولې. په هېنداره کې يې سترګې را پورې ښخې کړې وې. هر ځل به مې چې ور وکتل، زړه به مې سست شو.

ويې ويل: رښتيااااا، ملا صاب! نه کېږي چې دا زما لوركۍ ته سبق ووايې؟

حيران شوم چې څه ووايم.

بیا یې وویل: گوره! دا غرمه ټېم کې گرمي ډېره وي، سپرلۍ هم نه وي. نو موټر دې غرمه کې ودروه، هره ورځ رایشه زمونږ کور ته. یو سات، دوه ساته مې لور ته سبق ووایه. چې هوا ماته شوه، بیا ورځه. شکرانه به دېم وي. څنگه؟ خوښه دې نه ده؟

- ولله، نه پوهېږم.

د ژاولې ترکا یې وایسته. په خندا کې یې وویل: هم خرما، هم ثواب.

- امممم. بده خو دې ولله که ویلي وي.
- نو، راځه. همدا اوس به مې کور در وښیم. سر له سبا به هر ماسپښین راځې. سمه ده؟

په زړه کې مې وگرځېدل چې هسې نه کرایې ته یې چل جوړ کړی وي او ما به په دې خبرو تېر باسي چې کرایه ورته پرېږدم، خو چې کښته کېده، پنځه دانې لس زریز نوټونه یې را ته ونیول.

ومې ویل: دا خو ډېرې دي.

ویې ویل: پروا نه کیي. په تا ورکې نه دي. مخې ته دې رڼا.

یوه پښه یې چې له موټره وایسته، مخ یې راواړوه، ویې ویل: او سبا خو به راځې؟ رښتیا نوم مې ښاپېرۍ ده. ایندغه اول منزل کې مو کور دی.

په لاس یې خپل کور را وښود.

د کور د روغو پاکو ښیښو او رنگېدلو کړکیو نه یې ښکارېدله چې ښه ماړه خلک دي.

او څه ښکلی نوم يې و، ښاپيرۍ. نوره خو مې نه وه ليدلې خو سترګې يې رښتيا هم د ښاپيرۍ وې.

چې موټر مې روان کړ، په هېنداره کې لا هم د ښاپيرۍ سترګې را ته ښکارېدې چې د چادرۍ د جالۍ له شا نه را ته ګوري.

کور يې د دريم ميکروريان په يوه بلاک کې و. هلته د پنځو- شپږو پوړونو بلاکونه يو په بل پسې او يو د بل په څنګ کې کتار وو. د هر بلاک مخې او شا ته د ولو دومره دنګې ونې چې سرونه يې د بلاک آخري پوړ ته رسېدل. دلته هوا د نورو ځايونو هومره ګرمه نه وه. خو بلاکونه اوس هغسې منظم او ښايسته نه وو چې تر جنګونو مخکې وو. اوس يې د ډېرو کورونو برنډې په لوګيو تورې وې. په ډېرو کړکيو کې د ښيښو پر ځای پلاسټيکونه لګول شوي وو.

په يوه نيمه برنډه کې د سکرو نغري او د اوبو د اېشولو سماوارونه بل وو. د کړکيو له پاسه د دېوالونو ځينې ځايونه تورو پلنو ليکو چې د بخاريو له نلونو به راوتلې وو، بدرنګه کړي وو.

چې راوګرځېدم، لارې ته مې په ځير وکتل چې را نه غلطه نه شي. د دوی له بلاک سره د عمومي سړک پر غاړه، د بايسيکلو د مستري اوسپنيزه غرفه ايښې وه.

سبا پوره يوه بجه ور ورسېدم. ته وا دا به خبره وه چې همدا شېبه ورځم، تياره د دروازې شا ته ولاړه وه. لا مې ور نه و ټکولی چې دې خلاص کړ.

همدا چې مې يې تورو سترګو او سرو شونډو ته وکتــل، د لــړزې يوه نرۍ څپه راباندې راغله.
په کټ کټ خندا يې وويل: راځه کنه، ولې ولاړ يې؟
خندا يې لا بله بلا راباندې راوسته. د غرمې په هماغه ګرمــۍ کــې مې يخ وشو.
وررننوتم. دهلېز پاک صفا و. د سنځلو د عطرو نرۍ خوشبويي په کې خپره وه. پر غولي سره غالۍ هواره وه. بوټونه مې وکښــل. د وره په څنګ کې د بوټونو کم سورې ټيټه الماریۍ ولاړه وه. بوټونه مې په کې کېښودل.
ښي لاس ته بل ور پرانيستی و.
ښځې په لاس اشاره وکړه: مهرباني، ښه راغلې.
چې څنګه پر بخملي توشکې کېناستم، هماغه لورکۍ يــې ســيپاره په لاس کې راغله. د مور غوندې ښــکلې وه. د لاس روغبــړ يــې را سره وکړ. مخې ته مې کېناسته.
د ښي لاس په ورغوي يې لوند پيکی تر څادر لاندې پټ کړ.
سيپاره يې پر غالۍ کېښوده.
بالښت يې د توشکې له سره را واخيست، زما مخې ته يې کېښود.
سيپاره يې له ورېښمين دســمال څخــه را وايســته او پــر بالښــت باندې يې وغوړوله.
پوښتنه مې وکړه: څومره دې ويلې ده؟

د مور غږ یې راغی: زرمینې! یو ساعت صبر وکه چې دمه یې جوړه شي. ملا صاحب، ډوډۍ دې خوړلې ده؟

- هو. خوړلې مې ده.
- که دې نه وي خوړلې چې شرم ونه کې. خپل کور دې دی.
- خیر یوسې. خوړلې مې ده.

بېرته ولاړه.

په سبق لګیا وو چې پتنوس په لاس کې راغله. ملا یې کړوپه کړه. پتنوس یې زما مخې ته کېښود.

ور ومې کتل. د سره کمیس له ارت ګرېوانه یې هر څه را ښکاره شول.

دا لکه چې پوهه شوه چې سترګې مې ورته نیولې دي. چپ لاس یې ګرېوان ته پورته کړ. کمیس یې په ټټر پورې ټینګ ونیو.

سترګې مې ځمکې ته ونیولې. ساه مې بنده وه. خوله را باندې ماته شوه.

له چیني پیالې څخه د شنو چایو تاو د لاچي (هېل) له وږم سره یو ځای پورته شو.

پر دوو پښو کېناسته. له نکلي لوښي نه یې یو چاکلېټ را واخیست. زېړ پوښ یې، چې د غوا عکس ورباندې چاپ و، خلاص کړ خو ښېخي یې ایسته نه کړ. هماغسې د ګوتو په سر یې ما ته را وړاندې کړ.

په ژوند کې چا دومره نه وم نازولی.

چاکلېټ مې خولې ته کړ. داسې نرم چې پخپله کرار کـرار ویـلي شو. کټ مټ لکه هلته چې د انارو دانې او مڼې په خوله کې ویلــې کېدې.

نجلۍ تکړه وه. دوه وارې مې ورته سبق تېر کړ، نوره پخپله لګیـا شوه.

چای دومره خوندور و چې ټوله چاینکه مې وڅښـله. د دېوالونـو فیروزه یي رنګ داسې روښانه او سوتره و چې ته وا همدا پـرون یې رنګ کړي دي. پر اورسۍ د فیروزه‌یــي رنــګ دوې ټــوکرینې پردې له زري لیکو سره په دوو خواوو کې او په مـنځ کـې یـې د نسبتاً تت فیروزه‌یي رنــګ جـالۍ ځوړنـدې وې. دې رنګونـو، د عطرو نازکې خوشبویۍ او د کوټې آرامــې فضـا عجیبـه سـکون راکړی و. هم مې د پردیتوب احساس کـاوه، هــم د خپلــوۍ. هــم خوشحاله وم، هم وېرېدم. خوشحاله په دې وم چې داسې سکون، آرامي او ښکلا مې په نصیب شوي وو. وېرېدم په دې چې هســې نه دا هر څه یوازې د یوې ورځې وي. زړه مې غوښتل چــې ټــول ژوند په کې تېر کړم خو په پردي کور کې نو کله کېږي.

نجلۍ ته مې وویل: مور ته دې وایه چې ملا صاحب ځي.

مور یې له بړ وهلو لستوڼو سره راغله. ویې ویل: ځې؟

- ولاړ به شم. د زرمینې سبق خلاص دی.
- سبا ته خو به راځې؟

- ان شاءالله.

لاس یې په تور څادر باندې وچ کړ. ګرېوان ته یې ننه ایست. څــو دانې لس زریز نوټونه یې راوایستل. ویې ویل: هه، دا در واخله.

ومې ویل: پروا نه کیي. د پیسو په خاطر خو نه یم راغلی.

- ولې به پروا نه کیي؟ زحمت وباسې. د خپل کار و بار نــه پاتې کېږې نو شکرانه خو دې حق کېږي.
- ښه نه ده. پیسې نو څنګه در نه واخلم؟
- که یې وا نه خلې، بیا زه درنه خپه کېږمه. هله، زړګیه!

پیسې مې چې ځنې واخیستې، ګوتې مو سره ولګېدې.

بیا هماغسې لړزه را باندې راغله. دې ته مې وکتل. موسېدله.

له کوره یې ووتم خو لکه یو شی چې مې په کــې ورک کــړی وي، ناکراره وم. تر سبا ماسپښینه پورې مې هره ګړۍ د هغې خــبرې یادېدلې: که یې وا نه خلې، بیا زه درنه خپه کېږمه. هله، زړګیه.

«زړګیه!» اوه! په دې کلمه کې څه وو چې داسې یې بې واره کړی وم.

هره ګړۍ مې د هغې تودې ګوتې احساسولې چې زمــا پــر ګوتــو لګېدلې وې. ګوتو ته به مې وکتل. ګوتې به مې لمس کــړې. لکــه د هغې ګوتې چې وي، همداسې خوند یې راکاوه. د هغې سترګې به مې سترګو ته درېدلې چې په مینه را ګوري. د موټر په هېنداره کې هم د هغې سترګې را ته ښکارېدلې. دا نه وه خو ما یــې د عطــرو بوی احساساوه. د موټر پر غولي د پښو د ترپولو دربــا مــې یــې

اورېدله. د ژاولي ترکا مې يې غوږونو ته راتلله. ان په لمانځه کې مې هم سترګو ته ولاړه وه.

د شپې مې ډوډۍ ته چنداني زړه نه کېده. ټول ويده وو خو زه په بستر کې لټ په لټ اوښتم را اوښتم. پوه نه شوم چې کله خوب يوړم خو سهار چې ځنګه راويښ شوم، دا مې په ذهن کې وه.

وروستۍ جمله مې يې په ذهن کې تاوېده را تاوېده: «که يې وا نه خلې، بيا زه درنه خپه کېږمه. هله، زړګيه!»

په ژوند کې چا زړګی نه وم بللی. ان خپلې مور به هم يوازې ګلاب بللم. خو ښاپېرۍ راته ويلي وو «زړګيه».

څومره خوږ آواز يې و.

«زړګيه»

اخخخخ! دا خوندوره کلمه مې له ذهنه نه وتله. په يادولو سره يې بيا بيا خوشحالېدم او په زړه کې مې خوشحالۍ راټوکېدلې.

وخت ولاړ و. هره ګړۍ به مې ساعت ته کتل خو ستنې يې داسې ورو ورو خوځېدلې لکه د ساه لنډۍ ناروغه بوډۍ. زړه مې غوښتل چې په وخت پسې کوتک را واخلم او ويې ځغلوم.

ډوډۍ ته مې زړه نه کېده. يوې بجې ته نه شوم معطل. دولس نيمې ورغلم.

لور يې دروازې ته راغله: څوک يې؟

- ملا صاحب يم.

د بل وره له شا څخه يې د مور تت آواز راغی: زرمينـــې! ور ورتـــه خلاص که. په کوټه کې يې کېنوه، زه در وځم.

ځو شېبې په کوټه کې ناست وم. د کـــوټې ور خـــلاص و. د اوبـــو شرپا راتله. ځو شېبې وروسته مخامخ ور خلاص شو. ښاپېرۍ را ووته. سپينه توليا يې پر سر باندې پيچلې وه. په خندا کـــوټې تـــه راننوته. کوټه د شامپو او صابون په خواږه بوی ډکه شوه.

ويې ويل: وبخښه، زه په تشناب کې وم. ګرمي ده، که سړی هـــره ورځ ونه لامبي، خوسا کېږي.

په زړه کې مې وګرځېدل چې زه خو يوازې دا جمعـــه بلـــه جمعـــه لامبم.

دغسې بې سينګاره هم پوره ښايسته وه.

- ډوډۍ به دې نه وي خوړلې؟
- ډوډۍ؟ امممـــ
- شرمېږې ولې؟ ګوره زړګيه! ما خو درته وويل چې خپـــل کور دې دی. چې هر څه ته دې زړه وشي، را ته وايې بـــه يې. پوه شوې که نه؟ هررررر څه.
- ډېره مهربانه يې.
- دا خو ده.

کټ کټ په خندا شوه. سترګې يې را نه نه اړولې. نېـــغ يـــې را تـــه کتل.

زړه مې په ټکان شو. د زړه دربا مې غوږو ته رسېدله.

سترګې مې ټيټې کړې.
خوله مې وچه وه. ژبه مې په تالو پورې نښتې وه. ته وا د اوړي د روژې مازديګرى دى.
پاڅېده. دغسې چې زما له مخې تېرېدله، په ويښتو کې يې ګـوتې را تېرې کړې، ويې ويل: ډېر شرمېندوکى يې.
د غوړيو د سره کولو ځځا راغله. د زېړو غوړيو خوندور وږم تــر ما را ورسېد. وږى وم. اشتها مې نوره هم را وپارېده.
زرمينې دسترخوان راووړ.
مور يې پتنوس په لاس کې راښکاره شوه.
درې دانې هګۍ په چيني هوار قاب کې، مالګه او مرچ پــه ښيښــه يي بوتلونو کې، د کاغذ غوندې سپين دسمال.
هګۍ يې داسې پخې وې چې سپين يې ټينګ پوخ شوى و خو زېړ يې د لمر غوندې په منځ کې اوبلن ولاړ و.
ويې ويل: دا د وطني چرګانو هګۍ دي، فارم والا نه دي. په زېړو غوړيو کې پخې شوې دي.
د هګيو رنګ او خوند دواړه ښه وو. په کراچۍ او لاهور کې مې دا دومره کلونه داسې خوندورې هګۍ نه وې خوړلې.
له کوره يې چې راووتم، په يکه توت سيمه کې نايي تــه کېناســتم چې ويښتان مې جوړ کړي. د برېتونو څوکې مې وربانديې داســې بياتي کړې چې شونډه مې جوته شي. د نايي د دوکان په آخر سر

کې درې څلور واړه یو نفري حمامونه وو. ورغلم او خیري مې له ځانه لرې کړل.
له حمامه چې راووتم، د نایي د دوکان هینداريې ته ودرېدم. په ویښتانو مې گوتې تېرې کړې. ځان راته ښه ښکاره شو. د دوکان ور بېرته شو. لس دولس کلن سپېلنیو والا هلک راننوت. په ټیمگي کې یې سپېلني واچول. دوکان په لوگیو او د سپېلنیو په بوی ډک شو. نایي ورته په غوسه وویل: ووځه! خلک مه په عذابوه.
ما یو زرگون له جېبه را وایست، ومې ویل: مه کوه، وبال دی.
هلک په بېړه زرگون رانه واخیست او ووت.
د واسکټ غاړه مې سمه کړه. نایي ته مې وویل: څو روپۍ درکم؟
ویې ویل: پروا نه کیي.
د اوو اتو کلونو خوارینجوکې نجلۍ په دروازې راننوته.
نایي را ته کړه: هن! چې یوه ته دې پیسې ورکړې، بیا بله درلېږي.
ځغله د سپي لورې! ورور خو دې پیسې یووړې.
نجلۍ د جړو خیرنو ویښتو له منځه را وکتل.
ورته موسکۍ شوم. په لاس مې د راتلو اشاره ورته وکړه. زرگون مې ورکړ.
نجلۍ موسکه شوه او په منډه له دوکانه ووته.
بیا د پل خشتي جومات خوا ته ولاړم. د جومات د دواړو خواوو سړکونه له خلکو ډک وو. پر کراچیو باندې لاسي ساعتونه، راډیوگانې، ټیپونه او د اسلامي ترانو کېسټونه، وړې تېزابي بېټرۍ

او واړه نیون څراغونه چې په بېټـرۍ چـالانېږي، د خیـاطۍ زاړه ماشینونه، کمبلې او د کـور نـور مسـتعمل سـامان پراتـه وو او کراچۍ داسې کتار کتار ولاړې وې چې پر سړک باندې یوازې دوه موټرې څنګ په څنګ تېرېدلی شوای خو دغه تنګ سـړک هـم لـه لارویو داسې ډک وو چې موټروانان مجبور وو پر هـارن بانـدې لاس همداسې ټینګ ونیسي چې خلک ورته لاره وکړي.

د جومات له دېوالونو سره جوخت په پیـاده رو کـې د ښیښـهیي سرپوښ والا په هوارو لرګینو صندوقونو کې چا د نسوارو سـپین او ژړ د غمیو والا ډبلي خرڅول؛ چـا چـړې، سـاتووې او وطنـي لوپې بیاتۍ؛ د چا مخې ته لرګینې تسبیح، مسواکونه، دنداسـې او جاینمازونه پراته وو. یو څـو کسـانو عطرونـه خرڅـول. د درې څلور کلن ماشوم د خچې ګوتې په اندازه نریو ښیښهیي بوتلونـو کې رنګ رنګ عطرونه وو. یوه ته یې ودرېدم. ما وې یو ښه عطر خو راکه.

د یوه بوتل سرپوښ یې لرې کړ. پلاستیکي خلی یـې لـه عطـرو راوایست. ویې ویل: لاس دې را داسې که.

په مړوند باندې یې عطر راته ولګاوه. تېز بوی یې له لرې هم پوره زورور و خو ده وویل چې پوزې ته یې نژدې که.

خوښ مې نه شو.

بل او بل یې راباندې بوی کړ.

چې رښتیا شي، زه په عطرو نه پوهېدم. هېڅ کله مې عطر نه درلود. زړه نازړه وم چې کوم یې واخلم.
سړی لکه چې راباندې پوه شو، یو بل بوتل یې راپورته کړ چې په منځ کې یې د اوبو غوندې بې رنګه خو ټینګ غوندې عطر و. ویې ویل: دا واخله، خالص د ګلابو شیره ده.
دا یو یې په ورمېږ باندې را ته وواهه. بوی یې تېز و خو بد راباندې نه لګېده. پیسې مې ورکړې او بوتل مې په جېب کې واچاوه.
سبا چې د هغې کره تلم، هغه نوي سپین کالي او تور واسکټ مې واغوستل چې نور کله به مې یوازې د جمعې په لمانځه کې اغوستل. د ګلابو عطر مې په کالیو وواهه. تلو ته مې ډېره تلوسه وه. د میکرویانو چوک ته چې ورسېدم، د طالبانو پاټکیانو ودرولم. لاندې باندې یې را وکتل. راکښته یې کړم. پوښتنې ګروېږنې یې وکړې چې څوک یې څه کار کوې. ما چې وویل ټکسیوان یم، نو یو بل ته یې سره وکتل، ویې ویل: ټکسیوان نو دغسې وي لکه تا؟ کالي خو دې د خانانو دي.
ومې ویل: د چا واده ته روان یم.
ویې ویل: لوی الحمد تېر که بیا ورځه.
ورته شروع مې کړه «الهم انا نستعینک و نستغفرک و نوءمنوبک ...» تر نیمایي پورې مې چې ورساوه، ویې ویل: بس، صحیح شو. ورځه.

جالبه وه. نور کله به چې خیرن پیرن گرځېدم، هېڅا نه درولم خو نن چې مې سر و صورت او کالي پاک وو، ایسار یې کړم.
ښاپېرۍ چې څنګه ور پرانیست. سر یې لږ شا ته کـړ. پـوزه یـې غونجه شوه، شونډې یې بوڅې کړې. د ټیکري پیڅکه یې پوزې ته ونیوه.
ومې ویل: د عطر بوی درباندې بد لګېږي.
- د هر عطر نه، خو دا مې خوا ګرځوي.
- وبخښه. ما ته معلومه نه وه.
- خیر دی زړګیه! خو که خپه کېږې نه، نور دا د مړي عطر په ځان مه وهه. خلک دغه عطر د مړي پـه کفـن بانـدې وهي چې د مړي بوی په کې ورک شي.
څو پورې چې زه کېناستم، دې د کړکۍ پله خلاصه کړه.
ځان ته غوسه وم چې ولې مې داسې عطر وهلي دي.
زرمینې ته مې زر زر سبق ووایه.
دا بېخي کوټې ته رانغله. ځان سره مې وویل چې زر بایـد پښـې سپکې کړم.
تر سبا یو شواخون راباندې تېر شو. هسې نه چې رانه خپه شوې وي. نه، نه. خدای دې نه کوي. که خپه وي نو بیـا؟ ټولـه ورځ او ټوله شپه له ځان سره لګیا وم.

سبا چې تلم، جامې مې بدلې کړې. سپین کالي مې چې وایستل لا هم د هغه مردار عطر بوی هماغسې تېز په کې پــاتې و. واســکټ مې هم بل واغوست.

چې ویې لیدم، په خندا یې وویل: آفرین زړګیه! دغسې مې خــبرې منه کنه.

زه یې دې خبرې ته داسې خوشحاله شوم لکه ماشوم چې څــوک وستایي.

چې بېرته راتلم، یوه قوطۍ یې راکړه. عطر په کې و. د ســنځلو د ګلو نرم ورېم تري لټېده.

نور به نو یا هره ورځ یا یوه نه بله ورځ لامبېدم. د ښــاپېرۍ کــره چې به تلم، اول به مې د هغې راکړی عطر پر ځان واهه. کله کلــه به مې ډوډۍ هــم ورسره خوړلــه. چــای، د ماسپښــین لمــونځ او اودس، هر څه مې هماغلته وو. هسې مې هم د تلو لپاره بل ځــای نه درلود. یو مې تره و خو هغه مې هم نه خوښېده. ډېر ظلمونــه یې را باندې کړي وو. مور و پلار مې چې مړه شول، د ده په کــور کې قیامت راباندې تېر شو. زمــا خــو زړه پــرې وســو کــه نــه د لاسنیوي لایق خو ولله که و. اوس یــې څــه کــوم چــې ســړیتوب راسره کوي، اوس خو نو مجبور دی.

د شپې به له تبلیغیانو سره په جوماتونو کې ځملاستم. غرمــه بــه مې له ښاپېرۍ سره وه. یوه نیمه ټوکه بــه یــې را سره کولــه. پــه

مهربانو سترګو به یې را ته کتل. ورځ تر بلې مې په زړه کې ورته مینه زیاتېدله.
بله ورځ غرمه چې ورغلم، په کوټه کې یوازې را تــه راغلــه. تــوره اوږده چپنه یې اغوستې وه. د ډوډۍ پوښتنه یې وکړه. ومې ویــل چې خوړلې مې ده.
چای یې راووړ.
د زړمینې پوښتنه مې وکړه.
ویې ویل: هغه خو نن د ماما کره تللې ده. کور کې یوازې یمه.
- چې داسې ده نو زه به لاړ شم.
- چېرته ځې. زه خو یم. یوه ګړۍ به سره خبرې وکو.
- سمه ده.
- رښتیا یوه دیني پوښتنه.
لاړې مې تېرې کړې: وایه کنه.
- شرم خو به نه وي؟
- نه. ملایان وایي په شرع کې څه شرم؟
- هغه ده، ما وې، په ښځو باندې غسل کله اوړي؟
له دې پوښتنې سره یې پر شونډو باندې شوخه موسکا تېره شوه.
ژبه مې په تالو پورې نښتې وه. په سختۍ سره مې خوله په نــاړو خیشته کړه. ومې ویل: هغه ده، د حیض و نفاس نه وروسته او د کوروالایي نه وروسته.
پر توشکه لږه را وښوییده، لږه رانژدې شوه.

ويې ويل: په څه رقم كوروالايي؟
ګومان مې کاوه چې له مخ نه مې لمبه پورته کېږي. په خوله کې مې ناره وچه وه. نه پوهېدم چې څهووایم.
لږه نوره هم رانږدې شوه. څنګ ته مې کېناسته. په بنده بنده ژبه يې وويل: مطلب مې ـــــ دا دی چې ـــــ که سړی ـــــ خوند وا نه خلي ـــــ نو بيا؟
نور نو د دواړو حوصله ختمه شوه.
شېبه وروسته سست او بې حاله پروت وم.
د دې له مخه تود وږم پورته کېده. د ګوتو سرونه يې د ويښتانو په منځ کې او ورغوي يې غمبورو ته نيولي وو. خوله يې نيمه غوړېدلې غوټۍ ته ورته شوې وه.
په کراره مې له ځانه لرې کړه.
بد بد يې را ته وکتل. ويې ويل: وحشي!
زه د خبرو د کولو نه وم. مړ پړ پروت وم.
پاڅېده. ويې ويل: جګ شه. تشناب ته لاړ شه. په سطل کې مې تودې اوبه اچولې دي. وحشي يې کنه! هسې دې خرابه کړم. وچ په وچه دې غسل را باندې واړاوه.
اوه. دا څه اورم؟ دا خو هماغه خبرې دي چې د هېندارو ښاپېرۍ يې را ته کړې وې.
دا هماغه ښاپېرۍ ده؟ که هغه همدغه ښاپېرۍ ده؟

شا ته مــې وکتــل. د هېنــدارو د کــوټې ور هماغســـې خـــلاص و. ورننوتم. هماغه کوټه وه. چارچاپېره هېندارې، هېندارې، هېندارې وې او زه وم.

سخت غوسه وم، پښېمانه وم، خپه وم.

پیغور مې اورېدلی و. وحشي، یعنې ته په معاملــه نــه پــوهېږې. یعنې ته کمزوری یې. یعنې ته نر نه یې، نارینتوب نه لرې.

په ګناه اخته شوی وم. هلته مې خلکو ته تبلیغ کاوه او دلته پخپله د ګناه په مرداریو کې لوېدلی وم.

خو خبره همدومره نه وه. نو بیا؟

نور مې هېڅ نه یادېدل، لکه د بل چا کیسه چې اورم یا دا چې فلم ګورم. تلوسه مې وه چې وپوهېږم وروسته به څه کېږي. نه، هغه خو تېر وختونه وو؛ تلوسه مې وه چې وپوهېږم چې وروسته بیــا څه شوي وو. بېرته مې د هینډارې ور پرانیست. ور ننوتم.

په کابل کې وم. له هماغې ورځې بیا د شــاپېرۍ کــور تــه نــه وم تللی. شپږمه ورځ یې جمعه وه. مولانا صاحب له کراچۍ نه راغلی و.

ټوله هفته مې په استغفارو، په توبو تېره کړې وه.

مولانا صاحب چې ولیدم، ویې ویل: جي، ســنګه چــل دې؟ ولــې داسې خپه غونتې ښکارې؟

سترګې مې ټیټې کړې، ومې ویل: هېڅ. نشته څه.

ويې ويل: دا سترګې خو دې بل سه وايي. جي، ما نه به خبره نـه پېژنوې. زه خو دې يار يم کنه.
دې خوا ها خوا مې وکتل. زړه نا زړه وم چې ور ته ويې وايم کـه نه.
زما ښی لاس يې د دواړو لاسونو په ورغويو کې ونيو. ويې ويـل: ګوره! چې هره خبره وي، را ته کوه يې. په ما بروسه وساته. سـه وساته؟ بروسه وساته. په ما باندې هم ځواني تېره شوې ده کنه. هله نو، د ړه خبره وکه.
په غوږ کې مې ورو ور ته وويل: ګناه را نه شوې ده، لويه ګناه.
تر لاس يې ونيولم. ځنډې ته يې کړم. ويې ويل:
آخر انسان هو مې، فرشته تو نهي
انسان نه کريګا تو خطا کون کريګا
- که ګناه لويه وي نو بيا؟
- چې هر سـه وي. اللـه مهربـان ذات دې. اللـه سـه دې؟ مهرباااان ذات دې. دا مونزونه يې همدې له را نازل کـړې دي چې ګناهونه مو پاک شي کنه.
صفا خبره مې ورته وکړه چې زنا مې کړې ده.
تسلي يې راکړه چې د جمعې په لمانځه کې کبيره ګناهونه معـاف کېدی شي. څو اوراد يې راوښودل چې هره ورځ يې تکرار کړم.
بيا يې را نه پوښتنه وکړه چې: خه نو ته خو را له اووايه چې چـا سره؟ سنګه؟ په کوم زای کې؟

ټوله کیسه مې ورته وکړه.

بیا یې را ته وویل: نو شابه مام درسره بوزه چې هغــې بي بي لــه هم سه اوراد وخیم.

سبا غرمه ورغلو. ښاپېرۍ یوازې وه.

مولانا مې ور ته معرفي کړ.

مولانا څو دقیقې ور ته نصیحت وکړ. بیا یې را ته وویــل: ګلابــه! بچیه ته خو عیدګاه جومات له ورشه. هغه د ما بېګ درسره راوړه. شابه.

زه ووتم. مولانا پاتې شو.

چې بېرته راغلم، مولانا را ووت. د تورخم اډې ته مې ورساوه.

په لاره کې یې تسلي راکړه: ګوره چې خپه نه شــې. ســومره چــې سړی خدای ته نیګدې کېګي، هغومره شیطان ور لــه زان نیګــدې کیي. اوس نو ته را له اووایه چې شیطان په کفارو باندې ولې کار نه لري؟

زه غلی وم. د ده خوله موسکه وه.

ویې ویل: خو هغوی پخپله بــې لاري دي کــه نــه. ســه دي؟ بــې لااااري دي. کفار خو به هسې هم جهنم لــه ورزي. شــیطان خــو غواړي همدا چې د خدای بندګان دوزخ ته واچوي. چې چېرته یې واچوي؟ دوززززخ ته یې واچوي. نو چې سومره یــو ســوک خــه مسلمان وي، شیطان هماغومره خواري کیي چــې د لارې نــه یــې

اوباسي. خو الله تعالی لوی مهربان ذات دې. د عفوې ډېرې لارې يې را له خودلې دي.
نه پوهېدم چې څه ووايم.
پر ورانه يې ټس راکړ، په خوند خوند يې ترنم شروع کړ:
هلته په جنت کې بس جانان به وي، مزې به وي
خکلې پېغلې حورې او غلمان به وي، مزې به وي
سه به وي؟
هلته په جنت کې بس جانان به وي، مزې به وي
خکلې پېغلې حورې او غلمان به وي، مزې به وي
مولانا مې په دې انداز کې نه و ليدلی. عجب ښايسته غږ يې و.
په خندا يې وويل: هله نو شابه! ټېم راسره اووايه کنه.
دواړه لګيا شوو:
هلته په جنت کې بس جانان به وي، مزې به وي
ښکلې پېغلې حورې او غلمان به وي، مزې به وي
له اوږې سره چې کوزېده، د ګوليو يوه قوطۍ يې راکړه.
ويې ويل: هه، دا درواله. که بل وخت شيطان درباندې غلبه اوکړه او د هغې بي بي خوا له ورغلې نو يوه دانه به يې په خوله کې اچوې. سه به کيې؟ په خوله کې به يې اچوې.
پر قوطۍ د توغول شوي راکټ رسم و چې بره خوا روان و.
ماغزه مې سخت ستړي وو. ګومان مې کاوه چې سر مې پړسېدلی دی. کوټې ته ورغلم. ستوني ستغ وغځېدم. خوب يووړم.

خوب وینم چې ښاپېرۍ ته ورځم. کور یې د سړک پـه غـاړه دی.
کور یې بل رقم دی، د دوکان غوندې ښکاري. مـوټر دروم. د وره
خوا ته حرکت کوم. د کور ښیښې تورې دي. غواړم پر زنګ گوتـه
ټینگه کړم. گورم چې د ننه په ښي لاس کې دوه نارینه پر چوکیـو
ناست دي او ما ته گوري. زړه نا زړه یم چې زنګ ووهم که نه.
ور پرانیزم. گورم چې مولانا صاحب او د ښاپېرۍ مېړه سره خـوا
په خوا ناست دي. د ښـاپېرۍ مامـا او لـوڼې او زامـن یـې ټـول
هماغلته دي. دسترخوان وېړ دی. مولانا د دسترخوان بـر سر تـه
تېرېږي. ما ته په خپل ځنګ کې ځای جوړوي خـو زه وایـم نـه،
تاسې مهرباني وکړئ، زه به وروسته راشم.
همدغه ځای کې چې دسترخوان وېړ دی، بل ښیښه یـي ور دی. د
ښاپېرۍ د کوټې ور. غواړم ور پرانیزم چې هغه پـه منـډه راشي.
خوله یې له خندا ډکه وي. لـه مولانـا او لـه خپلـو خپلوانـو سره
ستړي مه شي کوي، ببرته د وره شا ته ځي او داسې ښکاري چې
ما ته انتظار کوي.
زه هم ورځم. لاس راکوي. پر شونډو یې موسکا خـوره ده. سـور
کورتي دامن یې په تن دی. د عین رنګ او ډیزاین کالي یـوې بلـې
هم اغوستي دي. دواړه ځنګ په ځنګ ولاړې دي.
ناڅاپه د ښاپېرۍ خندا تښي. تندی یې تریو شي. کورتۍ وباسي،
پر ځمکه یې ووهي. راته وایي: تا دومره نه ویل چې پـه دې ځـو

ورځو کې به په دې باندې څه تېر شوي وي؟ تــه دا پــوره هفتــه چېرته وې؟

هم خپه کېږم چې هغه مې خپه کړې، هم خوشحاله یم چې داسې څوک لرم چې ورپادېږم او دیدن ته مې ناقراره ده.

گورم چې ښاپېرۍ تر کورټۍ لاندې هېڅ شی نه دی اغوستی. خو جالبه دا ده چې ټول بدن یې په لنډو ویښتو کې پټ وي، لکه ږیره چې جگ ماشین شوي یا لکه چمن چې په ماشین رېبل شوی وي. ان تیونه یې هم همدغسې وړو تورو ویښتانو پوښلي دي. مخ تــه یې گورم، مخ یې هم عین شی. خو هېڅ بده نه ښکاري. هماغســې د پخوا غوندې ښکلې را ته ایسي.

یو دم وېره رالوېږي چې څوک یې په دې حالت کې ونه وینــي. زه او خورلڼه یې په یوه وار ورته وایو: اول دې کورټۍ واغونده، بیــا به خبرې وکو.

کورټۍ بېرته اغوندي. هغه او خورلڼه یې د باندې وځي. زه یــې د خوب له تخت سره پر ځمکه کېنم. گورم چې هلته ممپلۍ پرتې دي خو تکې تورې لکه وطني جڼغوزي. زه لکه ماشــوم ورتــه کېـنم. پښې مې د ۷ په شکل پرانیستې. یوه یوه دانه ممپلــۍ ســپینوم او خولې ته یې اچوم. لپه مې له پوستکو ډکېږي. وایم دا بــه چېرتــه غورځوم. څنگ ته مې کتابونه او کتابچې پرانستې پرتــې دي. یــو کتاب را اخلم. پوستکي ورباندې اچوم. گورم چې د کتــابچې پــر

مخ د زرمينې نوم ليکلی دی. ځان سره وايم: ښه نو دا خورلڼه يې زرمينه ده.

حيرانېږم چې زرمينه نو څنګه دومره لويــه شــوې ده او بلــه لا دا چې هغه خو يې لور ده نو خورلڼه يې څنګه شوه؟

بيا وېره راپيدا شي چې که څوک راشي او ما د ښاپېرۍ د خوب په کوټه کې ووينې نو بيا؟

همدې وخت کې د کوټې ور خلاصېږي. مولانا وي. پوښتنه کوي: ښاپېرۍ د کورتۍ لاندې سه اغوشتي وو؟

حيرانېږم چې دی نو څنګه خبر شو. بيا له ځــان سره وايــم چــې زرمينې به ورته ويلي وي.

ځواب ورکوم: نه.

وايي: نو دا به هماغه جامې وي چې ما د کراچۍ نه ورتــه لېګلــې دي.

راويښ شوم. چورت وړی وم چې دا نو څه رنګه خوب و. ګــنګس وم.

بېرته مې سترګې سره ورغلې.

چا را باندې غږ وکړ: راځه! نور دې بس دی.

شا ته مې وکتل. د هېندارو ښاپېرۍ د وره په خوله کې ولاړه وه.

حيران حيران مې ور وکتل.

ومې ويل: دا دې څه وکړل؟ ځان را نه هېر و. دنيا را نه هېــره وه. ښه په خوندونو کې ډوب وم. هېڅ مې نه وو په ياد. نو ولې دې دا هر څه را باندې وکتل؟

ويې ويل: ما خو درته ويلي وو چې رازونه مه سپړه. خو ته پخپله راپسې راغلې. رښــتيا يــې ويــلي دي چــې «انســان عجــول دی» هاهاهاها! بنيآدم يې نو په هر څه کې تلوار کوې. خو غم مه کوه. هر څه به سم شي. په ما پسې راشه.

د هېندارو کوټې ته ورغلم.

دې تر لاس ونيولم. روانه شوه.

د هېندارو له سمڅې ووتو.

پر سترګو يې لاس را تېر کړ. سترګې مــې پټــې شــوې. دغــومره پوهېدم چې مخ په بره روان يم او لاس مې د هغې په لاس کې دی.

د اوبو شړپا شوه.

سترګې مې پرانيستې.

بېرته د هماغه چينې پر غاړه وم. شا و خوا ته شنبلي، د ســنځلو د ګلو وږم، پسته هوا.

لکه تازه چې له موره زېږېدلی وم، حافظه مې تشه وه. هېڅ شــی مې نه يادېده.

د هېندارو ښاپېرۍ وويل: ورشه، زړګيه! خوند واخله، بس خونــد واخله او خوند واخله.

پستې ګوتې يې زما پر ګوتو وښـويېدې. لاس يـې زمـا لـه لاسـه واېست خو خوندوره ګرمي يې په لاس کې را پاتې شوه.
نيلي سترګې يې زما په سترګو کې ښخې وې. دوه درې ګامه شـا ته لاړه. همداسې يې شا ته ځان خطا کړ. د اوبو شړپا شـوه او دا په چينه کې ورکه شوه.
د چينې اوبه بېرته سره ورغلې، هوارې شوې، هېنداره ځنې جوړه شوه خو يوازې زه په کې ښکارېدم.
په چمن کې ګرځېدمه او ګامونه خوندور وو، هر پل مې خوندور. ساه‌ګانې خوندورې او هر ځل يې خوندور.
چې تلمه تلمه، خوږل او څښل وو، چکر وهل وو. خوب او آرام وو، شراب و، جام و. نه اندېښنې وې، نه ارمانونه؛ نه مې کوم زخم، نه يې دردونه. هره شېبه مې وه خوندوره.
د سنځلو د عطر په وږمو راويښ شوم. د هېنـدارو ښـاپېرۍ مـې سر ته ناسته، زما په ويښتو کې يې پستې پستې ګوتې تېرولې.
له نيلي سترګو يې مهرباني ورېدله. د نريو ګلابي شونډو موسـکا يې د مينې په بې پايه سمندر کې ګرځولم.
د ښاپېرۍ د ښـکلي جسـم لـه هـرې ذرې څخـه مـې خوندونـه واخيستل.
دا ولاړه.
ما ته خوب راغی.
لمړه ورکه شوه. خاموشي تروږمۍ په خواږه خوب ويده کړم.

راوېښ شوم. لمره هماغسې نېغه ولاړه وه. وړې وم.
سر مې را پورته کړ. د امو ونه مې مخې ته ولاړه وه. چې ځنګه مې لاس ور وغځاوه، يو دانه يې را جلا شو. په هوا کې ودرېده. يوه تراړه ځنې ببله شوه، خولې ته مې راغله. په خوله کې مې کرار کرار وېلې شوه. ورپسې بله او بله تراړه.
عجيبه وه، ام زړی نه درلود، پوستکی يې هم نه و، ټوله غوښه.
بل ام مې وخوړ. بل، بل ... شمېر يې را نه ورک شو چې څومره مې وخوړل خو نس مې هماغسې سپک و.
روان شوم. پښې مې پر شنه ځمکه داسې لګېدلې چې ته وا پر ورېښمين ټوکر يا د سپنج پر تختې ګرځم. د چمن هکيو مې د پښو تلې تخنول او لکه چاپې چې يې وکړي، دغسې يې خوند راکاوه.
ګرځېدمه. ګامونه چست، وجود لکه بڼکه، اندامونه نرم نرم او هوا د خوند ذرې.
الوتمه. د نيلي آسمان تر څوکو، تر ځلاندې لمرې پورې، له سپوږمۍ سره ليدنه.
لامبېدمه. د رڼو اوبو په تل کې، د خوږو اوبو په منځ کې، د خوندونو په بې پايه سمندر کې، له څپو سره مزلونه.
وخت ولاړ او دنيا لويه. آزادي مې بې له حده، هره چاره مې په خوښه او خوندونه بې حسابه.
زما تنده ازلي وه، زما تنده ابدي وه. لذتونه ازلي وو او خوندونه ابدي وو.

خوب راغی. رڼا ولاړه. او د خوب هره شېبه مې د خوندونو دنیاګۍ وه.

د سنځلو د ګلو عطر.

لویه ساه مې واخیسته. سترګې مې رڼې کړې. د هېندارو ښاپېرۍ مې سر ته ناسته. سر مې را پورته کړ. لږ بره وځکېدم. سر مې د هغې پر پاسته ورانه باندې ولګاوه. داسې نرم لکه د ښکو بالښت. بېرته مې سترګې پټې کړې.

خوږو ګوتو یې زما په ویښتو کې لارې جوړولې. د ګوتو سرونه یې زما د سر له پوستکي سره لګېدل او ګوتې یې ورو ورو له تندي څخه د سر څېرۍ ته او بیا څټ ته تېرېدلې.

پوښتنه مې وکړه: زه څوک یم؟ دا کوم ځای دی؟ او ته څوک یې؟

مستانه خندا یې وکړه، ویې ویل: ته د خوندونو تږی، دا د خوندونو نړۍ، زه د خوندونو فصل. هاهاهاها. دلته درد او الم نشته. خوښۍ ډېرې خو غم نشته. دلته وږي ته خواړه دي، دلته تږي ته اوبه دي. دلته خوند دی، دلته ژوند دی. دلته زه یمه او ته یې، دلته بس دغه پیوند دی.

له ځان سره مې فکر وکړ. رښتیا یې ویله. زما نور هېڅ څه نه یادېدل، یوازې خوند، یوازې تنده، یوازې حسن، یوازې مینه.

بیا مې په زړه کې را تېر شول چې داسې به نه وي. دا دومره ارته دنیا، دغه بې پایه نړۍ، دغه پراخه ځمکه، دغه په ونو او ګلانو ښایسته شوي چمنونه، دا تر هسکو هسکو پورې آسمانونه، دغه

لوی سمندرونه، او د خوندونو دغه لویه دنیا، دغه هر څه نو یوازې زما لپاره؟

شونډې مې تودې شوې، خوږې شوې. له شونډو څخه مې دغه خواږه خوند ټول بدن ته لاره وکړه او لکه وینه مې په رګونو کې وبهېده. ټول بدن مې په خوندونو کې ډوب شو.

سترګې مې پرانیستې. د ښکلې ښاپېرۍ تودې شونډې مې پر شونډو وې او خمارې سترګې یې نیم کښې. بدن یې تود و. ډېر تود.

زنګون یې زما د سر له لاندې څخه په کراره را وایست. پر ځای یې خپل څنګل کېښود. پښه یې را باندې واړوله.

ټول بدن مې تود شو. خوندوره تودوخه وه. خوندونه د سمندر د څپو په شان یو په بل پسې تلل را تلل او زما بې پایه تنده یې په ورو ورو هم زیاتوله، هم یې ماتوله.

پوه نه شوم چې څومره وخت په دې خوندونو کې ډوب وم. زمان ولاړ و. لمړه د آسمان په منځ کې نېغه ولاړه وه.

مړ پړ غځېدلی وم. زړه مې غوښتل چې تل تر تله دې همدا ښکلې د هېندارو ښاپېرۍ وي، همدا تنده همدا خوند وي، همدا زه وم.

خو نه پوهېدم چې دا خوند هم ختمېدونکی و. ښکلې پاڅېده. په نیلي سترګو کې یې پخوانۍ مهرباني نه ښکارېده. تندی یې تریو و.

زړه مې ولړزېد. داسې نه چې ښکلې را نه مروره وي.

ويې ويل: ناڅوانه!

او همداسې روانه شوه.

اوچت پاڅېدم.

«ناڅوانه»، «ناڅوانه»! په غوږونو کې مې دغې کلمې انګازې کولې.

ولې يې ناڅوانه را ته وويل؟

کومه ناڅواني مې کړې وه؟

نه، دې را ته نه دي ويلي.

بل چا، هو بل چا ويلي دي. دغه غږ خو د دې نه و.

خو چا؟

ولې داسې فکر کوم؟

ولې دا کلمه او دا غږ را ته آشنا ښکاري؟

دا خو د هېندارو د ښاپېرۍ غږ نه و. دا څو شېبې مخکې يې چې د خوندونو خبرې را ته کولې، غږ يې دا وړ نه و.

نو دا غږ د چا دی؟

ولټېدم. په ښکلې پسې راون شوم.

هغه بې له دې چې شا ته وګوري يا زما په نارو غوږ وګروي، همداسې روانه وه. داسې چُسته، داسې چابکه چې ته وا په هوا کې ګرځي، نه پر دې ځمکه.

د هغې د هر ګام په ځای کې د سنځلو واړه واړه خړ او ژېړ ګلونه راټوکېدل. او زه ورپسې وم.

ګامونه مې چټک کړل.

دا هم تېزه شوه.

منډه مې واخیسته خو هغه چینې ته رسېدلې وه. ځان یـې خطـا کړ. د اوبو شړپا شوه. هوا د سنځلو د ګلو له لانده وږمه ډکه شوه خو هاغه پخوانی خوند په کې نه و.

د چینې اوبه بېرته سره ورغلې، هېنداره ځنې جوړه شوه.

هماغلته، د چینې پر غاړه کېناستم. چینې ته مې وکتل. یـوازې زه په کې ښکارېدم. توره اوږده نرۍ ږیره مې له نریو برېتونـو سره لګېدلې وه. رنګ مې سپین و، نوراني وم. شفاف پوسـتکی، نـری مخ، نرۍ پزه. ځیږې وروځې، ځیږه باڼه، سترګې برابرې، نه غټې، نه ډېرې وړې.

خدای خبر چې څومره وخت مې هلته تېر کړ. خـو پـه دې ټولـه موده کې مې په ذهن کې یوازې یوه خبره ګرځېده: «ناځوانه».

ډېره هڅه مې وکړه چې دا کلمه هېره کړم خـو مـه دې شـه. دې کلمې له ما نه لاس نه اخیست. د ګناه غوندې را پورې نښتې وه.

پاڅېدم. روان شوم خو نور مې پېښو پر شنه چمن له لګېدلو خوند نه اخیست. هوا بې خونده وه. رنګونو خپل ښایست بایللی و.

روان وم خو لکه هېڅ چې نه یم. مخې ته مې ګلونه راغلل، ونې او باغونه، خو هر څه بې روحه، هر څه بـې مـالګې، هـر څـه بـې خونده. په خوا کې مې د شاتو او شیدو لښتي بهېدل خو تنده نـه وه.

وخت ولاړ و، خو دا ځل يې زړه را تنګاوه. زړه مې غوښتل چې وخت را باندې ژر تېر شي. که هر څه کېږي، ودې شي خو چې دا حالت نور نو تمام شي.

خو نه، وخت هم د «ناځوانه» د کلمې په شان ځای پر ځای ولاړ و. ولاړ نه بلکې له ما چاپېر و. دواړو لاسونه سره يو کړی و چې ما وځوروي. وخت د لېوه يوه ژامه او د «ناځوانه» کلمه يې بله ژامه او زه يې تر منځ د بسمل د غاړې غوندې.

وخت ناځوان، هوا ناځوانه، فضا ناځوانه، هر څه ناځوان. لمر هم په ځوروونکي لمر اوښتې وه. نوره هغه مهربانه لمره نه وه چې تودول يې زده وو خو سوځول نه. د هغې پر ځای لمر راغلی و چې سترګې يې برېښولې او وړانګو يې بدن سوځاوه.

نه مې په ګرځېدو کې زړه ښه کېده، نه په ناسته، نه په ملاسته. خوب هم نه راته چې له دې بلا مې وژغوري.

مرمرينه ماڼۍ مې را ياده شوه. ور رهي شوم.

ماڼۍ هماغسې شانداره وه خو ما ته د ختيځې کلا د کنډوالې هومره هم ښکلې نه ښکارېده.

د شرابو د حوض خوا ته کېناستم. جام مې ډک کړ. خولې ته مې ونيو. ساه مې بنده کړه او په يوه ساه مې له ستوني تېر کړ.

لويه ساه مې واخيسته. بل جام مې را ډک کړ. لا مې جام په لاس کې و چې ورو ورو مې بدن تود شو، سر مې درووند شو. په سر کې مې خوندوره ګنګسي پيدا شوه.

له جام نه مې وړوکی غړپ وکړ. شراب مې د ژبې پر سر وساتل او لړ لړ مې څاڅکی څاڅکی په کراره تېر کړل. د ژبې هره ذره مې د شرابو له خونده ډکه شوه. دغسې ستونی، مری، معده.

بل غړپ مې وکړ.

بل.

سترګې مې درنې شوې.

خوندور کيفيت مې په بدن کې وغځېد. سستي، ګنګسي، بې غمي، خوښي.

لا هم د «ناځوانه» کلمې را نه لاس نه و اخيستی، خو ځورولم يې نه.

پرېږده يې چې ناځوانه مې وبولي.

څه ناځواني مې کړې ده؟

هېڅ.

نو ولې به زړه ورته خورم؟

ښه خبره ده. خپل عيش به ولې خرابوم؟

د رندۍ لورې! ته لا څوک يې چې ما ته وايې «ناځوانه»؟

پاتې نيمايي جام مې په يوه وار په سر واړاوه.

لويه ساه مې واخيسته. خوند يې راکړ.

پرېوتم. لاس مې تر سر لاندې بالښت کړ.

ګنبدې ته مې سترګې واوښتې. وه مرمرينه، خو د ښيښې غوندې شفافه. د لمر وړانګې څنې تېرېدې خو وړانګې يوازې زېړې نه

وې. شنې، زرغـونې، سـپينې، سرې، نـارنجي او نـيلي وړانگــې، گلابي، بنفشې، زېړې وړانگې. سل رنگونه په کې گډ وو.

رنگارنگې وړانگــې د گنبــدې او غــولي تــر مــنځ نڅېــدلې. سره گډېدلې، نوي رنگونه يې جوړول، نوي شکلونه يې جوړول. بېرتــه له يو بله بېلېدلې. بړبوکۍ غوندې تاوېــدلې. د وربېځــو پــه شــان غونډېدلې، بېرته خورېدلې.

وړانگې د سرو شرابو تر ډنډه پورې را کښــته کېــدې، تــر مــا را تاوېدې او بېرته پورته خوا تللې. هره وړانگه جلا عطـر، پــه هــر رنگ کې يوه بېلــه خوشــبويي. د گلابــو، د ســنځلو او نــارنجو د گلونو، د شبيو، د چندنو، د لونگو خوشبويي.

د دې وړانگو او رنگونو خوشبويي مې د شرابو په شان پــه ټــول بدن کې غځېدله او زه يې په خوندونو کې ډوبولم.

وړانگې به را کښته شوې. له ما نه به چاپېرې شوې. بړبوکۍ بــه شوې. زه به يې پورته کړم. تر گنبده به يې ورسولم. بېرته به يــې خوشې کړم.

وړانگې سره تاوې را تاوې شوې. دوه د رنگونو او د خوشبو پړې ور نه جوړ شول. ټال ځنې جوړ شو، زه يې په کې کېنولم. دومره اوږد، دومره لوړ ټال چې ته وا سر يې ان آسمان تــه رسي. ټــال د ماڼۍ له دېوالونو داسې تېرېده را تېرېده چې ته وا دېوالونه هسې رنگونه دي، وربېځې دي يا لړې يا د بوډۍ ټال رنگونه. د دېوالونو

بیا ځان ته خوشبويي وه. له هرې ټالۍ سره به مې د هووووووو، هيييييي، نارې کولې.
زه وم او شراب وو، رڼاګانې او عطرونه.
د ښکلې ښاپېرۍ خبره را ياده شوه: مه سپړه رازونه چې خراب به شې. پاتې وي خوندونه، په عذاب به شې.
دا خبره مې بې اختياره له خولې وتله. ورو ورو يـې د تــرنم بڼــه خپله کړه، لکه خوږه سندره په ښکلي طرز کې. د ټال هره ټــالۍ د طبلې ضربونه وو، په هوا کې تېرېدل يې ټول سُرونه.
تر هغې پورې چې په سد وم، بس همدا سندره مې زمزمــه کولــه: مه سپړه رازونه چې خراب به شې. پاتې وي خوندونه، په عذاب به شې.
د مرغيو په ښکلو غاړو راويښ شوم. ځنګل مې تر سر لاندې و او ستوني ستغ پروت وم.
عجيبه وه. مخکې مې مرغيو ته ځنګه پام نه و شوی؟
هغه رنګارنګې وړانګې چې له ګنبدې را تېرېدې، په حقيقـت کــې رنګارنګې مرغۍ وې چې سره غاړه غړۍ کېدې، له يوې بلې لــرې کېدې، کښته راتلې، پورته تلې، مختلفې بڼې يې جــوړولې او هــره يوه يې بېله خوشبويي خپروله. د هرې يوې غاړې جــلا خونــد او جلا رنګ درلود. خو ټولو غږونو په ګډه بله ښکلا جوړولــه. لکــه داسې سندره چې شعر او طرز په کې لــه مختلفــو ســازونو سره

غاړه غړۍ وي، هر شی یې جلا جلا اثر ولري، جلا خوند ولري او ټول یې په ګډه د خوندونو بله مجموعه جوړه کړي.

کېناستم. لکه د بړبوکۍ په منځ کې چې ایسار شـوی وم، مرغــۍ چارچاپېره را نه تاوېدې را تاوېدې.

لاس مې ور وغځاوه. څو مرغۍ مې له لاس سره ولګېدې خو لکـه دوی چې رڼاګانې او لاس مې رڼه ښیښه وي، په یو بل کې او لــه یو بله تېرېدل.

لاس مې راټول کړ. حیرت اخیستی وم. لاس مې سترګو ته رانږدې کړ. له ګوتو مې د ګلابو بوی لټېده. مړوند مــې د ســنځلو د ګلــو بوی کاوه. لېچه مې د نارنج ګل له بویه ډکه وه ...

زړه مې نه غوښتل چــې دا خوندونــه یــوازې پرېــږدم. زړه مــې غوښتل چې تل تر تله یې مل وم.

مدهوش ومه، نشه وم. خوندوره مې نشه وه او څه ښکلې تماشــه وه.

خدای زده چې څــومره وخــت بــه دغســې ناســت وم. ســترګې، غوږونه، پوزه، لاسونه، د بدن هر غړی مې د خوندونو په بې پایــه سمندر کې.

غبږونه ورو ورو تت شول. رنګونه پیکه او وړانګې کمزورې شوې. لکه د اور په پای کې چې لوګی کرار کرار کمېږي او بیــا یــو مــخ ختمېږي.

ولټېدم. د باندې راووتم. لا مې په سر کې د خونــدور درونــدوالي تتې څپې پاتې وې.

يو ځل بيا مې د هوا په تنفس خوند واخيست.

وږی وم. په مېوو کې بيا بې پايه خوند پيدا و.

خوړل، څښل، خوند اخيستل.

وگرځېدم. والوتم. ولمبېدم. هر څه بېرته د پخوا غوندې وو.

ښکلې مې را ياده شوه، د هېندارو ښاپېرۍ.

را ورسېده. خو، نيلي سترگې يې نه ځلېدې.

په تندي کې يې گونځې ښکارېدې.

شونډې يې ځړېدلې وې.

د پخوا غوندې يې د سنځلو د گلو عطر شينده خو مهرباني يې نه خپروله.

دغسې مې له ځنگه ښويه تېره شوه. ته وا زه يې بيخي ليــدلی نــه وم.

غږ مې وربانډې وکړ: د هېندارو ښاپېرۍ!

را وېې کتل. خو کاش چې را کــتلي يــې نــه وای. ســترگو يــې د ملامتۍ هز را باندې وکړ. وچ پر زړگي يې وويشتم.

بېرته يې مخ را نه واړاوه. داسې روانه شوه چې ته وا په هوا کــې گرځي.

څه گناه مې کړې وه؟

هېڅ نه پوهېدم خو ځان را ته پر ښکارېده. د ملامتی دروند بار مې پر سینې ایښی و. ګومان مې کاوه چې زړه مې دربېدلی دی. ساه مې ډوبه وه، سینه مې درنه. ته وا چا مې پر مری باندې منګولې ټینګې کړې دي.

ورپسې رهي شوم. خو چې څومره زه چابکېدم، هماغومره دا رانه لرې کېده. منډه مې واخیسته خو خبره لا خرابه شوه. لکه له لرې چې د غره خوا ته روان وې او چې څومره مزل کوې، هماغومره غر هم لرې کېږي او داسې درته ښکاري چې غر به در نه تښتي. په ټول قوت وځغاستم.

ښاپېرۍ هوا ته ټوپ کړ. کښته ولوېده. د لوېدو له ځایه یې د اوبو جوپې هوا ته پورته شوې، بېرته را ولوېدې.

چې ور ورسېدم، په هغه ځای کې هواره ګرده هېنداره وه او په هېنداره کې یوازې زما تصویر. ویښتان مې ګډوډ وو لکه له خوبه د پاڅېدلي کس ویښتان. تر سترګو مې شنې کړۍ تاوې وې. رنګ مې تور اوښتی و. شونډې مې وچې وې.

تصویر مې وار په وار سره تتېده. آخر ورک شو. خو زه لا پر خپل ځای وم. عجبه وه، هېنداري هم را نه مخ اړولی و.

د هېندارو ښاپېرۍ ولې را نه خپه وه؟

څه مې ورته ویلي وو؟

هېڅ مې ذهن ته نه راتلل.

ځوږند سر روان شوم. ګامونه مې داسې درانــه وو لکــه د سربــو غونډاري چې ورپورې تړلي وي.

بيا هوا بې خونده شوه. سترګې مې لــه ځمکــې څخــه نــه پورتــه کېدې. په هر ګام کې د هغې نيلي سترګې را ښــکاره کېــدې خــو قهرجنې، ګرمونکې.

سر مې پورته کړ. د ونو په پاڼو کې قهرجنې نيلي سترګې ځلېدې.

آسمان ته مې وکتل. ټول آسمان سترګې سترګې و. په هر څه کې د هغې سترګې وې. د پناه لپاره مې هېڅ ځای نه و. له هرې خــوا د ملامتۍ ږلۍ را باندې ورېدله.

خو، ولې؟

دا څه رنګه پليته ده؟

ولې مې داسې ځوروي؟

حال را ته ولې نه وايي؟

له شا څخه مې د زګيروي په شان آواز واورېد: «ناځوانه»

د غږ لوري ته مې وکتل. څوک نه وو.

له بلې خوا چا په لوړ غږ ناره کړه: ناځوانه! اې ناځوانه!

نارې انګازې وکړې. له هرې خوا د «ناځوانه»، «ناځوانه» غږونــه راتلل.

ځای پر ځای ودرېدم. غږونه ورک شول.

روان شوم. له هر ګام سره مې له چمنه همدا غږ پورته کېده.

د شیدو د لښتي څنګ ته کېناستم. شرهارو تــه یــې غــوږ شــوم. شرهار نه و. بل څه و. غوږونه مې ور ته څک کړل، ښه ورته ځیر شوم. د شیدو له بهېدو څخه تــت آواز پورتــه کېــده: «ناځوانــه»، «ناځوانه»، «ناځوانه»

آوازونه وار په وار سره تېز شول، چیغې شوې، فریاد شو.

پاڅېدم. منډه مې کړه خو خلاصون مې ځنې نه و. د ونو له پــاڼو، د ګلانو له عطره، د هوا له چلېدو، له ځمکې، له آسمانه، لــه لمــر او سمندره بس همدا غږونه راورېدل: «ناځوانه»، «ناځوانه» ...

په غوږونو کې مې ګوتې کېښودې. له ګوتو مې هــم همــدا کلمــه راوتله.

نه پوهېدم چې چېرته وتښتم. بس منډې مې وهلې. مرمرینې ماڼۍ ته ورسېدم. چې څنګه ور ننــوتم، غږونــه ورک شــول. آه! کــراره کراري شوه.

لویه ساه مې وایسته. مطلقه خاموشي وه. یوازې مې د خپــل زړه دربا اورېدله او بس. داسې هوسا شوم لکه په ځنګله کې چــې لــه هرې خوا زمریان، پړانګان او لېوان درپسې وي، هــر یــوه تېــرې داړې درته نیولې وي او غرهارې وکړي، هر یو یې فقط یو ګام در نه لرې وي او ناڅاپه د امن ځای تــه ورســېږې او چــې شــا تــه وګورې، هېڅ هم نه وي. لکه لــه ســخت وېروونکــي خوبــه چــې راویښ شې او د کابوس اثر درباندې وي، خو د وېرې منبع نوره نه وي.

د شرابو ډنډ ته ورغلم. ګنبدې ته مې وکتل. نه رڼاګانې وې، نه هغه وړانګې، نه هغه مرغۍ او نه یې سندرې.

بیا زه وم، بیا شراب وو، بیا مستي وه، بې خودي وه، بیا د هر څه هېرول وو، د خپل ذات بیا رغول وو.

بدن مې سپک شو، ذهن تش.

زړه مې غوښتل چې تل تر تله همداسې وپایم. که خوند نه وي نو عذاب هم نه وي. بې غم له خیر و شره او نه فکر، نه سودا.

جامونه ډکېدل، تشېدل او شراب مې په رګونو کې ځغستل. لاس مې د شرابو ډنډ ته ورکښته کړ چې وروستی جام را ډک کړم.

ګورم چې په سرو شرابو کې یوه جوړه نیلي سترګې را ته ګوري.

ښه ورته ځیر شوم. خرمایي ویښتان یې را ښکاره شول. ګلابي شونډې یې وخوځېدې، په کراره یې وویل: ناځوانه!

نېغ را کېناستم. د سنځلو د عطر خوشبویي وه. خوشبویي وار په وار زیاتېدله او په شرابو کې تصویر ورسره دم په دم را نژدې کېده. د نیلي سترګو په څنګ کې مې خپلې سترګې ولیدې.

تت غږ مې تر غوږ شو: ناځوانه!

ښۍ خوا ته مې وکتل. پخپله وه. په ملا کړوپه، زما څنګ ته وه ولاړه. تر لاسه مې ونیوله.

ویې ویل: چېرې را نه تښتې؟

- زه؟ زه در نه نه تښتم. دا خو تــه وې چــې وتښــتېدې. د هېندارو په چینه کې دې ځان غیب کړ. وایه، څه ناځواني مې کړې ده؟
- رښتیا! غواړې چې وپوهېږې؟
- خود.
- مه سپړه رازونه چې خراب به ...

خبره مې ځنې ونیوله: مه سپړه رازونه چې خراب به شې/ پــاتې وې خوندونه، په عذاب به شې. مه سپړه رازونه چې خراب به شې، خو دا ته مې نه پرېږدې. ته مې زړه ته سودا را اچوې. ناځوانــه، ناځوانه. ولې مې ناځوانه بولې؟

غېږه یې خلاصه کړه، په مهربانه غږ یې وویل: راشه، غېږې ته مې راشه.

د ماشوم غوندې یې په غېږ کې ونیولم. د شرابو حوض ته یې ور ټوپ کړ. ما داسې ګڼل چې دغه حوض به د یوه زنګانه قــدر ژور وي خو چې ور ولوېدو، دغسې پســې کښــته روان وو، روان وو، روان وو، تل ته یې هېڅ نه رسېدو. لکه له الوتکې څخــه چــې لــه پراشوټ سره مو ځانونه خطا کړي وي، همداسې پــه مــدار مــدار کښته خوا تللو.

آخر د ځمکې تل ته ورسېدو. بیا مې مخې تــه د هېنــدارو دره وه. پورته مې وکتل. سره شراب نه وو، سره هېنداره وه.

ښاپیرۍ مخته شوه، ویې ویل: راځه ناځوانه!

یوې خونې ته ورننوته. زه ورپسې جوخت ورننوتم خــو دا غیبــه شوه. هرې خوا ته هېندارې وې او زه وم. چت له هېندارو جوړ و، غولی هېنداره، دېوالونه ټول هېندارې.

څو شېبې چوپتیا. بیا د یوې هېندارې لــه شــا څخــه آواز راغــی: «ناځوانه»

د آواز لوري ته ورغلم. هېندارې ته مې لاس ور وړ. هېنداره د اوبو په شان پسته وه او په منځ کې بېله شوه. ورننــوتم. شــا تــه مــې وکتل. هېنداره بېرته د اوبو په شان سره ورغله.

مخ مې واړاوه. د سراچې موټر جلو ته ناست وم. د کابــل هــوايي ميدان په لاره کې سړک سخته ګڼه ګوڼه وه. په يو ساعت کې ايلــه له وزير اکبر خان مېنې څخه د صحت عامه تر چوکه رسېدلی وم، يعنې تقريباً يو کيلو مټر لاره مې په ساعت کې وهلې وه.

موټرې داسې شا په شا په دريو ليکو کې ولاړې دي چې د تسبيح مرۍ به هم داسې سره جوختې نه وي. پنځه - شپږ دقيقــې چــې تېرې شي، موټرې لږ لږ خوځېږي، يو څو مټره وړاندې ځي او بيا درېږي.

وزير اکبر خان مېنه د کابل د عصري او شــتمنو خلکــو ځــای و. کورونه او کوڅې يې په نقشې برابرې، منظمې. لــوی انګړونــه او دوه پوړيز کورونه، سړکونه او کوڅې کانکرېټي. د هرې کوڅې په سر کې نمبر. د سيمې په مرکزي برخه کې يو لوی ښايسته پــارک له دنګو ونو، ښايسته چمن، سميټې چوکيو سره. د امريکا، جاپان،

کوریا، جرمني، او ځینو نورو ملکونو سفارتونه ټول همدلته دي، د لویو موسسو دفترونه هم ورسره. په همدې خاطر یې ډېرې کوڅې بندې کړې دي. د هرې کوڅې په سر کې یې دنګ سمیټي دېوالونه درولي دي. یو څو کوڅې چې خلاصې دي، هلته یې هم دروازې لګولې دي او یوازې کارت والا موټر ور ته پرېږدي.

په پخوانیو حکومتونو کې چا ته اجازه نه وه چې تر دوو پوړونو لوړ کورونه جوړ کړي خو اوس نو د وزیر اکبر خان مېنې په څنګ کې په شپږ پوړ سیمه کې نوي کورونه پنځه - شپږ پوړه دي او هر کور د ګاونډي د کور د رڼا او لمر مخه یو مخ نیولې ده. اکثره کورونه د پېښور د حیات آباد په نقشې جوړ شوي دي، ودانۍ ډېره لویه خو د رڼا او لمر درک یې نشته. د هرې کوټې مخې ته دوه – درې متره راوتلې برنډه چې د لیندۍ غوندې نیم دایره‌یي بڼه لري. د ځینو کورونو پر دېوالونو رنګارنګې وړې وړې ښیښې او هینداري لګېدلې. د کورونو دروازې غټې پلنې اوسپنیزې چې دوه موټره په کې تېرېدای شي.

موبایل ته مې زنګ راغی. ښاپېرۍ وه.

- څه شوې؟
- دا دی په لاره کې یم. لار بندي ده.
- ژر راشه چې را باندې ناوخته شو.
- درځم، درځم. ته ودرېږه چې د دې شین سترګو موټرې تېرې شي، بیا لاره خلاصېږي.

ټیلیفون بند شو. د امریکایانو موټرې چې تېرېږي، نه پوهېږم چې څه چل کوي، ټول موبایلونه یو دم بند شي.
شل دقیقې نورې ووتې. د څلورم میکرویان مارکېټ ته ورسېدم.
د هوایي میدان سړک پخوا یو لاین او ډېر کم سوری و، ایلــه لــس متر به یې سور و خو اوس څلور لاینه دي دوه سورور لاینونه په منځ کې چې هره خوا به یې دېرش متره وي او دوه فرعي لاینونه یې په څنډو کې، خو بیا هم کله کله دومره ګڼه ګوڼه پــه کــې وي چې هرې خوا ته یې پنځه شپږ کتاره موټرې پــه یــو بــل پســـې د مېږیو د لام غوندې ولاړې وي.
د څلورم میکرویانو سړک یې هم ښه ښایسته رغولی دی. هغســـې چې د طالبانو په وخت کې کند و کپر و، اوس هغسې نه دی.
موبایل مې بیا وشرنګېده. پخپله وه. ویې ویل: څه شوې؟
- در ورسېدم.
- د شیریخ د دوکان مخې ته ولاړه یم.
ورغلم. ویې ویل: راځه چې یو شیریخ وخورو.
- بوډا چېرته دی؟
- کور کې. ویده دی. دوا چې وخوري، بیا ګــنګس شي. پــه دنیا نه وي خبر.
- نو زما کار به څنګه شي؟

- وبه شي. ماښام چې جومات ته ولاړ شي، بیا یــو ســاعت پسې ورک وي. ډاکتر ورته ویلي چې ګرځې به. یــو شــی مې درته اخیستی.
- رښتیا؟ څه شی؟

په دسکول کې یې لاس ورننه ایست. یوه قوطۍ یې را وایســته. د موبایل عکس وربانډې و.

- ما ته دې اخیستی؟
- نو چا ته به مې اخیستی وي؟ ګوره، ښه کامره هم لــري. یو درې ساته یې چارج کې کېده. سبا چې راغلې، بیا بــه یې کمالونه دروښییم.

له یوه دوکانه یې نانځکه واخیسته. سره سپینه ښکلې ناوکۍ. چې سویچ یې ټینګ کړې، ګرد چاپېره تاوېږي او سندره بولي.
نانځکه یې ما ته راکړه، ویې ویل: ماښام چې راغلې، دا زرمینې ته ورکه چې خوشحاله شي. ها بله ورځ چې تــه ولاړې، تنــدی یــې تریو و. ویل یې چې دا ملا صاحب به تر کله داسې وخت نا وخته زمونږ کور ته راځي؟

- بوډا ته خو به یې حال نه وي ویلی؟
- نه، نه، نه. هسې خو هوښیاره ده. ډارولې مې ده چــې که پلار ته دې څه ووایې، ما به وژني او بیا بــه تــه بــې موره پاتې کېږې. هسې خو یې له پــلار سره هــم نــه ده جوړه. پلار یې هر وخت وربانډې غالمغال او پټکې کــوي

چې هله دا راوړه، هله دا وکه، وه نجلۍ څه شــوې- یــوه خوږه خبره ورسره نه کوي.

- دغه مو په ګټه ده.

✵ ✵ ✵

د جمعې له لمانځه نه وروسته مولوي صاحب ځنګ ته کړم: ګلابــه بچو! یو سو ورزې به دې موټر همدقلته دروې.

زړې جامې، شکېدلی واسکټ، او خیرنه خولۍ یې له تــور ډبــرین کجکول سره راکړل.

ویې ویل: نور به دغسې خیرن ګرزې، په زان به ګوتې نه وهې. د وزیر اکبر خان په ګلیو کې به ګرزې. کور په کور به یې معلوموې چې سوک په کې اوسېګي، کومه موسیسه ده، کــوم دفــتر دې پــه کې. د کسانو د تګ راتګ وخت به یې رامعلوموې.

موبایل ته مې زنګ راغی. بند مې کړ.

ویې ویل: ټچ موبایل دې؟

- هو.

- ته یې دې خوا که. همممممم! دا خو نورم خــه شــوه. نــو تصویرونه به یې هم الې. ګوره، د تصویرونو د پټولو چل درزي؟

- نه.

چل یې راوښود چې تصویرونه په دغه فولډر کې واچوه، دغســې پسورډ ورکه.

هر فولډر ته مې جلا جلا پسورډونه ورکړل.
ښاپېرۍ ته مې زنګ وواهه چې یو څو ورځې نه شم درتلی. داسې ورسره عادت شوی وم چې بې له هغې شېبه راباندې کال تېرېـده خو څه مې نه شول کولی.
د وزیر اکبر خان د ډېرو کورونو مخـــې تــه پیــره داران ولاړ وو.
هېڅ چېرې یې درېدو ته نه پرېښــودلم: اې ملګنــه، دلتــه بــه نــه درېږې. ځه ورځه. هله.
هر چا به شړلم.
تر مازدیګره په سپین سترګۍ سره په یو څو کوڅو کې وګرځېــدم خو ډېر څه مې بود نه کړل.
ماښام مولوي صاحب پوه شو چې داسې نه کېږي. ویې ویل: یــو سو ورزې صبر وکه چې د خلقو هېر شې بیا به دې په بله جامــه ور ولېګم.
دا ځل یې بېیره راباندې لنډه کړه. توري غټې عینکې، سپینې جامې او نوی واسکټ یې راکړ. قاتېدونکې سپینه لکړه یې په لاس راکړه.
یو دوه ورځې مې د ړندو په شان د تګ تمرین وکړ، بیا مــې کــار شروع شو.
یوه ورځ به په اوله کوڅه کې ګرځېدم، بله ورځ په اخره کې، بلــه ورځ په دویمه ... یو یا دوه واره به په یوه کوڅه تېرېدم خو ډېــر په کراره. هر څه به مې په ځیر څارل.

دې حالت ته خوښ په دې وم چې ښــاپېرۍ تــه ورتلــی شــوای. جامې مې پاکې وې او مجبور نه وم چې خیرن وګرځم.

عکسونه مې ډېر په چل سره اخیستل. په جېب کې به مې د موبایل موزیک چالان کړ چې ګواکې زنګ راته راغلــی دی. بیــا بــه مــې موبایل مخې ته ونیو او مخکې له دې چې غوږ تــه یــې ونیســم، عکسونه به مې اخیستل.

په عکسونو کې هغه د تورو ښیښو بې نمبر پلېټه تــور کروزینــګ چې دوه سپین لنډ کروزرونه ورپسې وو، د مولوي صاحب په درد لګېده.

بله ورځ یې د نسوارو د غټ ډبلي په اندازه یو ټایمر والا چســپکي بم راکړ. سهار چې تور کروزینګ له کــوره ووت، مخــې تــه یــې ورولوېدم. موټر لږ ګړندی و. تر هغه پورې چې برېــک یــې کــار وکړي، پمپر یې معمولي راباندې ولګېد. تر موټر لاندې ولوېدم. تر څو پورې چې خلک له موټره کوزېدل، بم مې یې په فــرېم پــورې ونښلاوه.

ټوپک والو راپورته کړم. عینکې مې پر سړک لوېدلې وې. مــا مــې سترګې مخامخ وچې نیولې وې او سترغلي مې ژر ژر رېــول. پــه لاس مې مځکه ټپوله چې امسا مې پیدا کړم.

یو چا مې عینکې را په سترګو کړې، بل مې لکړه په لاس کې راکړه. په توره دریشۍ کې سره نیکټایي والا سړي مې لاس ونیــو، ویــې ویل: ژوبل خو به نه یې؟

په بېړه مې وويل: نه، نه، بلا وه برکت يې نه و. خـداى را بانـدې ورحمېږد.
سړي له جيبه يو زرګون راوکيښ، په ورغوي کې يــې را کېښــود.
ويې ويل: دا دربانديې خيرات که. که ژوبل يې، شــفاخانې تــه دې يوسو.
ومې ويل: نه، نه. يو ځاى مې هم نه خوږېږي. الله مو ښاد لره.
دوى مې رخصت کړل. په ټکسي کې کېناستم، سيده جومــات تــه ولاړم.
مولوي صاحب په کوټه کې ګوښى ناست و راډيــو تــه يــې غــوږ نيولى و. په لاس يې اشاره وکړه چې څنګ ته يې کېنم. د نهو بجو خبرونه شروع شول. اول خبر يې دا و: «د کابل د لســمې امنيتــي حوزې په مربوطاتو کې د چاودنې غږ اورېدل شــوى دى خــو د پېښې د څرنګوالي او مرګ ژوبلې په اړه کره معلومات نشته.»
د څو نورو لنډو خبرونه وروســته يــې وويــل: «پــه کابــل کــې د چاودنې په اړه تازه جزئيات. زمــوږ خبريــال د پېښــې ځــاى تــه ورغلى او د ټيلفون پر ليکه راسره دى.»
خبريال د چارواکو له قوله وويل چې په پېښه کې د يوې انجي‌او مشر او دوه ساتونکي يې وژل شوى دى.
مولانا صاحب په سترګو کې را ته موسکى شو. پر شا يې وټپــولم.
ويې ويل: شاباس د نر بچيه! جزاک الله، جزاک الله!

چورت وړی وم. کله مې چې د سړي په موټر کې بم نښـــلاوه، پـــه کیسه کې یې نه وم خو اوس مې سترګو ته د سړي څېره درېـــدلې وه. څه ښکلي برېتونه یې وو. د عطرو بوی مې یـــې احساســـاوه. خبرې مې یې په غوږو کې انګازه کوله: «که ژوبل یې، شـــفاخانې ته دې یوسو.» هغه غریب څه خبر و چې زه به یې بلـــې دنیـــا تـــه لېږم. اخخخ، بېچاره! زرګون یې په لاس کې راکړ چـــې پـــه ځـــان پسې یې خیرات کم او اوس به په ده پسې خیراتونه کېږي.

مولوي صاحب پر اوږه وټپولوم: ګوره چې خپـــه نـــه شـــې. د دې خلقو وجل داسې دي لکه ماران او لړمان چـــې وجنـــې. لکـــه ســـه شـي؟

زه غلی وم.

ویې ویل: لکه ماران او لړمـــان چـــې وجنـــې. دا خلـــق چـــې دي د لستوڼي ماران دي، د لستوڼي ماران. دا د خدای دخمنان دي. الله فرمایي چې: «ترهبون به عدو الله و عدوکم» د خپلو دخمنانو او د خدای په دخمنانو کې ډار او دهشت واچوئ. اوس به د دې خلقو په زړونو کې سخت ډار ننوتلی وي. سه پوی شوې؟

ومې ویل: له رنګه خو بد سړی نه ښکارېده.

له لاسه یې ونیولم. ویې ویل: رازه چې لګ بهر وګرزو. ته پوهېګې چې دې کس د سه شي کار و بار کولو؟ نه پوهېګې کنه. خلق یې عیسویت ته اوړول. په خپله هم اوړېدلی و، عیسوی شـــوی و. پـــه شار نو کې یې لویه بنګله کرایه کـــړې وه. جـــونې او هلکـــان یـــې

راغونډول، د شرابو او شبابو محفلونه يې جوړول. دنده يې کوله. سه يې کول؟ دنده يې کوله. مسلمانې جونې به يــې کــافرانو لــه بوتلې. چا له يې بوتلې؟ کافراااانو ته.

په زړه کې مې تېر شول چې ته يې برېتونو ته وګوره او دا کارونه يې وګوره. برېتونه يې وو د غيرتي سړي خو پراته وو پــه دوســه خوله باندې.

ومې ويل: نو دی خو سم دم مردهګاو و.

مولانا صاحب ودرېد. پر اوږه يې لاس را کېښــود: بالکــل بــړوا و کنه. الله په سورة التوبه کې وايي: «قاتلوا الذين يلونکم من الکفار و ليجدوا فيکم غلظة». نو الله متعال را ته امــر کــوي چــې هغــه کافران ووجنئ کوم چې تاسو ته نګدې دي او په عمل کې ورسره شدت وکړئ. سه وکړئ؟ شددددت وکړئ. نو ته را له اووايه چــې عيسوی کافر دی که نه دی؟ دی که نه دی؟

ومې ويل: خود کافر دی.

- شاباس! خه نو چې سوک مسلمان وي بيا عيسوی شی؟
- هغه خو مرتد دی.
- دقسې. او مرتد د کافر نه بدتر دی که نه دی؟
- بدتر دی.
- بس نو. چې سوک د اللــه پــه امــر عمــل وکــي او د اللــه دخمنان اووجني، هغه بايد خوشحاله وي که خپه؟
- خوشحاله.

په کټ کټ يې وخندل. په غېږ کې يې ټينګ کړم. تندی يې راښکل کړ. ويې ويل: آفرين! د تا د جهاد په برکت به دواړه جنت ته زو. ته به زما شفاعت کيې. سه به کيې؟ زما شفاااعت به کيې. شفاعت به مې کيې که نه يې کيې؟

شرم را ته ودرېد. ومې ويل: مولانا صاحب دا څه وايې. ته خو زما استاد يې. شفاعت خو به ته را ته کوې.

ويې ويل: نه، نه، نه! داسې نه ده. د مجاهد مرتبه د هر ملا او مولوي نه زياته ده. سه پوی شوې.

په ښکلې غاړه يې ترنم کې وويل:

هلته په جنت کې بس جانان به وي مزې به وي

خکلې پېغلې حورې او غلمان به وي مزې به وي

شابه! اوس نو د خوشحالۍ وخت دی. موټر دې واله، سيده جلال آباد ته ولاړ شه يو سو ورزې آرام وکه. هه، دام درواله.

د زرګونو يو بنډل يې را ته ونيو.

موټر مې را وايست. بې اختياره مې له خولې نه درګرده دغه زمزمه راوتله:

هلته په جنت کې بس جانان به وي مزې به وي

ښکلې پېغلې حورې او غلمان به وي مزې به وي

ښاپېرۍ را ياده شوه. ټېليفون مې ورته وکړ: جلال آباد ته را سره نه ځې؟

- ولې نه؟

- رښتیا وایې؟
- خود. ها بل تللی پېښور ته. ډاکـتر ورغوښـتی و. درې – څلور شپې به وکي.

دا او زرمینه مې په موټر کې کېنولې. د جلال آبـاد خـوا تـه روان شوم. ښځې او نجلۍ بله دا ګټه را ته کوله چې له تلاشۍ نـه بـې غمه شوم. په هر چک پاينټ کې به چې عسکرو څنګه ولیدل چـې په موټر کې راسره زنانه دي، په لاس به یې اشاره وکړه چې ورځه. په لاره کې بېروبار نه و. سړک نو نوی لـه سره پـوخ شـوی و، د ښیښې غوندې هوار.

تېر ځل چې د طالبانو په وخت کـې لـه مولانـا صـاحب سره لـه پېښوره راغلم، داسې بد حال و، سړک ټوک ټـوک و. لـه تورخمـه سهار اوه بجې روان شوو، ایله ماښام کابل تـه ورسـېدو. د لارې ټکانونو داسې ځب ځب کړی وم چې ټوله شپه مـې څـټ او مـلا خوږېدل. خو اوس نه دوړې ګردونه وو، نه جمپ و جول.

په مزه مزه مو د ماهیپر په غرونو او ټونلونو کې مزل کاوه. کله د سیند په یوې خوا کله په بله خوا، کله د غرونو په سر کلـه د درې په بېخ کې روان وو. د موټر ښیښې مې ټيټې کړې وې، د سیند له څنګه چې تېرېدو، یخه هوا یې را باندې لګېده.

سروبي ته ورسېدو. د سیند په غاړه د دنګو نښترو او ناجو ونو په څنګ کې ښه رستورانونه جـوړ شـوي وو. پـاک سـوتره، د لاس مینځلو لپاره سرامیک دستشوی او ورسره د لاس مینځلـو مـایع.

پخوا په دې لاره کې يو څو سپېره خيرن رستورانونه وو چــې پــر توشکې به يې کېناستې، گرد به ترې لتېده. د لاس مينځلو لپاره به يې اوسپنيز وړوکی اودان لگولی و چې څو نلونه ترې راوتلي وو او که صابون به ورسره و هم، د کالي مينځلو خيرن صابون بــه و چې په سر يې د خيري، گرېس او موبلايلــو تــورې ليکــې ولاړې وې.

پخوا به تشنابونه نه وو او خلک به د اودس ماتي لپاره د غره ډډې ته کېناستل يا به د سيند په غــاړه کنــدو تــه کوزېــدل خــو اوس عصري تشنابونه د نارينه‌وو لپاره جلا او د ښځو لپاره جلا جــوړ شوي وو چې کموډونه يې په کې لگولي وو.

يوه رستوران ته ورغلو. شاگرد يې په ښي لاس کــې پــرده پورتــه کړه. د فاميلونو لپاره بېل شوي ځای ته ور ننوتو.

ښاپيرۍ او زرمينه پر تخت کېناستې.

زه بېرته را ووتم.

يوه زلمکي اوږد پيپ په لاس کې نيولی و، پر يوه موټر يــې چــې د صابون ځگونو پوښلی و، اوبه شيندلې.

ورته کړه مې: ځوانه! چې بيا د ما موټرم ومينځې.

ويې ويل: په سترگو حاجي. بې غمه شه.

هلته مو ماهيان وخوړل.

د ډوډۍ په وخت کې مې زرمينې ته پام شو. غټوکۍ شوې وه. په سترگو ښه لگېده.

د هغې سر کښته و.
سترګې مې یې په ټټر پورې ښخې وې.
د ښاپېرۍ را ته پام شو. ویې سکوندلم. په ټیټ غږ یې وویل: خیر خو به وي؟
په غوږ کې مې ورته وویل: بیخي تا ته شوې ده. تا غوندې ښکلې ده.
برند یې را ته وکتل، هماغسې په ټیټ غږ خو په غوسه یې را ته کړه: پام کوه! سترګې دې در خپلې کړه. پوی شوې که نه؟
په خندا مې وویل: ما خو څه نه دي کړي. سترګې دریاب دي.
په جلال آباد کې مې د دوو کوټو یو کور پیدا کړ. کرایه یې په شپه کې دوه زره. تشناب، دهلېز او پخلنځی هم ورسره. د کور په انګړ کې د خرما دنګې ونې، ښایسته چمن او رات کي راني ګلونه.
په اول مازدیګر مې د کامې چکر ورکړ. د پسرلي اولې ورځې وې. وطن شین او هوا مزېداره وه. د بهسود پل نوی کانکریټي جوړ شوی و. د پله قبلې خوا ته د سیند په غاړه رسټورانونه کتار وو.
ښاپېرۍ په پزه لویه ساه واخیسته. ویې ویل: اخخخخخخ! دا د کبابو بوی څومره ښه لګي.
ومې ویل: غم یې مه کوه. ماښام به یې دربانډې وخورم. اوس به د کامې چکر ووهو.
لس دقیقې وروسته مې د کامې له پله سره موټر ودراوه.

د کونړ سیند ډک بهېده. د اوبو شرهار یې له لرې اورېــدل کېــده. ورښکته شوو. څپلۍ او بوټونه مو وایستل.

ښاپېرۍ اوبو ته ور ودانګل.

ژر مې له مټه راونیوه. ومې ویل: پام! اوبه تېزې دي.

زرمینه د سیند په غاړه پر ډبره کېناسته. پښې یــې پــه اوبــو کــې ځوړندې کړې.

یو ناڅاپه مې پر مخ د اوبو شړک شو. مخ مې واړاوه. ښاپېرۍ په دواړو لاسونو اوبه راباندې شیندلې او کټ کټ یې خندل.

سر مې ټیټ کړ. لاسونه مې مخې ته ونیــول. اوبــو تــه ورښــکته شوم. په یوه ساه مې څو لپې اوبه پرې وشیندلې. څــادر یــې لــه سره وغورځېد. ویښتان، مخ او ټټر یې خیشته شول. چغه یې کړه: بس، بس! توبه مې ده.

زړه مې و چې ښه یې چاره ور وکړم خو پام مې شو چې پــر پلــه موټرې تېرېږي او ټولې سپرلۍ موږ ته راګوري.

ښاپېرۍ مې تر لاسه ونیوله. له سینده راووتو.

ګرېوان یې سم دم لوند شوی و.

د نریو پنجابي جامو له لاندې یې بدن جوت ښکارېده. خپل څادر مې پرې وګرځاوه.

د سیند په غاړه ګرځېدو. پستو شګو مې د پښو تلي نازول. د سیند له پاسه نرۍ شمال تېرېده او پر لانده مخ مې خوږ خوږ لګېده.

موټر ته ور وختو. د کامې خوا ته وخوځېدو. نـری پـوخ سـړک، دواړو غاړو ته یې کروندې او خال خال کورونه. د ځینو پټیو پـر پولو د چنار او کلیپټوس ونې ولاړې. په ځینو پټیو کې غـنم یـوه لوېشت جگ ولاړ وو، په ځینو کې ترکاری.

یو پنځلس دقیقې مزل به مو کړی و چې د شیریخ دوکـانونو تـه ورسـېدو. د سـړک دواړو غـاړو تـه دوکانونـه وو. شـیریخ مـې ورباندې وخوړ.

د تازه شیدو شیریخ او ورسره وطني پېروی. عجب خوند یې وکړ. لا مو شیریخ نه وو خلاص شوي چې د دوکان شاگرد لویه کاسـه او یوه کاشوغه په لاس کې راغی. ویې ویل: پېروی درته واچوم؟

ومې ویل: نو ورته گورې. هههه.

چې بېرته تله، یو سلگون مې په لاس کې ورکړ.

بېرته راوگرځېدو. لمر په ډوبېدو و. د بهسودو له پله سره ښي لاس ته تاو شوم. موټر مې د یوه رسټوران مخې ته ودراوه. ښاپېری ته مې وویل: تاسې په موټر کې کېنئ، زه به هوټلونه وگورم.

یو یو هوټل مې تر سترگو تېراوه. په یو ځای کې مې ولیـدل چـې یو رقم واړه مرغان په سیخونو کې کبابېږي. پوښتنه مې وکړه چې دا څه دي؟

ویې ویل: شی دی شی. مړزان دي.

دخل ته ناست هډور سړي وویل: ځوانه! واده لرې؟

ځان سره مې فکر وکړ چې که رښتیا ورتــه ووایــم نــو بیــا چــې ښاپېرۍ او زرمینه وګوري، شک به کوي چې دا ښځه او نجلۍ نو څوک دي.
ومې ویل: واده، هو. واده مې کړی.
ویې ویل: نو راشه چې مړز دربانديې وخورم چې د کوروالایي پــه خوند پوه شې. قسم دی چې تر سهاره بــه درنــه ویــده نــه شي. هاهاهاها.
شاګرد یې وویل: پهلوان رښتیا وایــي. ده چــې د مــړزو خــوراک شروع کړی، دوې نورې ښځې یې کړې دي. څنګه پهلوانه؟
پر دخل ناست سړي پرې برچ وهل: ځغله خرکوسه!
په زړه کې مې وویل چې ښه شی په لاس درغلی دی.
ښاپېرۍ او زرمینه مې راسره کړې. د رسټوران شا ته د فــامیلونو لپاره کــوټې وې. ورغلــو. د کــوټې کړکــۍ د ســیند خــوا تــه وه. خوندوره هوا په کې چلېدله. د مړزانو کباب، پــه ســیخانو کبــاب شوي ماهیان او د پسه د غوښې کړایي مې راوغوښتل.
ډوډۍ مو وخوړه خو ډېر څه را نه اضافه پاتې شول.
د کوټې له څنګه سیند ته کانکرېټي زینې ورکښته شوې وې. یــوه ګړۍ د سیند پر غاړه کېناستو.
د سیند اوبه د سپوږمۍ رڼا ته لکه ســپین زر ځلېــدې. دا ځــلا د اوبو له وړو څپو سره داسې کښته پورته خوځېدله لکه پېغله چې

ویده وي او د کمیس په غاړه یې ګنډل شوې اشرپۍ د ساه له اخیستلو او ایستلو سره کښته پورته شي او رڼا ته وپړقېږي.

د اوبو شرهار لکه ساز او د ښاپېرۍ خوږې خبرې لکه سندرې. ګومان مې کاوه چې سر مې سپک دی. لکه دا مې چې د ژوند اوله شپه وي. لکه په ژوند کې مې چې هېڅکله غم او خپګان نه وي لیدلي. هر څه مې هېر کړي وو. یوازې په همدې شېبو کې اوسېدم. په شېبو کې ډوب وم. له هرې شېبې څخه مې خوند اخیسته.

زرمینې وویل: مورې! خوب راځي. کور ته نه ځو؟

زړه مې غوښتل چې ټوله شپه هماغلته د سیند او ښاپېرۍ په څنګ کې تېره کړم خو ښاپېرۍ وویل: ځه چې ځو. نجلۍ ستړې ده. راولاړېدو. په ښار کې د موټرو بېروبار کم شوی و.

کور ته ډېر زر ورسېدو.

ټول انګړ د رات کي راني د ګلونو په خوشبویو ډک و. چې هرې خوا ته به تلې، داسې ښه وږم په کې خپور و چې ته وا چا په ټوله هوا کې خوشبویه سپرې شیندلې ده. کوټې هم هماغه مستوونکي وږم په سر اخیستې وې.

زرمینه ویده شوه.

زه او ښاپېرۍ بلې کوټې ته ولاړو.

ښاپېرۍ خپل دسکول ته ټیټه شوه، ویې ویل: زړه مې! زه به مې غاښونه برس کم.

ومې ویل: ما نه خو برسم هېر شوی. خیر دی پــه گوتــه بــه یــې ومینځم.
پر تخت کېناسته. دسکول یې پر ورونو کېښود. یو نوی برس یــې ترې را وایست. په هوا کې یې وښوراوه. ویې ویل: خو ما نه یــې هېر کړی. زنده باد خودم!
ومې ویل: زنده بااااااد!
د غاښ مینځلو په وخت چې دستشوی ته ټیټ شوم، په مــلا مــې نری درد تېر شو. د چپ لاس په څټ مې لړه وسولوله. یو تود لاس وربانديې ولگېد. ښاپیرۍ وویل: خوږېږي؟
- ټوله ورځ د موټر جلو ته ناست یم نو کله کله لږ درد وکي.
تر لاس یې ونیولم: زه به یې چاره وکم.
هماغسې لاس نیولی یې کوټې ته بوتلم. پر تخت یې کېنولم.
په موسکه خوله یې وویل: آفرررررین! همدلته کېنننه.
لکه مور چې د وړوکي ماشوم کالي اوبــاسي، اول یــې د گرېــوان تڼۍ راخلاصې کړې، بیا یې د لستوڼو. را باندې ټیټه شوه. زما لــه شا نه یې لاسونه تېر کړل. د شا لمن یې را ونیوله، را کش یې کــړه. لږ پورته شوم چې لمن مې خوشې شي. ټټر یې پر مخ راولگېد. دې نوره هم ځان راجوخته کړه. ما یې له ورنونو لاسونه تاو کړل.
دا بېرته را نېغه شوه. مړوند یې را ونیو، گوته یې را تــه وځنډلــه: نه، نه، نه! بې ادبي به نه کیې.

کټ کټ په خندا شوه. بیا یې زما د ښي لستوڼي له خولې نه ونیو. لاس مې پورته کړ. دې مې لستوڼی وایست. بیا بل لستوڼي او ټول کمیس او بنین را نه وایست. پړ مخې یې پرې ایستلم. پر مـلا یـې لاس راتېر کړ. څه ښه تود را ولګېد.

ویې ویل: همدا ځای دې خوږېږي.

- همم.

- یوه شېبه.

له دسکول نه یې د زیتون غوړي را واخیستل. څو څاڅکي یې زما پر څټ وڅڅول. بیا یې سولول شروع کړل. د مـلا د تیـر د دواړو خواوو غوښې مې داسې شخې وې چې د هغې تر لاس لاندې بـه دې خوا ها خوا ښوییدې لکه کچالان چې ښه نه وي پاخه شوي او چې غواړې ګوله ترې جوړه کړې، په کاسه کې ښوییږي او نیـوی نه درکوي. سوکه سوکه یې په سـولولو د څـټ غوښـې داسـې را نرمې کړې چې درد مرد یې ورک شو. بیا یې ولي او تخرګونـه، د ولیو سرونه او متې یې راکېکاږلې. ټوله ستریا یې را نه وایسته.

ومې ویل: ګلې! خیر یوسې څنګه ښه چاپي دې کړم. چـې دا دې چېرته زده کړې؟

- وی رښتیا، تا ته خو مې نه دي ویلي. زه خـو پـه مسـاج سنټر کې شاګرده وم. خارجیان به مې مساجول.

دا خبره یې را باندې بده ولګېده خو څه مې ونه ویل.

- څنګه غلی شوې؟

- هسې.

په کټ کټ خندا یې وویل: ټوکې کوم. شل کاله کېږي چې هر وخت حاجي ځان راباندې چاپي کوي نو خود به مې زده کېږي. هله نو اوس کېنه چې سر دې درته غوړ کم.

دا مې شا ته پر گونډو کېناسته. لږ غوړي یې پر سر باندې را وڅڅول. د گوتو په سرونو یې د ویښتانو بېخ را ته مساژ کړ. ټېکونه، تندی، مغزۍ او د کوپړۍ ټول پوستکی او د غوږنو پوڅکۍ یې راچاپي کړل. بیا یې پرې ایستلم. وروځې، سترغلي او غومبري یې را وسولول. د ږیرې او برېتونو بېخونه یې را ته مساج کړل او بیا یې په غېږ کې ونیولم.

د پهلوان خبره رښتیا وه. بل رقم قوت را کې پیدا شوی و.

تر نیمې شپې پورې مو پر یو بل خوندونه اخیستل.

په آخر کې ښاپېرۍ وویل: دا څه یږ درنه جوړ شوی. بس دی نو، د تمامېدو شی خو نه دی. سبا او بل سبا لا دلته یو.

سبا تر نهو بجو پورې ویده وو.

چې را پاڅېدم، زرمینه مې ولیده چې د مور په موبایل کې گېم وهي.

ورته ومې ویل: گېم دې خوښېږي؟

سر یې هماغسې موبایل ته ټیټ و، بې له دې چې راوگوري، ویې ویل: خود.

ښاپېرۍ ته مې کړه: د ډرونټې چکر به څنگه وي؟

ویې ویل: نیکي و پرسش!

اول بازار ته ولاړو. ښاپیرۍ ته مې وویل: ته راځه چې یو شی واخلو.

پوښتنه مې وکړه چې زرمینې ته د ګېم لپاره څه شی واخلو؟

ویې ویل: که پلې سټېشن ورته واخلې، ډېره به خوشحاله شي خو بیه یې زیاته ده.

زرمینه د پلې سټېشن په لیدو په ټوپو شوه. ویل یې تاسې چکر ته ولاړ شئ، زه به په کور کې ګېم کوم.

خو مور یې وویل: نه. ته به هم راسره ځې. ژر به بېرته راځو.

ډرونټې ته ولاړو. هوا لږه ګرمه وه خو د ډرونټې د بند هوا چې د ونو له منځه تېرېدله، یو څه به نرمه او سړه شوه. د سړک په غاړه هوټلونه وو. یوه ته ورپورته شوو. شا ته یې انګړ و او د انګړ په بل سر کې کوټې. ماهیان مې راوغوښتل. داسې ښه یې وریت کړي وو چې په خوند یې نه مړېدم.

ښاپیرۍ هم په خوند خوند ماهیان وخوړل خو زرمینې دومره ونه خوړل.

چې څنګه کور ته ستانه شوو، زرمینې د پلې سټېشن لینونه له ټلویزیون سره ونښلول او په ګېم وهلو لګیا شوه.

زه او مور یې بلې کوټې ولاړو او بیا په خوندونو کې ډوب شوو. دا ناسته وه. پېښې یې غځولې وې. ما یې پر ورانه باندې سر لګولی و او ستوني ستغ پروت وم. دې په پستو ګوتو زما په

ویښتانو کې لارې جـوړولې. مـا یــې د غـوړ پـوڅکی ورو ورو سولوله.
سر یې ټیټ کړ. زلفې یې په مخ راولګېدې. د شامپو ښایسته بوی ترې لټېده. لویه ساه مې واخیسته.
ورته مې وویل: کاش دا خوندونه ابدي وای.
- چې زه او ته یو، نو خوندونه به وي.
- نه پوهېږم ولې مې په زړه کې وېـره ننـوتلې ده. ډارېـږم چې هسې نه دا هر څه ختم شي.
سر یې را ټیټ کړ. په ناز یې ښکل کړم.
په خمارو سترګو یې را وکتل. ویې ویل: وېره دې د زړه نه وباسه. خوند واخله، بس خوند واخله.
د ښاپیرۍ لوڅ عکسونه مې واخیستل.
عکسونه یې په خوند سره وکتل، بیا یې وویل: دا به ایسته کوې.
- نه، نه. دا کار به راباندې نه کوې.
- څه پې کوې؟
- چې تا پسې خپه شم، بیا به ورته ګورم.
- زه خو دې هر وخت په خذمت کې یم، نور نو څه غواړې؟
ډېره راته ټینګه شوه چې پاک یې کړه خو ما وویل چې په پس ورډ والا فولډر کې مې اچولي دي، څوک یې نه شي لیدای.
د دویمې ورځې په مازدیګر منډیي ته لاړو. دې او زرمینې ته مــې یو څو جوړې جامې واخیستې.

زرمينې په موسكه خوله خپلو نويو جامو ته كتل. كـور تـه چـې ورسېدو، مور يې تشناب ته ولاړه.

دې له كڅوړې خپلـې جـامې راوايســتې. د هېنـدارې مخــې تـه ودرېده. جوړه يې په غاړه كې ونيوه. يوه شېبه يې ځان ته وكتــل. بيا يې بله جوړه ور واخيسته.

ورو ورو يې خوا ته ورغلم.

پوښتنه مې وكړه: خوښه دې شوه؟

- ډېېېېره.

لاس مې يې پر ټټر كېښود، د پنجابي كاليو پر رخــت مــې لاس ور تېر كړ. ومې ويل: ډېره ښه در سره ښكاري.

څه يې ونه ويل. لاس مې په كراره ټټر ته يې ور ووړ.

لاس يې را پورې واهه.

كالي يې پر ځمكه وغورځول.

په لوړ غږ يې وويل: څه كې؟

د مور چيغه يې پورته شوه: څه خبره ده؟

ور ومې كتل. د دروازې په خوله كې ولاړه وه.

راغله. لور يې دلاسا كړه. بلې كوټې ته يې ور وسته.

څو شېبې ورسره وركه وه. بيا راغله. تندى يې تريو و.

ويې ويل: سړيه! دا څه ليونتوب دې شروع كړى؟ شرمېـږې نــه، وړه نجلۍ ده.

ورپاڅېدم. په غبرګو لاسونو مې يې متې ونيوې.

ځان یې شا ته کړ: لاس راباندې مه وهه.

- خیر دی. ما خو څه نه دي کړي.
- نور به نو څه وکې؟ لږ وشرمېږه خو که شرم وپېژنې.

چې هر څه مې وکړل، ښځه پخلا نه شوه. په دې شپه نـو یـوازې پاتې شوم. دا له لور سره په بله کوټه کې څملاسته.

سخت پښېمانه وم. خوب نه راته. ځان ته به مې کنځلې کړې چې ولې دې داسې وکړل.

لټ په لټ اوښتلم. پالنگ خوړلم. فکر مې کاوه چې د پاڼ پـر ژئ پروت یم او که مې سترگې پټې شي، وبه لوېږم.

اوووف! ولې مې داسې بې باکي وکړه؟

ښاپېرۍ مې ولې خپه کړه؟

له ځان سره په جنگ وم.

چورتونو خوب ته نه پرېښودلم.

پاڅېدم. د هغوی د کوټې خوا ته ولاړم. ورو مـې د وره دسـتگیر تاو کړ.

ور یې قلف کړی و.

په کراره مې ور وټکاوه.

په دهلېز کې دې خوا ها خوا لږ وگرځېدم.

چا ور خلاص نه کړ.

په ټیټ آواز مې ناره کړه: ښاپېرۍ! وه ښاپېرۍ! خیـر دی، دروازه خلاصه که.

چا ځواب را نه کړ.
پخلنځي ته ولاړم.
له يخچاله مې يخې اوبه واخيستې.
اوبه مې وڅښلې.
بېرته ستوني ستغ پر تخت پرېوتم. سترګې مې پټې کړې خو خوب رانه تښتېدلی و. خوب هم د ښاپېرۍ غوندې را نه مرور و. هڅه مې کوله چې پام مې بلې خوا ته شي خو هره ګړۍ به هماغه صحنه را يادېدله چې ښاپيرې ويل: دا څه ليونتوب دې شروع کړی؟ شرمېږې نه، وړه نجلۍ ده.
اووووف! دې خبرو څومره ځورولم.
خدای زده چې نيم ساعت به هماغسې پروت وم که يو ساعت خو خوب رانغی. بېرته پاڅېدم. سر مې دروند و او سينه مې نيولې. لکه د غوړيو دوه منی ټيم چې مې پر ټټر پروت وي.
انګړ ته ووتم.
هوا د رات کي راني له عطره ډکه وه خو هغه پخوانی خوند په کې نه و. دې خوا ها خوا وګرځېدم. پښو مې سستي کوله. لکه د دوی زړه هم چې نه وي چې ملګرتيا راسره وکړي.
د برنډې پر ژۍ کېناستم. له دهلېزه په قلف کې د کونجي د تاوېدو غږ مې تر غوږ شو. ور خلاص شو.
ښاپيرۍ وه.
څو پورې چې زه پاڅېدم، دا په تشناب ننوته.

ورغلم.

د تشناب وره ته نژدې ودرېدم.

څو شېبې وروسته راووته. بې له دې چې را ته وګوري، چابکــه د کوټې خوا ته روانه شوه.

له مړونده مې راونيوله.

لاس يې تاو کړ چې له منګولو مې يې خلاص کړي.

پر منګولو مې زور ور وکړ.

دې هم په زوره لاس تاو کړ. په تروه ټنډه يې را وکتل.

دې ډول کاته يې سخت وځورولم. لاس مې سست شــو. پــه يــوه جټکه يې مړوند زما له منګولو وايست. هېڅ يې ونه ويل او په دوو ګامونو يې ځان د کوټې وره ته ورساوه.

ورنژدې شوم. پر اوږه مې يې لاس کېښود.

ومې ويل: خير دی. داسې مه کوه.

اوږه يې کښته کړه. لاس مې ورو راوښويېد. له ولي سره يې ولګېد او همداسې کښته راغی.

غوږونه مې په دواړو لاسو ونيول. ومې ويل: هن! دا دی توبه مې وکړه.

خو هغه کوټې ته ننوته او ور يې په ځان پسې قلف کړ.

خدای خبر چې تر کله پورې ويښ وم خو په آخر کې خــوب وړی وم.

سهار وختي دربی شو. سر مې جگ کړ. له انگړه د سفري بکس د ټیرونو د گرځېدو گړبهار راته.
په بېړه پاڅېدم.
ورمنډه مې کړه.
گورم چې ښاپېرۍ د بکس لاستی په لاس د حویلۍ د دروازې خوا ته روانه او زرمینه هم ورپسې ده.
ورغږ مې کړ: خیر خو به وي؟
هماغسې چې روانه وه، ویې ویل: مورې ځو.
زورکي خندا مې وکړه. زړه مې ډاډه و چې تلی خو نه شي. په دې چې د وره کونجي زما په جېب کې وه.
دې خپله خواري وکړه خو کله چې پوهه شوه چې ور قلـف دی، بېرته راوگرځېده.
ومې ویل: گوره! بې آبي به نه جوړوې.
ویې ویل: بې آبي خو تا جوړه کړه.
ومې ویل: پربېږده چې له دې ځایه په آب و پرده ولاړ شـو. پـردی وطن دی. نه ما بې آبه کوه، نه ځان. بیا به په کابـل کـې خـبرې وکو.
موټر مې چالان کړ.
حرکت مو وکړ. په لاره کې ټول غلي وو.
ومې ویل: چای په کوم ځای کې څښئ؟
چا ځواب رانه کړ.

د درونټې د بند له کاسې سره مې موټر ودراوه.

زرمينې ته مې وويل: وګوره، اوبه څومره ښې ښکارې، تکې شنې.

مخ يې بلې خوا ته واړاوه.

حرکت مې وکړ.

تر سروبي پورې مې په چوپه خوله مزل وکړ.

له يوه هوټل سره ودرېدم.

- چای درته همدلته راوړم که کوزېږې؟

ځواب مې وانهورېد.

کښته شوم. د هوټلي د شاګرد په لاس مې کباب، ملايــي او چــای وروليږل. پخپله هوټل ته ورننوتم. ډوډۍ مې راوغوښته خو ټولــه را نه پاتې شوه. ايله يو دوه ګولې به مې ورنه کړې وي.

چې موټر ته ورغلم، يوازې د ډوډۍ خامې څنډې او سوې ټوټې له څو ټوټې وازدو سره په پتنوس کې پرتې وې.

زرمينې ته مې د ژاولو پوړۍ ونيوه.

وايې خيسته.

مور ته يې کړه: تشناب ته ځم.

مور يې هغه تشناب ته بوتله. خپله د تشناب د دروازې څنګ کــې ودرېده. پسې ورغلم.

- خپه يې؟

ښاپيرۍ ځواب رانه کړ.

غوبرونه مې په ګوتو ونيول: دا دی، توبه مې وکړه.

دې مخ سیند ته واړاوه.

- مه کوه، دومره ظلم ښه نه وي.

غلې وه.

زرمینه راووته.

روان شوو.

تر کابله پورې بیا یوازې وم، چا خبرې نه کولې.

د څلورم میکرویانو له سرکه تېز تېر شوم. د هوایي میدان سـړک خوا ته روان وم.

ښاپېرۍ غږ وکړ: ودرېږه، چېرته مو وړې؟

ځواب مې ورنه کړ.

موټر مې لا ګړندی کړ.

- وه سړیه، په سد یې؟ زموږ له بلاکه راتېـر شـوې، ویــې دروه.

اکسلېټر ته مې پښه ټینګه کړه. د سړک جمپونو ته مـې هـم ونـه کتل. د زرمینې سر په ښیښې ولګېد. مور یې په خوا پورې ونیوله. سر یې ور وسولاوه.

- څه دربانډې شوي، وه سړیه، دا څه کیې؟ لېونی یـې کـه څه بلا؟

- درې واړه وژنم.

- مه کوه، د خدای د پاره. پـه کـراره، هلـه چـې لارۍ سره لګېږې. وی، خدایه! ته مو وساتې.

د دواړو د ژړا غږ پورته شو.

موټر مې ورو کړ. د سړک څنډې ته شوم. د بریک کغهار شو.

موټر مې ودراوه: خبرې راسره کوې که نه؟

ژړا یې سوکه شوه.

- تا ته وایم. ولې راسره نه غږېږې؟

په سلګو کې یې وویل: خدای ته وګوره، لږ راباندې رحم وکه. په ما خو دې مرګ تېر کړ.

- هر څه دې له خپله لاسه وو.

- بد مې کړي. نوره به داسې نه کوم.

- اوس صحيح شوه.

موټر مې روان کړ. د هوايي میدان خوا ته وګرځېدم.

- چېرته ځې؟

- د غرمې ډوډۍ به په لیسهٔ مریم کې دربانديې وخورم.

دوی لا ډوډۍ خوړله چې زه د باندې ووتم. هوټل ته مخامخ د زرګرانو دوکانونه وو.

ښاپېرۍ ته مې د سرو زرو ګوته واخیسته، لور ته یې وړوکې غاړه‌کۍ.

چې بېرته میکرویانو خوا ته تلو، دواړه خوشحالې وې.

زرمینې غاړه‌کۍ په غاړه کې اچولې وه. یو وار یې زنځیر ته کتل، یو وار یې د پتنګ په بڼه جوړ شوي زر ته. خوله یې موسکه موسکه کېدله.

مور يې وويل: ګوره! چې پلار دې يې درنه ونه ويني، ښه.
کور ته يې ورسره لاړم.
زرمينې ته خوب ورغی.
چای مې له ښاپېرۍ سره پر پالنګ وڅښه.
ساعت وروسته لامبېدلی راووتم.
موټر مې هم مينځلو ته ودراوه.
د مولانا صاحب زنګ راغی: بچيه، چېرته يې؟
راياد مې شو چې ما ته يې د يوې هفتې ويلي وو. ومې ويل: جلال آباد کې يم.

- دا شور د سه شي دې؟
- د بهسودو له پله سره يم. د موټرو آوازونه دي.
- شابه چې رانه شې.
- بې غمه اوسه، مولانا صاحب.

موټر مې په يوه سرای کې ودراوه. پخپله د تره کره لاړم. لــه لارې مې يو څه چای، بوره، ګوړه، غوړي او وريجې راسره واخيستې.
ډېره موده وروسته ورتلم. د طالبانو په حکومت کې چــې يــو وار تللی وم، بيا خدای زده چې مولانا صاحب څنګه خبر شوی و. مـا ته يې کړه چې څوک به په ځان نه خبروې چې دلته يې. تـره تـه دې ووايه چې ببرته لاهور ته ځم.

مولانا صاحب راسره منلي وو چې وخت پــه وخــت بــه د خــوړو مرسته ورسره کوي. چندان تره خو مې ولله که و خو زړه مې يــې په ښځې او بچيو سوځېده.

دا وار چې ورغلم، قدر مې لا زيات شوی و. همدا چې تينداره مــې خبره شوه، د حويلۍ وره ته يې رامنډه کړه. پر مخ يې ښکل کړم. لوڼو زامنو ته يې وويل: هلئ، د لالا له لاسه مــو کڅــوړې واخلــئ چې ستړی به وي.

دا مخته روانه شوه. د کوټې په بر سر کــې يــې پــر يــوې نيــالۍ بالښت ورسم کړ. گردونه يې په لاس سره وځنډل.

کور يې يو څه بدل شوی و. دېوالونــه، کړکــۍ او دړې يــې رنــگ شوي وو. چت ته يې چينايي مسطح ورکړې وه. کړکيو ته ښيښې اچول شوې وې.

يوازې د دوی کور نه و بدل، په کوڅه کې چې تېرېدم هر څه بدل وو. د کوڅې غولی کانکرېټ شوی و او تر پخوا را ته لوړ ښــکاره شو. د کوڅې د سر دوکان نوی شوی و. هغه زړه لرگينــه دروازه او د خامو خښتو دېوالونه يې نه وو، پر ځای يې ســم کــانکرېټې دوه منزله تعمير و. لاندې لوی دوکان چې الماری او ويټرينونه يې ښه ډک ښکارېدل. په څنگ کې يې درملتون و او پــاس پــه دوهــم منزل کې يې د ډاکټرانو معاينه خانې.

د کوڅې اکثره کورونه دوه او درې منزله شــوي وو او د پخوانــو ورو دروازو پر ځای لويې لويې اوسپنيزې دروازې چې موټر پــه کې تېرېدای شي، لګول شوې وې.
په کوڅه کې څو ماشومان مخې ته راغلل. پاکې نوې جــامې يــې وې. غوړ غوړ مخونه يې وو او هر څوک چې به مې ليدل، مســت او خوشحاله به راته ښکارېدل.
د اکا اولادونه هم غټ شوي او هم مزي شوي وو.
تينداريې مې چای راوړ.
په لور باندې يې غږ وکړ: وه نجلۍ! دا ميرات مړی لږ ټيټ که چې سړی خبرې واوري.
لور يې په ريموټ د ټلويزيون غږ راټيټ کړ.
تينداريې مې دعا راته وکړه. ويې ويل: خدای دې ارمانونه پوره که زويه! هغه د طالبانو په پاچهي کې چې راغلی وې نو زموږ حــال خو دې ليدلی و. بيا ته چې پسې ولاړې، د مولانا صيب کســانو د ډوډۍ دوه کارتونه راته راوړل. دلته موسسو نانوايانو ته اوړه او پيسې ورکولې چې ډوډۍ پخې کي. موږ ته يې دانه په زر روپــۍ راکوله، ښې غټې ډوډۍ به وې.
تينداريې ښی لاس په هوا کې او چپ لاس يې له ښي مټ سره ونيو، ويې ويل: دومره دومره ډوډۍ به وې. په هر کارت بــه يــې شــپږ شپږ ډوډۍ راکولې. زموږ خو نو شپږ ډوډۍ بس وې، شپږ نورې به مو په پنځه پنځه زره خرڅولې. په هغو پيسو به مــو چــای او

گوړه او نور شیان اخیستل. مولانا صیب به کله کله څه غـوړي او وریجې او لوبیا هم رالېږل. خدای دې ورسره ښه وکي.
ومې ویل: آمین! استاد مې ډېر ښه مسلمان دی.
ساعت ته مې وکتل، لمانځه ته لږ وخت پاتې و. اودس مې باید تازه کړی وای.
تشناب ته ورغلم. عصري تشناب یې نوی جوړ کـړی و. غـولي او دېوالونو ته یې کاشۍ ورکړې وې. کمـوډ او دستشـوی پـه کـې لګېدلي وو. په نل کې اوبه راتلې. د دست شوی په هېنداره کې مې ځان ته وکتل. ځان هم را ته غوړ غوندې ښکاره شو. تازه وم.
کوڅه مې په ذهن کې تېره کړه، د هغو پخوانیـو کنـارابونو هـېڅ درک نه و. په یوه کور کې مې هم هغسې کناراب ونه لید. د خلکو ژوند ښه شوی غوندې و.
تره مې په کور کې نه و. ښځې یې وویـل چـې د شـپې پـه یـوه موسسه کې چوکیداري کوي، د ورځې بیـا دوکـان کـې کینـې. د کوڅې په بل سر کې یې د پرچون دوکان کړی و.
څه کم اته بجې وې چې ډوډۍ تیاره شـوه. ښـې وریجـې یـې د چرګ له زېمنې سره پخې وې.
د تینداري راپام شو چې د چرګ په غوښه مې څکه نـه ده کـړې.
ویې ویل: زویه، ونیسه کنه دا غوښه ورسره خوره.
- دا به نو حلاله وي؟
- ولې به نه وي؟

- ته څه خبره یې چې په اسلامي طریقه ذبح شوي دي که نه؟ دا چرګان خو د خارج نه راځي. په ماشین یې سرونه غوڅېږي. نه څوک پرې الله اکبر وایي، نه ښه نه بد.

اکاناوې په خندا وویل: خدای مې دې نه ګناګاروي، زه خو چې هر شی پخوم، په بسم الله یې پخوم. نو که هلته چا خدای نه وي یاد کړی، زه خو یې یادوم.

ومې ویل: په دې خبرو نه کېږي. د مال د حلالولو شرط دی چې الله اکبر به پرې وایې.

هماغه لورکۍ یې چې مخکې ټلویزیون ته ناسته وه، وویل: د قصابۍ په غوښې نو څه ایتبار. سړی څه پوهېږي چې چا ورباندې الله اکبر ویلي دي که نه؟

- خود به یې ویلي وي. قصاب خو څه کافر نه دی.

- نه، هسې وایم که یې د یاده وتلي وي نو سړی څه پوه شي.

په زړه کې مې وګرځېدل چې ته یې قد ته وګوره او خبرو ته یې وګوره. مکتبۍ ده کنه.

ومې ویل: اودس په شک نه ماتېږي. دا چرګان خو معلومداره دي چې د کافرانو د ملکونو نه راځي.

- نو د دې په کارټن یې هم حلال لیکلي دي. ولې به شک ورباندې کوو.

تینداري خپلې لور ته سترګې برګې کړې، هغه غلې شوه.

تینداري وویل: کاشکې پوهېدلای، تا تــه بــه مــې ژونــدی چــرګ اخیستی وای. کلونه پس د موږ کره راغلی یې.
ومې‌ویل: پروا نه کوي.
زه خو هسې هم موړ وم خو هغې ګومان کاوه چې خپه شوی یم.
د شپې مې عجیبه خوب لیده. له مولانا صیب سره موټر کې ناست یم. زه جلو ته ناست یم، دی مې څنګ ته. کم‌ســوری پــوخ ســړک دی. داسې را ته ښکاري لکه د قرغې له بند نه چې د پغمان خوا ته ځې. دغسې روان وو چې ناڅاپه مولانا صاحب راباندې غږ وکــړ: پام کوه، پام! دا نو سه بلا ده؟
ګورم چې پر سړک د چینجي غوندې یو شی اوږد غځېدلی پــروت دی. له رنګه شین خو په سټه غټ. ته وا د ملخ نیکه دی.
زړه مې و چې موټر پرې وخېژوم خو کتل مې چې شـــی ورو ورو غټېږي، غټېږي. اول د کېشپ قدره وي، بیا د تمساح په اندازه شي. دغسې لا پسې غټېږي او لوړېږي. ډایناسور ورنه جوړېږي. یو دم خوله خلاصوي. نژدې وي چې موږ له موټر سره له ســتوني تېــر کړي.
ژر مې موټر ریورس کړ. د بلا خوله دومره لویه وه لکه د مــاهیپر د ټونل خوله.
خو ښه وه چې بلا ډېره درنه وه. ژر ژر خوځېدای نه شوه.
د موټر مخه مې وګرځوله. اکسلېټر ته مې لته ورکړه. چې ښه لرې شوو، موټر مې سوکه کړ.

له یو چا مې پوښتنه وکړه چې هاخوا ته بله لاره نشته.
ویېویل: ولېنه، دغسې لنډ راتاو شه، ښي لاس ته د کورونو په منځ کې لاره ده.
سبا مې تر مازدیګره پورې چورت واهه چې د دې خوب تعبیر به څه وي خو ذهن ته مې څه نه راتلل.
له تره سره په دوکان کې ناست وم. سرمایه یې ډېره زیاته نه وه خو ګوزاره یې پرې جوړه وه. مازدیګر یې دوکان بند کړ. د دخل پیسې یې وشمارلې، پنځه دانې یوازې زرګونونه په کې وو.
د کارته نو تر سړکه ورسره لاړم.
ده یو ژوندی چرګ واخیست. په دوکاندار یې حلال کړ. چرګ یې زوی ته ورکړ چې کور ته یې یوسي. پخپله نوکرۍ ته ولاړ.
څلور شپې ورځې مې د ده په کور کې تېرې کړې.
د مولانا صېب زنګ راغی چې راځه نو.
تینداري ته مې پنځه‌زره افغانۍ ورکړې چې ماشومانو ته جامې وکړي.
د تګ په وخت کې مې ورته وویل: دا نجونې دې مکتب نه وباسه، بې لارې کېږي. دلته لنډ، کور ته نږدې مدرسه لرئ. ولې یې مدرسې ته نه‌لېږئ.
هېڅ یې ونه‌ویل.
چې روان شوم، غږ یې راباندې وکړ: زویه، کله کله راځه. خپل کور دې دی.

هغوی ته مې ویلي وو چې بېرته لاهور ته ځم چــې ســبقان مــې پاتې دي.
د هوتخېلو په جومات کې مې مولانا صېب ولید. له لرې یــې راتــه وخندل او غېږه یې خلاصه کړه.
نوې سپینې جامې یې راکړې: واله بچیــه. کــاټن والا دي. دا مــې خاص تا له د سعودي نه راغوختې. د کابل د ګرمیو چاره به درله وکي.
دوه ښایستوکي ځوانان ورسره ناســت وو. ویــې ویــل: دې مــلا صېبانو له مو اوس اوس پګړۍ تړلې. مېرانشاه کــې یــې مدرســه ختمه کړې.
نرۍ بږیرې، سپین مخونه. ما ته د بل ځای ښکاره شول.
همداسې و. نجم الدین د تخار و، ضیأالحق د بدخشان. فارسي خو یې هسې هم خپله ژبه وه خو پښتو او اردو یې هم ډېــره ښــه زده وه. داسې وزیرواله پښتو یې ویله چې ان زه پرې سم نه پوهېــدم.
د شپې مو تر ناوخته مجلس کاوه. ښه مجلسي هلکان وو.
سهار بیا مولانا صاحب راته وویل چې دوی په کابل کې بلد نه دي او ته به یې په ښار کې درسره ګرځوې.
چېرې چې اوسې، هلته هر څه درته عادي ښکاري خو که څوک له بل ځایه ورته راشي نو داسې څه په کې وینــي او داســې خــبرې درته کړي چې بیا به له ځان سره وایې: «امممــم. دا خــو رښــتیا وایي نو ما ولې په دې سترګه نه وو ورته کتلي.»

دا څو کاله مې په کابل کې وخت تېر کړی و او له هر څه سره یې عادت شوی وم خو نجم الدین او ضیأالحق داسې نه وو.

د غازي سټېډیم خوا ته روان وو. د فوټبال له سټېډیم سره، لــه یــوه بس څخه په ورزشي جامو کې یوه ډلــه پېغلــې نجــونې راکښــته شوې.

نجم الدین وویل: ای بر پدر مو لعنت شه په دې کفري کارونو!

ضیأالحق وویل: لا حول ولله! ته یې تیونو ته وگوره چې بوټ بوټ راوتلي دي.

نجم الدین ورغبرگه کړه: عمداً یې هلکانو ته ښیي چې شهوت یــې وپارېږي. ورته گوره! تنگ تنگ پتلونونه یې وگوره چــې کونــاټي یې ترې وتلي دي.

ما په ټلویزیون کې او دې خوا ها خوا ورزشکارې نجونې ډېــرې لیدلې وې خو دا اول ځل و چې دې شي ته مې ورپــام شــو. دوی رښتیا ویل.

تر غرمې پورې مې نیم کابل ورباندې وکوت. دوی به په هر ځای کې داسې بدعتونه او داسې نارواوې لیدلې چې ما هر وخت لیدل خو په دې سترگه نه.

غرمه مې جومات ته ورسول.

جماعت نه وروسته، مولانا صاحب راته وویل: گاډی دې همدقلتــه ودروه. هن دا چابي واله، هغه ټرک وینې.

په لاس يې د سړک پورې غاړه کې ولاړې لارۍ تــه اشــاره وکــړه: ټرک چالان که، میکرویانو له یې بوزه. د مسلخ په خــوا کــې چــې هغه ناتمام بېلډینګ دې، هماقلته يې ننه باسه.

په لارۍ کې سمېنټ بار وو.

پوښتنه مې وکړه: مولانا صاحب! دې سره څه کوئ؟

ويې ویل: هلته چې ورسېدې بیا به پوی شــې. هلــه نــو ورزه لــه خیره؟

موټر مې روان کړ. له درانه تګ نه یې معلومېدل چې ډېــر درانــه شیان پرې بار دي.

د بېلډینګ شاوخوا ته په شین ټوکر پوښلې جــالۍ ګرځېــدلې وه. چوکیدار زما انتظار کاوه. چې څنګه ور ورسېدم، د بېلډینګ مخې ته ولاړ و او د موټر په لیدو یې ژر دروازه بېرته کړه.

ورننوتم.

چوکېدار په بېړه ور بند کړ. کړکۍ ته رانــږدې شــو. ويې ویــل: د موټر مخه وګرځوه. لیورس راشه.

د موټر شا مې د بېلډنګ پوړيو ته برابره کړه.

پنځه – شپږ تنه ځوانان له بل چته راکښته شول. د موټر لــه شــا څخه يې د سمیټو بوجۍ لاندې وغورځولې. د سمېنټو بوجې يــې سر په سر سره کېښودې او پوړۍ يې ځنې جوړه کړه. چې ګــورم د موټر په دواړو خواوو کې د سمېنټو د بوجیــو دوه دوه قطــاره لکه دېوال ولاړ دی او تر منځ يې ځای خالي دی. د بوجیو پر سر

يې لرګي او دړې اچولې وې او د دړو د پاسه سمېنټ خــو لانــدې ټوله وسلې. پې کا، راکټ، د مرمیو صندوقونه، لاسي بمونه ...
دوی د وسلو او مرمیو په خېژولو بوخت شول. چوکېدار راته کړه: ستا کار تمام دی. ورځه له خیره.
لاړم. د هوتخېلو په يوه هوټل کې ډوډۍ ته کېناســتم. ډوډۍ مــې تمامه کړه، چای مې څښل چې د میکرویانو له خوا د ډزو غږونــه راغلل.
د باندې ووتم. ډزې د میکرویانو د پله له خوا کېدې.
دوې امریکایي هیلي کوپټرې د میدان له خوا راغلې.
بېرته هوټل ته ورننوتم. د هوټل په ټلویزیون کې خبر راغی چــې وسله‌وال کسان یوه ناتمام بېلډینګ ته ننوتي، د امریکا پر سفارت او د ایساف پر قوماندانۍ ډزې کوي.
د مولانا صېب زنګ راغی: بچو سه شوې؟
ورغلم. بیا یې پر شا وټپولوم: اوس به د غازیانو کاروایي ګــورې. ســه بــه ګــورې؟ د غازیــانو کــارروایییيي. شــل - پنځه‌ویشــت امریکنان یې مردار کړي دي.
ومې‌ویل: د زړه نه؟
- خود. راشه چې درله خکاره یې کم.
کوټې ته ننوتو. کمپیوټر یې چالان و. له یوه لوړ ځایه لانــدې ځایونه ښکارېدل. د ډزو پر له پسې غږونه وو.
د الله اکبر، الله اکبر نارې وې.

هلته لرې يو ښايسته بېلډينګ ښکارېده.
په غولي کې يې ځو کسان پراته وو. تصوير رانږدې شو. دوه سرتورې ښځې په پتلونونو کې پړمخې پرتې وې.
ځو امريکايي عسکرو مخامخ ډزې وکړې، ته وا چې د کمپيوټر له شا څخه موږ ولي. دوه نور يې په منډو د پرتو ښځو خوا ته ورغلل. په همدې وخت کې دوی هم دواړه ولګېدل او ولوېدل.
مولانا صيب چيغه کړه: الله اکبر. دوه نور يې ېم ور له مردار کړل.
پوښتنه مې وکړه: دا کوم ځای دی؟
په موسکه خوله يې وويل: خو همدا دې کنه، د امريکې سفارت.
ومې ويل: دا څنګه ستا په کمپيوټر کې ښکاري؟
ويې خندل: هههههههه، بچو! هلته مو کېمره لګولې ده. هر سه په انټرنټ کې به راه راست راځي. دغه دې خوا ته بېلډينګونه وينې؟ دا د ايساف‌والا دي. اوس به وګورې چې سنګه ورنه درز باسي.
په کمپيوټر کې کله د سفارت تصويرونه راتلل، کله د ايساف، کله د ميکروويانو د سړک او بلاکونو. له هرې خوا ډز و ډوز روان وو.

ښاپېرۍ مې رایاده شوه. د هغې کور هـم پـه میکرویـان کـې و. خدای دې خیر کړي. زړه کې مې سل خبرې تېرېدې. هسې نه چې خدای مه کړه د هغې کور ولګېږي. خدای دې نه کوي.
مولانا وویل: بچو، سه سوچ کیې؟
ومې ویل: هېڅ. لږ ستړی غوندې یم.
ویې ویل: ورزه نو ته دې دمه جوړه که.
په دې څلورو ورځو کـې مــې دوه درې ځلــه ښــاپېرۍ سره پــه تیلفون خبرې کړې وې خو تر دې مې زرمینه ډېره یادېدله.
خدای زده چې ولې مې یو ناڅاپه ورپام شو.
دا د مور غوندې جادوګره وه. سحرګرې سترګې یې وې، اثرناکې.
زړه یې رانه وړی و. حیران وم چې څنګه یې راخپله کړم.
یوه ورځ مې ښاپېرۍ ته وویل: زرمینه به رضا کوې ګنې هغه لوڅ عکسونه به دې مېړه ته وښییم.
څو شېبې لکه بوت غلې پاتې شوه. ان یې سترګې هم نه څمبلــې.
دغسې مخامخ یې راته سترګې نیولې وې. بیا یې پــه آرامــۍ سره وویل: نه. دومره ناځوانه به نه یې.
- قسم دی چې ورښکاره به یې کم. دوکان یې را معلوم دی.
تر لاسه یې ونیولم. ویې ویل: راځه ناځوانه! زه به جــوړه درسره لاړه شم. ناځوانه!
حاجي مې ولید چې له جوماته راووت. د ښاپېرۍ مېړه یادوم.
ما هلته څه کول؟

دی د کور خوا ته روان و. زه هم ورسره روان وم. لمر ځرک وهلی و.

د لمر تتې سپینچکې رڼا ته د بلاکونو په دهلیزونو کې د بلو څراغونو رڼا لا ډېره تته او ژېړبخونه ښکارېده، لکه د ملامت او شرمېدلي سړي مخ.

حاجي ورو ورو روان و او له هر گام سره یې امسا پر مځکه لگوله. تر شونډو لاندې یې تسبېح ویله «استغفر الله، استغفر الله، استغفر الله». یا به یې په زړه کې ویله خو ما اورېدله.

- حاجي په خیر راغلې.

حاجي له غږه وپېژانده چې د مخامخ کور گاونډی یې دی.

بې له دې چې ورته وگوري، ویې ویل: خدای دې وبخښه.

گاونډي غاړه تازه کړه، ویې ویل: حاجي گله! یوه خبره مې درته کوله.

- وایه کنه.
- امممممم. هسې ما وې ته چې نه یې، واړه دې هم چېرې تللي وو که څنگه؟ هېڅ غږ و غوږ یې نه و.
- هو. جالبات ته تلي وو. په قریبانو کې یې مړی شوی و.

گاونډي ناړې تېرې کړې. څو گامه چوپه خوله روان و. بیا یې وویل: رښتیا یوه بله مې کوله.

حاجي ودرېد. مخ یې ده ته واړاوه. سترگو ته یې ځیر شو.

ګاونډي په ټيټ غږ وويل: ولله څه ووايم نو. خلک درپسې خــبرې کوي. وايي دی چې په دوکان کې وي، يو ځوان يې کور ته راځي.

اوه! دا څه اورم؟ هغه خو زما خبره ورته کوله. دا څنګــه زمــا پــه مخکې دا خبره کوي؟ نو ما ته ولې ګوته نه نيسي چې دغه ځوان دې کور ته راځي؟

حاجي په ملامتوونکو سترګو ګاونډي ته وکتل.
ګاونډي سترګې ورنه واړولې.
حاجي په چوپه خوله نېغ ورته کتل.
سړي ابخوا دېخوا وکتل. بيا يې د حاجې سترګو ته وکتل. ژر يــې سترګې کښته واچولې.
حاجي وويل: ظالمه! همدا اوس د جومــات نــه راووتــې. تــا خــو ماشأالله سبقم ويلی. ته خو پوهېږې چې د بهتان ګناه څومره ده؟ ولې په خلکو باندې بد ګومان کوئ. هغه څوک چې ته يې يــادوې هغه مې د باجه زوی دی. پوه شوې کنه؟

اوه!
دا يې لا بله. نو دی په هر څه خبر و او هســې يــې ځــان ناګــاره اچولی و. او څه ښه پلمه يې جوړه کړه. زه يې د خپل باجــه زوی وبللم. حيران وم چې ګاونډی ما څنګه نه ويني؟

گاونډي د خواخوږۍ په انداز وویل: ته وګوره، دا دلـهګان هسـې لګیا دي. هی هی نو! خیر دی ته مه خپه کېږه. ما ویـل خـبر دې کړم چې خلک دې پسې شا داسې خبرې کوي.

- خیر یوسې. هر چا ته دې خدای انصاف روزي کي. د هر چا خولې ته خو برغولی نه شو نیولی.
- ولله چې رښتیا وایې. خلک خپل هېڅ کار و بار نــه لــري، هسې په نورو پسې خبرې کوي. رښتیا دا هلک مو پخـوا نه و لیدلی. د کوم باجه زوی دې دی.
- ته یې نه پېژنې. مور و پـلار یـې مـړه دي. دی لا بیخـي ورکوټی و چې یتیم شو. تره لوی کړی دی. دا څو کاله په پاکستان کې و.

دواړه د بلاک په دهلېز ننوتل. پر زینو چې ختل، ګاونـډي وویـل: حاجي ګله! چې د ما نه یې ونه ګڼې.
حاجي ودرېد. ستمی یې کېده. څو وارې یې ساه سمه کړه، بیا یې وویل: نه، نه. په تا مې باور دی. ګاونډی خو لکه ورور وي. ورور نو کله داسې کار کوي.
ګاونډي وویل: راځه ناشته د ما سره وکړه.
حاجي د خپل اپارتمان د وره په قلف کې کـیلي وځرخولــه. ویــې ویل: کور دې ودان.

چې ور يې پرانيست، د سرو کړيو زېړو غوړيو وړم مو په سپږمو ولګېد.
ورننوت.
ښاپېرۍ له پخلنځي څخه غږ وکړ: راغلې په خير؟ هګۍ درته څه رقم پخې کړم؟ ستاره‌يي، که بل رقم؟
حاجي لويه ساه واخيسته، ويې ويل: نه يې خورم.
کوټې ته ور ننوت. امسا يې له وره سره پر دېوال تکيه کړه. چې ځنګه کېناست، غږ يې وکړ: ما ته يې واېشوه.

نو زه چېرې وم؟ ده نه ليدم، ګاونډي يې نه ليدم، خو ما هر څه ليدل، هر څه مې اورېدل. هسې نه چې زه دی وم يا مې روح د ده په کالبوت کې ننوتلی و.

د زېړو غوړو وړم تېرو وختونو ته يووړ.
د واده د شپې په سبا يې مور په زېړو غوړيو کې هګۍ پخې کړې وې او په پتناسه کې يې د دوی کوټې ته راوړې وې.
اخخخخ! څه دوزخي شپه يې تېره کړې وه.
ده ته خو ځان له پخوا نه معلوم و خو ښه خبره دا وه چې بل څوک پرې نه پوهېده. اوس يې نو ښځې ته هم هر څه ور معلوم شول.

بده يې لا دا چې په زړه کې يې ورتېر شول چې ناوې يې پــه پټــه ورته پسخېږي. ورپورې خاندې.

کاش مور يې خبره منلې وای. د څلوېښتو کلونو و چې دسمال يې ورته راووړ. پوره شل کاله يې مقاومت وکړ خو په آخــر کــې يــې مور خپل کار وکړ. مور به هر وخت ورته ټينګه وه چې څوک درته وکړم، څوک دې خوښه ده. خو ده به ويل چې نه يې غواړم.

مور يې ويل: شکر تجارت دې شته، خپل کور لرې نــو دا دومــره جايداد به چا ته پرېږدې؟ ولې يې په لوی لاس ميرات کوې؟

ده به ايلې بهانې کولې.

خو مور يې يوه ورځ خپل کار وکړ.

دی بېخي ناخبره وو چې د ښاپېرۍ دسمال يې ورته راووړ.

او ده نو نور انکار نه شو کولی.

واده يو غم، اولاد پيدا کول بل غم.

په هره مياشت کې چې به د ښاپېرۍ جامه شروع شوه، مــور بــه حاجي ته ويل چې ولې دې ښځه ډاکټر ته نه بيايې، علاج يې ولې نه کوې. سبا به مړه يم او د لمسي ارمان به مې ګور ته وړی وي.

آخر يوه شپه حاجي په ټيټ سر ښاپېرۍ ته ودرېد: ګوره! ما خــو واده نه غوښت. مور را ته په زوره وکړې. زه خو د خدای په غضب ککړ يم خو ته خپله چاره پخپله وکه. زما د خوا در تــه اجــازه ده. خو قول راسره وکه چې دا راز به چا ته هم نه وايې.

ښاپېرۍ په ناهيلي انداز را ته وويل: ناځوانه! ودې ليدل؟ شل کاله مې دغه راز پټ ساتلی و خو تا بې لوظه کړم. اوس به حاجي تــه په کومو سترګو ګورم؟ ډېر ناځوانه يې، ډېېېېر.
پر حاجي مې زړه خوږېده. ځومره سخته ده چې سړی دې داسې خبره وکړي. په خپل کار پښېمانه وم. د ښاپېرۍ سترګو تــه مــې وکتل. غوسه نه وه، خو خپه وه، سخته خپه. خو کاش غوسه وای.
ويې ويل: زما و د تا نو نــوره نــه کېــږي. زه د نــاځوانو سره نــه جوړېږمه. يو وار مخکې دېم ناځواني کړې وه خو ما ويل ځه خير دی په ناپامۍ کې به ورنه شوې وي خو دا وار.
اسويلی يې وکيښ: آآآآآه! نور مو سره نه کېږي. ځه پــه مخــه دې ښه شه!
عذر مې ورته وکړ. توبې مې وايستې. ياسين شريف مې له جېبــه وايست، لاس مې پرې کېښود، قسم مې وکړ چې بيا به داسې بد نه کوم.
خو ښاپېرۍ نوره نه پخلا کېده.
ولې مې داسې وکړل؟
او بل وار مې څــه کــړي وو؟ دې ويــل يــو وار مخکــې دې هــم ناځواني کړې وه. کومه ناځواني يادوي؟ هغه په بلا وهه خو دغه اوسنۍ ناځواني به دې څنګه شي؟
ځان ته مې زيارې کړلې.
را نه ولاړه.

یوازې پاتې شوم.

د موټر جلو ته کېناستم.

موبایل مې له جېبه را وایست. زنګ مې ورته وکړ.

ټیلیفون یې بند و.

لاس مې د موټر پر کیلي ایښی و خو د چالانولو متره یې را کې نه وه.

څه وکړم؟ چېرته لاړ شم؟

ځمکې ځای نه راکاوه. ساه مې ډوبه وه. پر سینه مې درونډ بـار پروت و. هېڅ شي خوند نه راکاوه.

«ناځوانه!» «ناځوانه!»

دې کلمې را نه لاس نه اخیست.

رښتیا مې لویه ناځواني کړې وه، نو دا مې حق و چې د «ناځوانه» کلمه مې دې همداسې وځوروي.

موټر مې چالان کړ. فول اکسلېټر مې ورکړ.

د ټیرونو کغهار یې شو.

مخې ته مې لارۍ روانه وه.

موټر مې پسې تېز کړ.

نیت مې و چې تر لاندې یې ننوځم او هر څه ختم کړم.

موبایل ته مې زنګ راغی.

خدای دې وکړي چې ښاپېرۍ وي.

اکسلېټر مې پرېښود. موټر لږ څه سوکه شو. ګېر مې را کــم کــړ. موټر چې ورو شو، د سړک څنګ ته مې ودراوه.
موبایل مې پر له پسې زنګونه وهل.
مولانا صاحب و. ویل یې چې زر راشه په کار مې یې.
ورغلم.
ته وا بزرګ دی. وار له واره یې پوښتنه وکړه: جي سنګه چل دې؟ دومره خفه مې کله هم نه وې لیدلی. ولې خفه یې؟
ومې ویل: نه یم.

- خو سترګې دې داسې نه وایي. په عاشقي کې هــم ګیلــې وي هم جنګونه جانانــه. هههههــه. دنیــا بــه ســه وي او عاشقي به یې سه وي؟ ګوره بچو! حال را ته ووایه. ســه شوي دي؟ هن؟
- دنیا نه مې زړه تور دی. مرګ غواړم.
- خه خه، نووو خبره داسې ده. د خاپېرۍ سره خو بــه دې ورانه شوې نه وي؟

په زړه کې مې تېر شول چې دی نو څنګه خبر شوی. لکــه بــزرګ چې وي. دا اول ځل نه و. څو وارې داسې شوي دي چې ما ورتــه خبره نه وې کړې خو دی پرې خبر وي.
ویې ویل: ګوره بچو! ته یې مه وایه خو زه پوهېګم.
ټوله کیسه مې ور ته تېره کړه.

له لاسه يې ونيولم. کوټې ته يې بوتلم. ور يې پورې کړ. کوټه کې تياره شوه.

ويې ويل: خه نو! ته که حورې وګورې نو بيا به سه کيې؟ هن؟ دا خاپيرۍ ده که سه بلا ده، د دې او د حورو مقابله خو نو کله هـم نه شي کېدی. دنيا به سه وي، خزې به يې سه وي او خوند به يې سه وي. اصلي خوند خو په جنت کې وي. چرته وي؟ په جنننـت کې وي.

هلته په جنت کې بس جانان به وي، مزې به وي

خکلې پېغلې حورې او غلمان به وي، مزې به وي

زه غلی وم.

ويې ويل: د تا يادېګي چې ما در ته ويلي وو چې زما شفاعت بـه هم همدا ته کوې؟ يادېګي دې که نه؟

- هو. يادېږي مې.
- ولې مې دقه خبره درته کړې وه؟ په دې چې د تا په تندي کې مې د جنت نور وليدو. تندی مې دې هماغه وخت کې چپ کړو که مې نه کړو؟
- بالکل. په تندي دې ښکل کړم.
- بس نو. ما ته معلومه وه چې ته به يو ورز افضل الجهـاد کوې او د شهادت درجه به ګټې، جنت له به ورځې او بيـا به د ما شفاعت هم کوې. الله تعالی په سورة المحمد کــې، قربان يې شم، فرمايي چې: «ذٰلِكَ وَلَوْ يَشَاءُ اللَّــهُ لَانْتَصَرَ

مِنْهُمْ وَلَٰكِنْ لِيَبْلُوَ بَعْضَكُمْ بِبَعْضٍ ۗ وَالَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَلَنْ يُضِلَّ أَعْمَالَهُمْ» یعنې که الله تعالی وغواړي د کافرانو نه غچ اخلي خو غواړي چې تاسې له یو بل سره په امتحان کې واچوي او سوک چې د الله په لاره کې وجل کېږي الله به يې اعمال هېسکله نه ضایع کوي.

ځان را ته تکړه ښکارېده. د فخر او غرور نری احساس را کې پیدا شوی و. لکه څوک چې په امتحان کې کامیاب شوی وي. هغه شېبه مې سترګو ته درېدله چې د خدای په امتحان کې کامیاب یم او خدای پاک مې نازوي.

مولانا صاحب وویل: ته یې نه وینې خو قسم په رب دی چې دغه اوس ستا له جبین نه نور راوزي نور. سه راوزي؟ نووور راوزي. دغه کوټه یې داسې رڼه کړې ده لکه زر سراغونه چې په کې لګېدلي وي. سو سراغونه؟ زرررر سراغونه. هله نو. همدا یې موقع ده. داسې کار وکه چې هم ګناهونه دې پاک شي او هم د جنت حورو له ورسېږې. داسې حورې چې یو وار ورسره کوروالایي وکې، د دنیا ټولې خزې او جونې او ټول خوندونه به در نه هېر کي. سه به کي؟ درنه هېېېېر به یې کي. که یې خوند وسَکې، په ځان به غوسه شې چې مړه ولې لس کاله مخکې ور له نه راتلې. ځان له به وایې چې ولې مې هسې خوشې چټې په دنیا کې جوند وکو. د حورې داسې خوند دی چې ویې ګورې، بیا که دغه خاپېرۍ ده که سه بلا ده، هغه که پېغله هم شي، نه به یې

غواړې. او ولې به یې غواړې؟ تا ته خو دوه اویا حــورې مقــررې دي. سو حورې مقررې دي؟ دوه اویا.

څه چې ده ویل، زما سترګو ته درېدل. ځان مې د دوه اویا حــورو په منځ کې لیده.

پر اوږه یې لاس را کېښود، ویې ویل: نو داسې سه وکه چې خرما هم ده، ثواب هم.

بې له دې چې ور وګورم، ومې ویل: څنګه؟

- استشهاد! رسول اکرم صلی الله علیه و سلم فرمایي چــې اَشرُفُ المُوَتِ قَتْلُ الشَّهادَهِ

هر څه تیار و. د یوه ټونېس موټر کیلي یې راکړه.

موټر مې رهي کړ. موټر داسې درونډ و لکه د لارۍ بار چې دې په کې اېښی وي. چې څومره رېز مې ورکاوه، موسم یې نه اخیست.

د پل چرخي په سړک روان وم. د میکرویان له څنګه چې تېرېــدم، د ښاپېرۍ د بلاک خوا ته مې وکتل. په زړه کې مې وویل: د رنډۍ لورې! ما پسې به ارمان کوې.

له لرې د امریکایانو کتار راښکاره شو.

ورنژدې شوم.

نیم کتار تېر شوی.

اکسلېټر مې ټینګ کړ. شټرینګ مې چپ ته تاو کړ. بټن مې ټینــګ کړ. ګړز شو ...

له شا څخه مې د زګیروي په شان آواز واورېد: «ناځوانه!»

د غرډ لوري ته مې وکتل. څوک نه وو.
له بلې خوا چا په لوړ غږ ناره کړه: ناځوااااانه!
نارې انګازې وکړې. له هرې خوا د «ناځوانه»، «ناځوانه» غږونه راتلل.
ځای پر ځای ودرېدم. غږونه ورک شول.
روان شوم. هر قدم چې به مې کېښود، له چمنه همدا غږ پورته کېده.
د شيدو د لښتي څنګ ته کېناستم. شرهارو ته يې غوږ شوم. شرهار نه و. بل څه و. غوږونه مې ور ته څک کړل، ښه ورته ځير شوم. د شيدو له بهېدو څخه تت آواز پورته کېده: «ناځوانه»، «ناځوانه»، «ناځوانه»
آوازونه وار په وار سره تېز شول، چيغې شوې، فرياد شو.
پاڅېدم. منډه مې کړه خو خلاصون مې ځنې نه و. د ونو له پاڼو، د ګلونو له عطره، د هوا له چلېدو، له ځمکې، له آسمانه، له لمر او سمندره بس همدا غږونه راورېدل: «ناځوانه»، «ناځوانه» ...
په غوږونو کې مې ګوتې کېښودې. له ګوتو مې هم همدا کلمه اورېدله.
نه پوهېدم چې چېرته وتښتم. بس منډې مې وهلې.
بده لا دا چې دا ځل پوهېدم چې ولې مې ناځوان بولي. خپله ناځواني را ته معلومه وه.

د چینې غاړې ته ورغلم. ګونډې مې پر ځمکه ولګولې. سر مې ځړېدلی و. نه پوهېدم چې څه ووایم. څنګه بخښنه وغواړم چې ومې بخښي.
په نرمه غاړه مې غږ ور وکړ: ښاپېرۍ!
چا ځواب را نه کړ.
ومې ویل: ښاپېرۍ! پوهېږم چې غږ مې اورې. خیر دی، دا ځل مې وبخښه!
هماغسې خاموشي وه.
بیا مې وویل: بد مې کړي دي. قسم دی، بیا به داسې نه کوم. ګوره! دا دی غوږونه مې نیولي دي. توبه! توبه! توبه! صحیح شوه؟
غږ یې نه کاوه.
غږ نه کول یې سخت ځورولم. ان که یې زیاړې را ته کولای، سپکې سپورې یې را ته ویلای، دومره به یې نه ځورولم خو چې مازې خبرې یې راسره کولای.
توبه مې وکړه، معافي مې وغوښته، نور نو څه وکړم چې رضا شي؟
کېدای شي چې دلته نه وي. هلته په ماڼۍ کې د شرابو په حوض کې به وي.
هلته پسې ورغلم.

د حوض پر غاړه څملاستم. په ځير مې ور وکتل. شراب داسې راڼه وو چې د حوض تل جوت ښکارېده خو ښاپيرۍ په کې نه وه.
وي به. هغه به په شرابو کې ځان حل کړی وي. چې خبرې ور ته وکړم، را پيدا به شي.
ومې ويل: ښاپيرۍ مې! خدای ته وگوره، نور مې مه ځوروه. هرې جزا ته حاضر يم. جزا راکوه خو خپگان دې نه شم زغملــی. خيــر دی خبرې را سره وکړه. زياړې وکړه. بد رد را ته ووايه. سپک مې کړه. دا مې حق دی. خو خبرې دې را نه مه درېغوه!
چوپه چوپتيا وه.
ان زما خپلو خبرو هم په گنبده کې انگازې نــه کــولې، بېرتــه نــه راگرځېدې.
کېناستم. چارچاپېره مې وکتل.
بيا مې په زوره ناره کړه: ښاپيييييرۍ!
گورم چې د ماڼۍ ټولو ډبرو خولې خلاصې کړې دي او زما خبره له ستوني تېروي.
د شرابو څاڅکي په چينجيو بدل شوي وو. زما له خولې بــه چــې خبره ووتله، دوی به پرې حمله وکړه. شل پنځه ويشــت اروا وږدو چنيجيو به زما د خبرو پر هرې کلمې را چاپېر شول. پر هر توري به پنځو شپږو چينجيو خوله واچولــه. تــوري بــه يــې ذرې ذرې کړې.

ما به چې څومره خبرې کولې، چینجي بــه هماغــومره چاغېــدل، غټېدل، خولې به یې غټېدې او لا به زما د خبرو په خوړلو کې تکړه کېدل.
اوس پوه شوم. ښاپیرۍ چې مې ځواب نه راکوي، وجه یــې دا ده چې نارې مې تر هغې پورې نه رسېږي. ګنې دومره زارۍ به مــې بې اثره نه وای.
پر چینجیو مې برید وکړ. د لاس په مخ او څټ مې چینجي ووهل.
- ځئ! ورک شئ!
چینجیو هوا ته ټوپ کړ. په هوا کې یې زما خبرې وخوړې.
- لرې شئ! اې خرکوسانو!
څو چینجیو ان زما شونډو ته راټوپ کړل.
لا مې له خولې نه کلمه پوره نه وه وتلې چې دوی یې یو یو توری په غاښونو وچیچل او ویې ژدویل.
نور مې خبرې نه پوره کېدې. چې خبرې مــې کــولې، بــې معنــا غږونه ور نه جوړېدل.
چینجي دومره اروا وږي وو چې ان زما پر کنځلو یې حملې کولې.
ما به چې هره کنځا وکړه، دوی به خوړله.
په دواړه لاسونو مې له مخې نه چینجي پورې وهل. لکه مچان یــا غومبسې چې شړې. خو دوی را نه لاس نه اخیست.
منډه مې کړه.
له ماڼۍ نه ووتم.

چینجي ورک شول.
ودرېدم. اسویلی مې وکېښ. شا و خوا ته مې سترګې وغړولې.
راون شوم. بېرته د چینې غاړې ته ورغلم.
ښاپېرۍ د چینې په تل کې ناسته وه. زنګنونه یې پــه ټټــر پــورې جوخت نیولي لاسونه یې له زنګونو چاپېر کــړي وو. سر یــې پــر زنګنو ایښی و. ویښتان یې د مجنون بېد د څانګو غوندې په هــوا کې خړېدلي وو او دا یې پټه کړې وه.
غږ مې پرې وکړ: ښاپېرۍ!
هماغسې غلې ناسته وه.

- ګوره! ومې ویل چې بد مې کړي دي. توبه مې وکړه. نور مې نو ولې ځوروې؟

ویده خو نه وه ځکه چې ما ولیده چې ځان یې نور هــم را غــونج کړ.

- یو څه خو ووایه! آخر انسان هو مین، فرشــته تــو نهــي / انسان نه کریګا تو خطا کون کریګا

پاڅېده. زانګه وانګه د هېندارو خونې خوا ته روانه شوه.
ناره مې کړه: ښاپېرۍ! ته و خدای که داسې وکې.
پاس یې را وکتل. سترګې یې نه ځلېدې. غوســې او خپګــان تتــې کړې وې.
بېرته یې مخ واړاوه. چابکه شوه.

- ښاپېرۍ مې! ګرانې! داسې مه کوه!

هماغسې بې پروا روانه وه. د هېندارو خونې ته ور ننوته.
چينې ته مې پسې ور ټوپ کړ. سر مې پر کلکې هېندارې ولګېد.
پر تندي مې څرېکه وشوه.
د چينې اوبه کنګل شوې وې.
تندی مې په ورغوي وسولاوه. درد او سوی سره ګډ وو.
سيوري مې را ته کړه: پرېږده چې لاړه شي. دا نو په دومره زارۍ ارزېدله؟
ومې ويل: خود! ډېره راباندې ګرانه ده.

- څه بابا! ولې ځان ورته دومره سپی سپی کوې. داسې رنډۍ په زاريو نه ارزي.
- نه. هغه رنډۍ نه ده. هغه مې ملګرې ده.

سيوري مې کټ کټ وخندل. ويې ويل: هسې خو يې نه دي ويلي چې د ميئن سترګې ړندې وي. دا خو يوازې تا سره نه وه جوړه. تا غوندې يې ډېر انډيوالان لرل.

- خو زه تر هر چا وربانډې ډېر ګران وم. ما ته يې ډېره مينه راکوله، ډېره زياته.
- هغه د سپي ګومان هم درباندې نه کوي، ته وايې مينه يې راکوله. خپل کار يې درباندې سماوه. مېړه يې د کار نه و، ځان به يې په تا سړاوه. داسې خبرې کوې چې ته وا بېخي پرې خبر نه يې. دا حرامونې لور يې چې د هغې په

سر په تا باندې نخرې کوي، د هغه ډاکټر لور نه ده چې
دا به يې کلينيک ته ورتله؟

رښتيا يې ويل. کومه بې بې ښځه خو نه وه چې دومره نازونه کوي. لور يې هم حرامونې. په دوارو کې يې ومنډم له دومره نخرو سره.

تمه مې ځنې وخته.

روان شوم. گورم چې نور د «ناځوانه» غږ را باندې نه کېږي.

آرامه آرامي وه.

واه! د تمې په پرې کولو کې څومره لوی سکون دی. تر هغه وخته پورې چې مې ورته تمه وه، يو وار به مې ځان سره ويل چې زارۍ به مې ومني او بخښنه به را ته کوي، بيا به مې ويل «نه، نه به دې بخښې» نو ډېر ناقرار وم، ډېر ځورېدم. خو اوس چې مې لاس ور نه ومينځل، يو دم هوسا شوم. زړه مې ډاډه شو چې خبره نوره خلاصه ده. لکه د مردار دانې زوه چې وباسې او درد يې تسکين شي. کله کله ناهيلي هم بلا خوند لري.

خو د ناهيلۍ خوند هم ډېره موده پاتې نه شوه.

روان وم خو په بې خوندۍ کې ډوب. نور نو د ښاپيرۍ يادونو نه ځورولم خو خوندونه هم را نه تښتېدلي وو.

رښتيا، مخکې له هغې چې په موټر بم کې ځان والوځوم، يوه بله پېښه هم شوې وه.

زرمينه په پلې سټېشن کې په ګېم لګيا وه. زه ورته مخامخ د کوټې په بل سر کې ناست وم.

لاسونه يې په هوا کې خوځول: وا وا! مېشن مې پوره کړ.

ورنژدې شوم. د ټلويزيون پردې ته مې وکتل. رنګ رنګ پوکانې پورته خوا تلې. په انګليسي يې څه ورته ليکلي وو.

زرمينې وويل: دا ډېر سخت مېشن و، خو پوره مې کړ.

ومې ويل: آفرين! پنجه که!

د لاسونو ورغوي مو سره وجنګول.

- يو بل ګېم نوی راغلی دی. وايي ډېر ښه ګېم دی.
- در ته وا يې خلم؟

مور ته يې وکتل.

مور يې د نه په معنا سر وخوځاوه.

ما زرمينې ته سترګه ووهله.

کله چې يې له کوره وتلم، زرمينې غلې يو ټوټه کاغذ د واسکټ په جېب کې را واچاوه.

بله ورځ چې ولاړم نوی ګېم مې زرمينې ته ورکړ. رنګ يې وغوړېد. موسکه شوه خو کله يې چې مور ته وکتل، شونډې يې سره ورغلې.

د ښاپيرۍ ورغوی مې په ګوتو ټينګ کړ.

را ويې کتل. په سترګو يې وپوهولم چې دا کار مې بايد نه وای کړی.

زرمينه په بله کوټه کې په ګېم بوخته وه. ښاپيرۍ تشناب ته ننوته چې ولامبي.

زرميني ته ورغلم.

په ټيټ غږ يې وويل: ډېره مننه!

څنګ ته يې کېناستم.

- خوښ دې شو؟
- ډېرررررر.

لاس مې پر سر ور تېر کړ.

موسکه شوه.

په دوو ګوتو مې يې غومبرۍ ټينګ کړ.

څه يې ونه ويل.

څو ځله نوره مې هم همدغسې ونازوله.

بله ورځ يې چې د ګېم مېشن پوره کړ، ورغوي مو سره وجنګول.

بيا مې پر مخ ښکل کړه.

سترګې يې کښته واچولې خو بده پرې نه وه لګېدلې.

لاس مې يې په لاس کې ونيو. ګوتې مې يې ونازولې. ورغوی مې يې ټينګ کړ.

غلې وه.

ورو ورو زړور شوم.

بله ورځ ښاپيرۍ وويل چې ماسپښين به د چا کره ځي او زه دې يې کور ته نه ورځم.

شیطان وسوسه کړم. را ته ویې ویل چې همدا یې ښه وخت دی.
ورغلم. زرمینې ته مې بل ګېم اخیستی و.
د ګېم په خاطر یې دروازه خلاصه کړه خو ویې ویل: مـور ویـلي دي چې دروازه به چا ته نه خلاصوې.
ومې ویل: پروا نه کوي. هغه دومره زر نه راځي او که را هم شي، زما په خاطر څه نه در ته وايي.
دا په ګېم اخته وه.
ما یې بدن نازاوه. ویښتان، غومبري، متې، لاسونه.
بیا مې یې ټټر ته لاس ور وړ. رنګ یې سور اوښـتی و. سـاه یـې تېزه شوه. اول یې په کراره زما لاس پورې وواهه. ما یې څو شېبې اوږې د ګوتو په سرونو کېکاږل.
بیا مې یې ټټر ته لاس ور وړ. دا ځل یې څه ونه ویل.
څو شېبې وروسته د دروازې د خلاصېدو غـږ شـو. لا لـه ځایـه خوځېدلي نه وو چې ښاپېرۍ را ورسېده او په هماغه حالـت کـې یې ولیدو.
خبره ورانه شوه.
خو څه به مې کړي وای. ښاپېرۍ نوره خوند نـه را کـاوه. زه لا د پنځه ویشتو نه وم او هغه د څلوېښتو نه اوښتې وه. د مجبـورۍ ورځې مې ورسره پاللـه خو په زړه کې مې یې لور ښخه وه.
خو په هغه ورځ مې دواړه له ګوتو ووتلې.

دا څو شېبې مخکې داسې ښه هوسا وم. که مې خوند نه اخیست، ځورېدم هم نه. خــو دا یادونــه مــې بیــا ولــې ذهــن تــه راغلــل. اووووف!
روان وم خو په بد خوندۍ کې ډوب.
د ګلونو وړم داسې ځورولم لکه د اغزیو له څوکو چــې ډک وي او چې بویوم یې په پوزه کې مې چوخېږي، پوزه مې څېري.
ته وا هوا د تېزابو له څــاڅکو جــوړه ده او پــوزه مــې ســوځوي، ستونی او سږي مې داسې ایشوي لکه د معدې تېزاب چې مرۍ ته را پورته شي او زړه دې واېشوي.
د چمن پر پستو ډکیو چې به کېناستم، لکه د مېخونو پر انبار چې ناست یم او غږونــه، د مرغیــو، د چڼچڼــو، د بلبلــو، د کــوترو، د ځارویو، د باد او د باران او د اوبو، ټــول غږونــه بــس د تالنــدې غږونه وو. هر غږ به مې غوږونه را خوړل.
«د خدای ډېر ډېر ذکر کوه چې زړه دې سکون ومومي!»
د بې خوندیو په دنیا کې دا د خوند خبره له کومه راغله؟
چار چاپېره مې سترګې وغړولې خو څوک مې ونه لیدل.
ته را یاد شوې.
وی وی! دا دومره وخت ولې را نه هېر وې؟
پر ما به چې هره سخته راغله، ته به مې یادولې. په تا به ډاډه وم.
څومره ډېره موده تېره شوه؟
وروستی ځل چې مې یاد کړی وې، څه مهال و؟

په نرم گرم ځای کې وم. وينې مې خوراک وو. وينه مې ســاه وه.
را نه چارچاپېره اوبه وې او زه په کې معلق، لکه په مالوچ کې چې
څه را ونغاړې. آرامه آرامي وه، بې غمي وه. مطلق سکون و.
ناڅاپه له هرې خوا را باندې زور راغی. چارچاپېره اوبه له هــرې
خوا را پورې وهل کېدې. درز شو. کڅوړه وچاودېده، اوبه ولاړې
او زه په میدان داسې پاتې شوم لکه له عسکره چې وسله او زغره
واخلې او د دښمن مخې ته يې ودروې.
بيا له درېوو خواوو را باندې زور کېده. د هــډوکو ټونــل تــه يــې
پورې وهلم او شېبه په شېبه يې لا وړاندې ټېله کولم. زه چــې پــه
ناز او نعمت پايېدلی وم او کړاو مې نه پېژانده، سخت دردېدلی وم
او ته مې هماغه مهال ياد کړی وې.
ستا به يادېږي، که نه؟
ته مې چې ياد کړې، کړاو مې کم شو او شېبه وروسته په بله دنيا
کې وم.
همدا سوچونه مې کول او د غړ خوا ته روان وم.
ونې ته ورسېدم. لويه دنګه زړه ونه. هرې څانګې يې بېلــه مېــوه
کړې وه. هرې مېوې يې ځان ته وربللم. په هره مېوه کې يې بــلا
کشش و. د هرې مېوې رنګ تر بلې ښايسته و.
سخت ورته وهوسېدم. د لومړۍ څــانګې مېــوه مــې را وشــکوله.
خولې ته مې وړله چې په لاس کې مې وچاودېده، منځ يې تــش و.

هېڅ هم په کې نه. له چاودلو سره يې رنګ او بڼه هــم والوتــل او هېڅ ترې پاتې نه شول.
د ونې بلې څانګې ته ور وختم. د هغې مېوه هم همداسې وه. بلې ته، بلې ته، د ونې د ټولو څانګو مېوې مې وازمايلې خو څه تــرې بود نه شول.
لوی جماعت په يوه ملا پسې درېدلی و. زه هم ورګــډ شــوم. مــلا «الله اکبر» وويل. ګورم چې کلمې ور نه تښتي. هره کلمه چې يــې له خولې څخه وځي، په داسې منډه ځنې تښتي لکه بندي مرغــۍ ته چې د پنجرې ور پرانيزې. خو چېرې؟ په کوم لوري؟
د هېڅ خوا ته!
ملا لګيا شو «الحمد لله رب العالمين ...» نورو مقتديانو سرونه ټيټ نيولي وو او سترګې يې په ځمکې پورې ښخې وې او د کلمو منډه يوازې ما ليدله.
«السلام عليکم و رحمة الله» ټولو ښي لوري ته مــخ واړاوه. نيمــه دنيا مې مخې ته راشنه شوه. وښو د دې کلمــو پــه اورېــدو سره مخونه بلې خوا ته واړول. لکه توند باد چې پرې لګېدلی وي. ونو د خپلو څانګو سرونه په غوړونو ورننه ايستل او سرونه يې پر ټټر باندې لږ ټيټ کړل. څارويو د غوړونو پکې راغــونجې کــړې او د غوړونو سورې يې پرې پټ کړل. ورېځې د سپينو او تورو آسونو غوندې وځغاستلې. د سيندونو او سمندرونو اوبو پــه يــوه ســاه

داسې لويې څپې جوړې کړې او داسې په منډه را نـه وتښـتېدې چې سپېره تلونه يې رانښکاره شول.
چپ لوري ته مو سلام وگرځاوه. پاتې نيمه دنيا چپ لوري ته را نه په تېښته شوه. موږ او هېڅ يوازې پاتې وو.
ملا زموږ خوا ته مخ واړاوه. تندی يې له گونځو ډک و. لاسونه يې پورته کړل. دعا يې وکړه.
نه، دعا نه وه. ښېرا يې وکړه. دعا يې ټوله ښېرا وه. په دعا کې يې د ډېرو خلکو تباهي پرته وه.
ټول پاڅېدل او هرې خوا ته سره تيت شول. د ټولو مخونه د مـلا غوندې وو. د ټولو څېرې ترينگلې، ټول ترخه زړي. فضا ترينگلې شوه، تورې لوخړې خپرې شوې او هر څه يې تت کړل. حيران وم چې دا څه وشول.
په لوخړو کې شرنگا شوه. ورته ځير شوم. لنډې ږيرې تـوره پـه لاس په خرييلې ږيرې پسې منډې وهلې او اوږدې ږيرې د لنـډې ږيرې گرېوان نيولی و.
خولۍ والا سر سر تور سر ته برگ بـرگ کتـل. د پگـړۍ والا سر سوک پورته کړی و چې د خولۍ والا سر چيت کړي. د پگـړۍ والا سر مخې ته دستار والا سر درېدلی و او گوته يــې ورتــه ځنډلــه، ويل يې: دستار همداسې وي لکه تا؟ ولې زما غوندې نه يې؟
دستار هوار او ښوی و او پټونه يې يو د بل پر سر مـنظم راغـلي وو. شمله يې نه وه او څوکه يې هم داسې هواره وه لکه کاغذ چې

خط کش ورباندې کېږدي او منظم او په مستقیمو کرښو یې قات قات کړې. خو د پګړۍ ولونه لاندې باندې او ټیټ او جـګ وو، او شمله یې درلوده.

د هغه آمین په لاس کې لینډۍ وه چې په لمانځـه کـې تـر الحمـد وروسته په جهر ویل شوی و. په لینډۍ کې یې غشی ایښـی و او هغه بل آمین یې په نښه کړی و چې خفیه ویل شوی و.

پر نامه ایښودل شویو لاسونو هغو لاسونو ته غاښونه چیچل چې پر ټټر ایښودل شوي وو. په ټټر ایښودل شویو لاسـونو پـه هغـو لاسونو پسې توره راخیستې وه چې په لمانځه کـې ځوړنـد نیـول شوي وو.

«ته کافر یې!»

«ته کافره یې!»

«کافره ته یې!»

«کافر خو ته یې!»

ګورم چې د هر چا له ککرۍ څخه کرکـه راوځـي او چارچـاپېره خپرېږي. کرکه په هر څه کې ګډه شوه. د هر څه رنګ یـې بـوین کړ. ګنده رنګونه پر هر شي کېناستل. ونو، بوټـو، ژوو، مرغـانو، ځمکې او هوا ټولو هڅه کوله چې له ځانه بوین رنګونـه وڅنـډي خو نه پاکېدل، لکه په بنده کوټه کې چې جامې، قالینه، توشـکې، بالښتونه، پردې او دېوالونه ټول په اوږو ککړ سـپېره وي او هـر

څوک ځان وځنډې خو څومره دوړې چې ځنې پورته کېږي، بېرته د اوړو هماغومره گردونه ورباندې کېني.
لږ وروسته مې هماغه خلک ولیدل چې پــه خپلــو دعاگــانو پســې لالهانده وو. دعاگانې یې لوگي وو او دوی لکه ماشــوم چــې پــه کوټه کې لوېدلې رڼا پسې ځغلي، دوی هم په خپلو دعاگانو پســې منډې وهلې. چې لږ به ورنږدې شول، لاس به یې پسې واچاوه خو لوگی به یې د گوتو لــه منځــه وښــویېد او پورتــه لاړ. دوی ټــول ستړي هلاک شول خو لوگیو نیوی نه ورکاوه.
په زړه کې مې راتېر شول چې دا خلک ولې په داســې څــه پســې ځغلي چې یې لاس ته نه ورځي او د نیولو نه دي. لــوگی نــو چــا نیولی دی چې دوی یې د نیولو هڅه کوي.
تا را نه پوښتنه وکړه: دعا ولې کوې؟
- دعا؟ دعا ولې کوم؟ خو کوم یې نو.
څه به مې ویلي وای؟ تر اوسه هېچا داسې پوښــتنه رانــه نــه وه کړې. لږ فکر مې وکړ، بیا مې وویل: امممم، پــه دعــا کــې خپلــه ستونزه، خپل مشکل درته یادوم.
- یعنې زه په هر څه خبر نه یم؟
- یې.
- نو ته ولې خپل مشکل را ته یادوې؟
- هسې.

ما یو عمر دعاګانې کړې وې خو دې ته مې فکر نه و کـړی چــې دغسې دعا ولې کوم.
ومې ویل: په دعا کې هغه څه در نه غواړم چې زما په وس کې نه وي.
ته را ته داسې موسک شوې لکه پلار چې د خپـل ماشــوم اپلتــې اوري خو غوسه کېږي ورته نه.
ودې ویل: ولې يې را نه غواړې؟ زه پخپله نه پوهېږم چې د چا څه شی په کار دي؟ ما ته نه معلومېږي چې چا ته څه ښه دي، څه نه دي ښه؟
رښتیا دې ویل. د هر چا په خیر او شر خو ته ښه پوهېږې.
نو موږ ولې په لوګیو پسې منډې وهو.
له دې پوښتنې سره بیا هماغه د بې خوندۍ څپه راباندې راغله.
ځوروونکې خوشبویۍ، خوســا رنګونــه، تربتــوونکې هــوا، تــور خوندونه ... هر څه یو عذاب و، یو آفت و او بلا وه. رنګونو هــم د «ناځوانه» نارې وهلې، خوندونو هم.
له ځانه مې کرکه کېده.
ځان ته مې ویل چې همداسې بې خوندۍ درسره ښــایي. تــه یــې لایق يې.
سر بداله روان وم چې یو غږ مې واورېد، یو شرنګېدلی آواز:
باز آ، باز آ، هر آن چه هستی، باز آ
گر کافر و گبر و بت پرستی، باز آ

این درگهٔ ما، درگهٔ نومیدی نیست
صد بار اگر توبه شکستی، باز آ
څه مستانه خلک وو. سپین اوږده کمیسونه، گردې لوړې خولۍ، یو لاس پورته او بل کښته، د چمبې دربهار ته ګډېدل. ګډېدل څه ګډېدل وو، بس پر ځان راڅرخېدل وو، چورلېدل وو، تاوېدل وو.
دومره ګڼ کسان په دې میدان کې ګډ وو، لکه په حج کې طوافګر چې له کعبې څخه راچورلي. ټولو په ګډه د «باز آ، باز آ» سندره بلله او دې سندرې زه داسې د دوی خوا ته څکولم لکه د ځروبې اوبه چې ځان نه شي ټینګولی او خامخا به د ګړنګ خوا ته ور درومي. لکه په فضا کې هغه تورې سمڅې چې رڼا هم ترې تښتېدلی نه شی او هر شی په ځان کې داسې جذبوي چې په ځان کې یې ورک کوي او د ځان غوندې یې کوي.
یو وخت مې ځان ته پام شو چې نور زه هم دوی یم. نه، دوی زه وو. هر څوک زما غوندې وو او زه د هر چا غوندې وم.
نه، داسې نه وو. موږ ټول یو کس وو. یوازې په جامو او ګډېدلو او د سندرې په بللو کې نه، په رنګ او په قد او قواره کې هم کټ مټ سره یو شان وو. لکه دا نور چې هېنداره وي او حقیقت یوازې زه یم.
له ګډېدلو سره مې وار په وار سره زړه او ذهن داسې سپکېدل لکه لوند خیشت ټوکر چې په هوا کې یې وڅرخوي او ورو ورو له اوبو څخه تش شي. لکه د سپېلنیو والا په ټیمګي کې مړژواندي

سکاره چې لوگی ترې خېژي او کله يې چې په هوا کې څرخـوي، ابرې ترې والوځي، لوگی يې وار په وار سره کم شي او بيا يو مخ ورک شي او سکاره يې په سره انگار واوړي. زه هغه انگخـور وم چې اوس را نه سکروټه سازه شوې وه.

زړه او روح مې تازه شوي وو. يو سرور و، خوشحالي وه، څه بې غمه زندگي وه، هم نشه وه هم خمار و، تلوسـه وه، هـم قـرار و. داسې کيف و چې په هېڅ شي کې به نه وي.

زمان او مکان را نه هېر وو. نه پوهېږم چې څومره موده گـډ وم، بلکې گډ وو. خو دومره پوهېدم چې زړه مې له هـر شي نـه تـش شوی و. نور هېڅ د «ناځوانه» غږونه نه کول.

د چمبې غږ غلی شو. ټول ځای پر ځای ودرېدلو. لاسـونه مـې د چليپا غوندې پر ټټر ولگېدې، ښی لاس پر چپې اوږې او چپ لاس پر ښی اوږې.

گورم چې ټولو لاسونه همداسې نيولي دي. هره شېبه کې يـو يـو گام خوځېدلو او چپ لوري ته تللو.

څنگ ته مې ولاړ کس ته وکتل، هغه زه نه وم. بل تـه مـې وکتـل، هغه هم بل کس و. ټول خلک نور وو. زه هغوی نه وم.

ورو ورو خوځېدلو او يو وخت مې پام شو چې د اوږدې ليکې په آخر سر کې ولاړ وم.

بيا نو يو يو گام مخ ته تلو. معلومه نه وه چـې چېـرې روان يـو. پوښتنه مې هم نه کوله. سره له دې چې نور مـو څېـرې سره يـو

شان نه وې او هغوی زه نه وم خو بیا مې هم د پردیتوب احساس نه کاوه.
لکه د سیند د اوبو څاڅکي چې په یوه لـوري درومــي او د هــېڅ څاڅکي په زړه کې شک نه لوېږي چې ولې روان دی، زه هــم لــه هغوی سره پر یوه لیکه روان وم. مطلق سکون و. مطمین وم چې پر کومه لاره ځم د پښېمانۍ لاره نه ده. خو دومره اطمینان ولې؟ نه پوهېدم.
لکه تار چې پر گوټک یې وپېچې، کتار وار په وار سره لنډېده. لکه په چینه کې د منگیو کتار چې هر منگی ډکېږي، کتار لنډېږي.
بل شي ته مې پام شو. په کتار کې رنگ رنگ خلــک ولاړ وو، تــور پوستي، سپین پوستي، غنم رنگي، زېړ بخوني او سور پوســتي. د چا پر غاړه صلیب، د چا په لاس کــې قــرآن، څــوک رام رام وایــي، څوک الله یادوي، د چا پر مړوند د بودایانو پنځه رنگه تارونه.
له ځان سره مې وویل چې دا تارونه ولې پنځه دي.
تارونه وخوځېدل. یو یې د شمال خوا ته ولاړ؛ بل یې د جنوب لاره ونیوه؛ دریېیم یې لمرخاته ته ځان ورساوه؛ او څلورم یې لمرلوېده ته ولاړ؛ پنځم تار یې زه شــوم. څلــورو نــورو تــارونو لاســونه سره ورکړل او تر ما په چورلېدو شول. د تــارونو شــین، زېــړ، ســور، نسواري رنگونه په چورلېدو چورلېدو کې سره گډ شول او بیا زما غوندې بې رنگه شول.

لړ مخکې چې موږ ګډېدلو، له ځانه تاوېدلو. د چورلېدو محور مو خپل ځان و. ښايي همدا وجه به وه چې په هر چا کې مې ځان لیده او ځان مې په هر چا کې لېده.
په لیکه کې تر ما وړاندې دوو ولاړو کسانو په خورا ټیټ غږ خبرې کولې خو زما غوږونه تېز وو.
یوه یې ویل: بېګا مې د بې ځایه تقلید حکایت ولوست. سخت مې ورته وخندل. تا به نه وي لوستی؟
څنګ ته یې ولاړ کس سر وړقاوه.
هغه وویل: نو غوږ شه ورته. یوه سوداګر په کاروان سرای کې واړول. خره یې په غوجله کې وتړله او پخپله په کوټه کې دمه شو. څو تنه غله ورپسې وو. ساعت نیم پس د سوداګر کوټې ته ورغلل او څه خواړه ماړه یې هم ورسره یوړل. تر خوراک وروسته، یو غل پاڅېد او په نڅا شو. سندره یې بلله چې «خره مې ولاړه، خره مې ولاړه، خره مې ولاړه» بل هم ورسره ملګری شو، دریم هم پاڅېد. څلورم غل غلی له کوټې ووت. د غلو شور او مستۍ پر سوداګر هم اثر وکړ. دی هم پاڅېد او له غلو سره مل شو. ټولو په یوه خوله ویل چې «خره مې ولاړه، خره مې ولاړه، خره مې ولاړه». څلورم غل خره په مخه کړه او له کاروان سرای نه یې وایستله. سهار چې سوداګر له کاروان سرایه وته، ګوري چې خره یې نشته. چوکیدار یې راټینګ کړ چې خره مې څه شوه. هغه ورته وویل چې خره دې ملګري بوتله او ما ته یې وویل چې تا ورته

اجازه کړې ده. زه درغلم چې درنه پوښتنه وکړم خــو ومــې لیــدل چې ته پخپله ګډېږې او وایې چې «خره مې ولاړه، خره مــې ولاړه، خره مې ولاړه» نو ما فکر وکړ چې تا پخپله اجــازه ورکــړې ده او هغه سړی رښتیا وایي.

بل ورو ورو وخندل. ما ته هم خندا راغله.

هغه کس چې دا کیسه یې کوله، وویل: رښتیا چې په پټــو ســترګو تقلید سړی خرابوي.

ځان ته مې فکر شو. زه هم له دې ډلې سره همداسې ګډ شوی وم؛ بې له دې چې وپوهېږم دوی څوک دي، ولې ګــډېږي، څــه پســې غواړي.

ما هم په پټو سترګو د دوی پېښې کړې وې. نه، زه خو دوی ځان ته ورجذب کړی وم نو زما ګناه څه وه. د جاذبې قوې ته نو څوک ټینګېدی شي؟

پورته مې وکتل. کتار ختم و. وروستی کس په کې زه یم او مخــې ته مې پیر ولاړ و.

پوښتنه یې وکړه: ته څوک یې؟

بې له دې چې فکر وکړم، له خولې مې ووتل: لاروی.

دواړه لاسونه یې پر ټټر کېښودل. پر ملا داسې کــړوپ شــو لکــه رکوع چې کوي. ویې ویل: په خیر راغلې د زړه سره.

ما هم ملا لیندۍ کړه.

ویې ویل: په څه شي پسې ګرځې؟

بیا هم بې اختیاره رانه وویل شول: په حقیقت پسې.

اول حیران شوم چې دا خبره ولې رانه وشوه خو چې لږ فکر مـې وکړ، خبره همدا وه. له هماغې شېبې چې د «زه څوک یم؟» پوښتنه مې په سر کې پیدا شوه، د حقیقت په لټه کې وم.

پر شونډو یې نرۍ موسکا تېره شوه، ویې ویل: دا خو آسانه خبره ده. سم د لاسه به ور ورسېږې.

ګوته مې د هغو کسانو خوا ته ونیـوه چـې زه ورسره چورلېـدم. هغوی چې له دې سپین ږیري سره روغبړ وکړ، بېرته میـدان تـه ورغلل او بیا په څرخېدو شول. بیا هم په لیکه کې ودرېـدل او پـه وار سره د پیر مخې ته راغلل، لک بوک شول او بېرته په ګډا شول.

نو ومې ویل: چې دومره آسانه ده نـو دا نـور خلـک څنګـه لا ور رسېدلي نه دي؟

- هغوی یې غواړي نه.
- که حقیقت ته رسېدل نه غواړي نو دلته څه کوي؟
- هغوی د حقیقت یوه ټوټه موندلې ده او ګومان کوي چې ټول حقیقت همدا دی ځکه ورتـه خـوښ دي او درګـرده ګډېږي راګډېږي. نو ته چې غواړې حقیقت کشف کـړې، والوځه او څه چې وینې، را ته ویې وایه.

والوتم. په هوا کې مې دوره ووهله. بېرته راکښته شوم. ومې ویل: هر څه عادي وو، د پخوا غوندې. په شنه چمن کې د مختلفو مېوو ونې، د مختلفو مرغانو ډول ډول چغهار، دې خوا ته په میدان کې

رنگارنگ خلک له ځانه چورلېږي. پاس شینکی آسمان دی او زرین ځلانده لمر.

ویې ویل: بس نو حقیقت همدا دی خو دا حقیقت نه دی.

له ځان سره مې وویل چې دا نو څنگه کېدای شي چې حقیقت دې همدا وي خو دا حقیقت نه وي.

دی ولې داسې وایي؟

ناڅاپه له هرې خوا نه «ولېگانو» راباندې حمله وکړه. ولې؟ ولې؟ ولې؟ ... هره ولې لکه غشی راباندې لگېده. لکه د ځنگله په منځ کې چې ولاړ یې او د هرې ونې هر ښاخ او هره څانگه غشی وي او درگرده د تا خوا ته گوزارېږي او ته نه ډال لرې، نه زغرې.

زهیر وم، بېچاره وم. یو عمر مې داسې کارونه کړي وو چې نه پوهېدم ولې یې کوم او اوس دغو ټولو ولېگانو ډله‌ییز برید راباندې کړی و.

ځان ته مې ویل: اووووف! نو تا ته چا ویل چې بحث وکه. ستا یې له دلیلونو سره څه؟ بې غمه به دې خپل خوب خوراک کاوه، خپلې مزې به دې کولې. ولې دې په لوی لاس د غومبسو ځالې ته لاس ور ووړ. ولې دې ولېگانې را وتورولې؟

زه مخکې او ولېگانې را پسې وې. هرې خوا ته مې چې مخ اړاوه، څو ولېگانې به را ته نېغې ولاړې وې او وار به یې نه راکاوه چې ځکه‌گانې ورته پیدا کړم. لا به مې یوه ځکه نه وه موندلې چې د

ولېګانو بله ټولۍ مې مخې ته راشنه شوه. «ربه! ربه! زمـا ربــه! لېونی شوم په فکرونو.»

همداسې روان وم، سرګردان وم.

يو وخت مې سر پورته کړ. ګورم چې ډلې ډلې خلک سره پنډ دي. ته وا په مېلې راغلي دي. څوک يو ځای څوک بل ځای لکه د مېږو او پسونو رمې سره راټول دي.

ورو ورو تر ټولو نژدې ډلې ته ور روان شوم. ښه ورنژدې شــوم. د دوی مخونه، سترګې او بدنونه مې سهي کړل. اکثرو نرانــو يــې اوږدې سپينې ږېرې او اوږدې څڼې لرلې. د ځينو خو برېتونه هم دومره غټ وو چې خولې يې په کې پټې وې.

ښځې يې دنګې نرۍ، ګوړګوتي ويښتان. د هر چـا سـترګې کلــه تورې، کله ځرځې، کله شنې، کله نيلي، او کله بيا د ټولو رنګونــو ګډولې.

هر څوک په خپلو خبرو کې پټ. د هر چا جامې لــه خپلــو خــبرو جوړې وې او د هر چا خبرې په بېل رنګ. د هر چا په څېره کې د درياب شور او د صحرا خاموشي.

اوس نــو بېخــي ور رســېدلی وم. موســکې څېــرې يــې را تــه را واوښتې.

را ته وويل شول: خدای دې راوله! په خيرونه، پلټونکيه پــه خيــر راشې!

دا خبرې په مختلفو رنګونو هوا ته پورته شوې وې. رنګونــه زمــا خوا ته راغلل. د ډېرې نرۍ لیکې غوندې را نه تاو شول. ایله اوس مې ځان ته پام شو چې لوڅ لغړ یم او یوازې د رنــګ ډېــره نــرۍ کړۍ مې د پښو له ښنګرو راچاپېره ده.
ژر مې لاسونه د خپلې تناسلي آلې مخې ته ونیول، خو ګڼه یې ونه کړه. ته وا لاسونه مې رڼې ښیښې دي، هر څه ترې ښکارېدل.
را ته وویل شول: موږ ستا بدن ته نه ګورو، ستا فکــر تــه ګــورو. پوهېږې؟ دنیا ته ولاړو لوڅ لغړ وو او دلته چې راغلو هم لــوڅ او لپړ وو. نو د بدن لوڅوالی عیب نه دی. که بدن دې په جامو پټ نه وي، پروا نه کا عیب خو دا دی چې په فکرونو پټ نه وي.
دا خلک څه په ګډو وډو سر وو. حیران دریان مې شا و خــوا تــه کتل.
بیا را ته وویل شول: چورت ورته مه وهه. ورو ورو به پــه خــبرو پټ شې.
زړه مې لږ کرار غوندې شو. د هغوی په خــبرو مــې پــوره یقــین وشو. لاسونه مې مړه پړه د بدن دواړو خواوو ته ایلــه کــړل. خــو حیرانۍ بیا په مخه کړم. دوی څــوک دي؟ دا خــبرې ولــې لیــدل کېږي؟ خبرې ولې رنګونه لري؟ انسان په خپلو خبرو او فکرونــو څنګه پټېږي؟ وایي چې دنیا ته لوڅ تللي وو او دلته هم لوڅ راغلي یو، نو دا کوم ځای دی؟ دا دنیا نه ده؟
یوه رنګ پوښتنه وکړه: ښه، پلټونکیه! ته څوک یې؟

زما له خولې نه خبرې ووتې: زه، اشرف المخلوقات یم.
عجیبه وه، زما د خبرې رنګ خوسا و. په هر رنګ خبرې مې هلتــه لیدې خو خوسا رنګ یوازې زما د خبرو و.
لا عجیبه خو دا چې زما د خبرو انداز هم بدل شوی و. تــه وا بــل څوک زما بدن ته ننوتلی او غږېږي.
راته وویل شول: دا دعوا په څه کوې چې اشرف الخلوقات یې؟
ومې ویل: په دې چې زه خبرې کولی شم.

- خبرې خو غږونه دي. غږ خو له تيږې څخه هم راوځــي. باد، باران، تالنده، او د اوبو څپه، ماتېدل او نړېدل دا ټول غږونه نه دي؟ نو، ستا د خبرو تر غږونو خو نــور زورور غږونه هم شته.

ومې ویل: هغه غږونه به زورور وي، خو بې معنا دي.

- ولې به بې معنا وي؟ د لوښي د ماتېدو غږ دا معنا نه لري چې نور ور نه کار نه شې اخيستلی؟ د تالندې غږ نه وايي چې زه او برېښنا سره ملګرې یو؟ د باران غږ د تکــرار او تناوب معنا نه لري؟ په سیند کې د اوبو شرهار در ته نــه وايي چې ځم، ځم، ځم؟

ومې ویل: امممم، ما دې شیانو ته فکر نه و کــړی. ګومــان کــوم اوس پوه شوم چې تاسې ولې پټ یئ او زه ولې لغړ یم.
د نرۍ موسکا رنګ هوا ته پورته شو.

ومې ویل: ګورئ! زه اشرف المخلوقات په دې یم چې فکـر کـولی شم.

- ډېر ښه! او د فکر نښې نښانې او د فکر نتیجه دې؟

ومې ویل: زه چې هر کار کوم، د یوه فکر نتیجه ده.

- دا منې چې فکرونه هلـه ارزښـتمن وي چـې نتیجـه یـې ارزښتنمه وي؟

ومې ویل: بالکل، منم یې.

- ارزښتمن کوم کارونه دي؟

لږ سوچ مې وکړ، بیا مې وویل: هغه کارونه چې ګټور وي.

- ډېر ښه! اوس به راشو دې ته چې ستا کارونه ډېر ګټـور دي که د ونې.

دې پر له پسې پوښتنو داسې ور خپل کړی وم چې نور خوندونـه یې یو مخ را نه هېر کړي وو. حیران وم چې ولې مې پخوا پـه دې خبرو فکر نه و کړی. سره له دې چې زما هر ځـواب بـه غلـط را وخوت، خو بیا هم پوښتنو او پر پوښتنو فکر کولو خوند راکاوه.

د ونې پر کارونو مـې غـور وکـړ. پـه تشـو تـورو خـاورو کـې زرغونېږي او رنګارنګې مېوې کوي. ونې د ډېـرو مرغـانو ځـالې دي، د مچیو او چینجیو ګوزاره پرې کېږي، لرګي یې خپل کمالونه لري، پاڼې یې خپل.

د یوولس کلن ماشوم غږ مې واورېد: «نباتات هغه موجـودات دي چې زموږ فاضله مواد په مېوو بدلوي. موږ خپل فاضـله مـواد د ونو بېخ ته اچوو او دوی ورنه مېوې جوړوي.»

ومې ویل: رښتیا چې د ونې کارونه ډېر گټـور دي، خـو ونـې دا کارونه په خپل اختیار نه کوي. ونه فکر نه کوي چـې زه بایـد دا رنگه مېوه ونیسم، داسې پاڼې وټوکوم، داسې څانگې او ښـاخونه وکړم.

- نو ونې د چا په اراده کار کوي؟ څوک ورتـه وایـي چـې داسې وکړه، هسې وکړه؟ ونې د چا په فکر عمل کوي؟

ومې ویل: معلومداره خبره ده چـې د خـدای پـه امـر او اراده دا کارونه کوي.

د رضایت د موسکا رنگ مې ولید چې د ټولي له پاسه کړۍ کـړۍ هوا ته پورته کېږي او لکه وربځ، لکه لوگی ورو ورو زما خوا تـه راځي او بیا پر ما را کوزېږي، نرۍ لیکې را نه گرځوي او د پښـو خوا ته مې خوځېږي.

را ته وویل شول: گوره پلټونکیـه! دا خـبره بـه دې نـه هېـروې. وروسته به مو په کار شي. اوس بل دلیل ووایه چې ولې فکر کوې چې اشرف المخلوقات یې.

فکر مې وکړ. بیا مې وویل: په دې چې زه په ډېر ښـه ډول جـوړ شوی یم. ښایسته یم. زه تر هر موجود زیات کامل یم.

- ښه خبره ده، خو دا هم واوره! ستا تر نظر د شاهين او د ګوربت نظر خورا تېـز دی. ډولفـين او ماښـام ځکـالۍ داسې غږونه اوري چې ته يې نه شې اورېدلی. تـا کلـه د مېږيو او موږکانو غږ اورېدلی؟ لېوه او سپي پـه بويولـو کې تر تا سل وارې تکړه نه دي؟ ان ميکروبونـه وګـوره، ځينې ميکروبونه بې له هوا پايي، ځينې يې په ډېرو سرو اوبو کې ژوند کوي چې ته په کې يوه شېبه طاقت نه شې کولی. د شاتو مچۍ تر تا ډېرې منظمې دي. ډېـر ژوي د ځان په خوندي ساتلو تر تا ښه پوهېږي. او پاتې شـوه د ښايست خبره، ښايست خو په هر څه کې شته.

دغه ټول شيان چې دوی ياد کړل، زما سترګو ته ودرېدل. هـر يـو يې په موسکه خوله راکتل، ګوندې را ته وايي چې څنګه شوې؟

بل فکر مې ذهن ته راغی، ومې ويل: دا خبرې سـمې دي، خـو زه عقل لرم او دوی عقل نه لري.

- ښه خبره ده. راځه چې په دې باندې سره پوه شـو چـې عقل دی څه شی.

ومې ويل: عقل د ښه او بد توپير کـول دي. عقـل سـم او ناسـم بېلوي او سمه لاره را ته ښيي.

- ښه څه شی دی؟

ومې ويل: ښه، ښه دی کنه. ښه هغه شی دی چې ګټور وي.

ټولو جامونه پورته ونيول. د هر چا جام ته د هغه د خبرو په رنګ شراب ورتوی شول. ته وا د هر چا له پاسه د شرابو جلا جلا داسې نلونه دي چې کله جامونه ورته ونيول شي، دوی اټومات خلاصيږي.

زه هم تږی شوم. سخت تږی شوم. تنده مې وار په وار سره زياتېده. ومې ويل: زه يې هم غواړم.

يو جام په لاس کې راکړل شو. سپک و. تش را ته واېسېده. منځ ته مې يې ور وکتل. د جام په تل کې د ځاځکي هومره شراب پراته وو. د جام شونډه مې پر شونډې کېښوده. نسکور مې کړ. ځاځکی ورو ورو را روان شو. ښه ځنډ وروسته مې خولې ته راولوېد. خو ته وا د اور ځاځکی و. تنده يې لس نه، سل نه، زر ځله را زياته کړه.

نورو ځوابونو ته مې فکر وکړ. پام مې شو چې هر څومره چې فکر کوم، هماغومره مې تنده لا پسې زياتيږي خو په عذابوي مې نه، بلکې لا زيات خوند راکوي. تندې داسې خوند راکاوه لکه د تندې ماتول.

را ته وويل شول: که د عقل کار د ګټې او زيان تو پيرول وي، نو هغه چا چې تا ته يې عقل درکړی، مطلب يې څه و؟ مطلب يې همدا نه و چې د ګټې کارونه دې زيات وي، بلکې ټول کارونه دې ګټور کارونه وي؟

ومې ویل: همداسې ده. خدای عقل د همدې لپاره راکړی دی چې ځان او نورو ته ګټه ورسوم.

- ډېر ښه. نو د خدای منظور «ښه» یعنې «ګټه رسول» دي نو په دې حساب خو ونې د خدای امر تر تا ښه ترسره کوي ځکه چې ټول کارونه یې د ګټې دي. خو ته چې ځان اشرف المخلوقات بولې، ځان عقلمن او د ارادې څښتن بولې، ستا څومره کارونه ګټور دي؟

لا مې ځواب ته ځان نه و جوړ کړی چې را ته وویل شول: ولې ستا ټول کارونه د ګټې نه دي؟ بلکې ډېر کارونه دې تاواني دي. ته هم ځان ته تاوان رسوې او هم نورو ته. دا ولې؟

ومې ویل: دا په دې چې زه خورا لوی دښمن لرم، شیطان. شیطان له ما نه لاره غلطوي. شیطان مې وسوسه کوي چې په غلطه لاره لاړ شم.

دا ځل د موسکا پر ځای د شرنګېدلې خندا رنګ هوا ته پورته شوه. دې رنګ وویل: پوهېږې؟ ما ته دې د کبې او مونوک کیسه را یاده کړه. د زلکیو او پېغلوټو لپاره دې کیسه کې یو زلکی ځیرک نومېږي.

د ځیرک غږ مې تر غوږو شو چې ویل یې: زه به خپله کیسه پخپله درته ووایم. یوه ورځ په مکتب کې استاد وویل چې انسان تر ټولو مخلوقاتو غوره دی، اشرف المخلوقات دی. استاد ویل چې انسان

ځکه غوره دی چې عقل لري او خدای پاک یوازې انسان ته عقـل ورکړی دی او انسان یې خپل خلیفه ټاکلی دی.
ما ورته وویل چې استاده! که انسان عقلمن دی، نو ولـې یـو بـل وژني. هره ورځ جګړه وي، چاودنې وي، بمونـه وي، مرمـۍ وي چې انسانان وژني. څوک چې عقل لري، نو همداسې کوي؟
بیا استاد وویل چې دا خـو د شـیطان کـار دی، شـیطان انســان غولوي.
ما له استاد نه پوښتنه وکړه چې که انسان عقل لري، نو بیا ولې د شیطان مني؟
استاد وویل: شیطان زورور دی، خورا چـالاک دی، انســان خطـا باسي.
ما بیا وپوښتل: شیطان زورور دی، که خدای؟
استاد ځواب راکړ: دا نو پوښتنه ده چـې تـه یـې کـوې؟ تـه نـه پوهېږې چې خدای هر څه کولی شي او تر هر چا بر دی؟
ما وویل: استاده! دا خو منم. پوهېږم چې خدای پاک هر څه کولی شي. خو انسان چې د خدای خلیفه دی، ولې د شیطان مني؟ څوک چې د شیطان مني، هغه به د شیطان خلیفه وي، که د خدای؟
زما ټولګیوالو کټ کټ وخندل. د استاد تندی تریو شو. مېز یې په سوک وډباوه. ټولګیوال مو غلي شول. استاد زه له غوږه ونیـولم. په څټ یې په څپېړه ووهلم. له صنفه یې وشړلم او را ته ویې ویل چې ځه د شیطان بچیه! ستا پلار به د شیطان خلیفه وي.

د ځيرک کيسه خلاصه شوه. يو ځل بيا د خندا رنګ د ټولي له پاسه په هوا کې را ښکاره شو.

بيا را ته وويل شول: ښه نو، د ونې خبره به بيا را واخلو. شيطان که زر وارې ونې ته ووايي چې مېوه مه کوه، ونه يې خبره نه مني. خو ته که يوه د خدای ومنې، لس د شيطان منې. ونې ته خدای په ازل کې ويلي دي چې دومره وده به کوې، دومره به جګېږې، دومره څانګې او پاڼې به کوې، په دې وخت کې به غوټۍ کوې، په دې وخت کې به مېوه کوې، مېوه به دې په دې وخت کې پخوې، په مني کې به دې پاڼې تويوې او په پسرلي کې به يې بېرته ټوکوې. ونې د خدای هر امر هو بهو ترسره کوي، خو ته چې د خدای خليفه يې، اشرف المخلوقات يې، ته داسې نه کوې.

اوس ته ګرم يې که شيطان؟

سر مې ټيټ ته را ټيټ شو. په زړه کې مې ځان ته وويل چې ستا يې له دې خبرو سره څه. بې غمه به دې عيشونه کول، هسې دې ځان په دې لانجمن بحث اخته کړ.

چې څنګه مې سر پورته کړ، هغه ټولی ببخي ورک و. د هغوی پر ځای ونې ولاړې وې. ډېرې ونې، بېخي ډېرې ونې. هر رنګه ونې. د انارو، د منو، د ناک، د توتانو، د مندتو، د خټکيو، د هندوانو، د هرې مېوې ونې. د مېوې د هرې ونې په څنګ کې يوه بې مېوې ونه ولاړه. داسې راته واېسېده چې د هغه ټولي ښځې د مېوو په ونو اوښتې وې او نران يې په چنار، نښتر، او ولو.

د دې نو څه معنا؟ نو دا ټولې ونې وې چې تر اوسه پورې يې را سره خبرې کولې؟ دوی د ونو د ګټې خبرې په همدې وجه کولې چې پخپله ونې وې؟

ګنګس وم. سر مې نه خلاصېده چې څه کيسه ده. خو هغوی که ونې وې، که انسانان، خبرې خو يې سمې وې. د انار ونې ته مې لاس ونيو، خو نه يې څانګه را ټيټه شوه او نه يې انار په لاس کې را ولوېد. لاس مې پسې ور اوږد کړ، خو څانګه پورته وه. ورغلم چې ور وخېژم.

په کوچنيوالي کې به هر وخت ونو ته ختلم. ونو ته ختل را ته هېڅ هم نه وو. زموږ کور ته نژدې پټي وو او د پټيو په منځ کې د ويالې په غاړه د توت ونې. د توت د ونې له پاسه د لاندې ځمکې ننداره به ډېر خوند راکاوه.

يو مازديګر مور را ته په څه خبره په غوسه وه. جارو يې را واخيسته چې ومې وهي. په يوه منډه ترې وتښتېدم او ونې ته پورته شوم. څو پورې چې دا د سرای له دروازې را وتله، زه په ونه کې ناست وم. هغې به فکر کړی و چې د دېواله شا ته پټ يم، سوکه سوکه د دېوال کونج ته ورغله، جارو يې تيار پورته نيولی و چې څنګه له هغې خوا راشم، وار را باندې وکړي. ما به له پاسه ورته کتل او پټ پټ به مې خندل.

په هغه ورځ کور ته نه ولاړم. د ماښام اذان وشو. پلار او تره مې راپسې ګرځېدل او ما ځان غلی کړی و. تياره شوه. وډارېدم. ورو

ورو ښکته شوم. په دې وخت کې مې پلار لاټین په لاس تـر ونــې لاندې تېرېده چې ما د ونې له آخرې ښانګې نه ځان خطا کړ. درب پر ځمکه ولوېدم. پلار مې چیغه کړه: وی! وی!
او دې سره په منډو شو. لا یــې دوه ګامــه نــه وو اخیســتي چــې وغورځېد. لاټین یې له لاسه په ویاله کې ولوېد. سخته خندا راغلې وه خو له ډاره مې ونه خندل. غږ مې وکړ: آغا! مه ډارېږه، زه یم.
دا چې نور ښه وشول، تاسې به پخپله پوهېږئ.
خو د دې انار ونې ته ختل هغسې آسانه نه وو. پښې مې له ځمکې نه بېلېدې. پښې مې داسې درنې وې لکه د اوړو بــوجۍ چــې دې ورپورې تړلې وي یا لکه په ځمکې پورې چې مېخ شوې وي. پــه ډېر تکلیف د ونې هغې ټیټې ښانګې ته وختم. انار مې را وشکاوه. له ښانګې نه مې په یوه لاس ځان راځوړند کړ او بیا مې لاس ایلــه کړ. ښانګه ډېره لوړه نه وه خو داسې کلک پر ځمکې ولګېدم چــې ته وا د دوهم چت له بامه رالوېدلی یم.
انار مې مات کړ. دانې یې داسې کلکې ورپورې نښتې وې چې ته وا چا په ایلفي سرېښ نښلولې وي.
ډېر زورونه مې ووهل، ایله چې یوه دانه ترې بېله شوه. دانه مــې خولې ته واچوله. خوله مې پرې ډکه شوه. چې هــر ښــه بــه مــې ژدویله، نه خلاصېده. ډېر ځنډ وروسته مې له ستونې تېره شــوه، خو معدې ته نه، داسې را ته ایسېدل چې سر ته مــې خېــژي. لــږ وروسته مې ولیدل چې په ماغزو کې مې د برېښنا غونــدې تېــزه

رڼا پرکېږي او چټکه له یوه ځایه بل ځای ته ځي، له بله بل ځـــای ته. ټول وجود مې له پوښتنو ډک شو. بې شمېره پوښتنې. داســې پوښتنې چې هېڅ کله مې یې په اړه فکر نه و کړی.

پوښتنو ځوابونه غوښتل او ځوابونو سفرونه. رهي شــوم. گــورم چې تر زنگانه پورې په رنگونو کې پټ یم. د فکرونو، د پوښتنو، د خبرو په رنگونو.

روان وم خو نه پوهېدم چې په کوم لوري ځــم او ولــې ځــم. لــه پوښتنو داسې ډک وم لکه شپه چې په ستورو ډکه وي. لکه د هــر ستوري پړکا چې دې د ځان لیدو تــه وربــولي، همدغســې هــرې پوښتنې به هڅه کوله چې زما پام ورخپل کړي. د پوښتنو تر منځ سیالي وه. بالاخره یوې پوښتنې تر نــورو ځــان را نــژدې کــړ: د خلقت راز. کاینات ولې هست شوي دي؟

د دې ځواب مې په ذهن کې تیار و: زموږ لپاره. موږ پر ځمکــه د خدای خلیفه یو، نو هر څه ځکه پیــدا شــوي دي چــې زمــوږ پــه خدمت کې وي.

یوه شرنگېدلې خندا نه، بلکې د شرنگېدلو خنداگانو ټولۍ په هــوا کې وپړکېده. لکه تنبور، رباب، ســتار، دوتــار، گیتــار، ویــولن او غیچک چې په گډه سره وخاندي.

په دې خنداگانو کې یوه خبره نغښتې وه: «دوه شیان حد نه لري: کاینات او د انسان حماقت او زه مطمین نه یم چې دا خــبره دې د کایناتو په اړه سمه وي.»

جالبه وه. لکه چې د دوی د بحث موضوع هم هماغه زما پوښتنه وه.

ورنژدې شوم. یوه کړۍ نوراني کسان چې د یوې دایرې په شاوخوا کې ناست وو، پاڅېدل. ټولو زما خوا ته مخ واړاوه او تعظیم یې را ته وکړ. دا خلک را ته ډېر پوه، ډېر نامي ښکاره شول. داسې را ته ایسېده چې هر یو تر سلو، تر زرو، تر لکونو پادشاهانو ډېر مهم دی. چې دومره لوی او مهم خلک دي نو ما ته یې تعظیم څنگه وکړ؟

یوه یې وویل: ځکه چې ته پلټونکی یې. ته د پوښتنو په ځوابونو پسې را وتلی یې او هر څوک چې لټه کوي، موږ د هغه درناوی کوو. هر څوک چې تیار ځوابونه نه غواړي، بلکې غواړي هر شی تجربه کړي او ویې ازمایي، یا یې د خپل فکر په زور پیدا کړي، هغه د احترام وي. زه ابو ریحان بیروني یم.

دا یې بل عجیب کار! دوی زما فکر لوستلی شو.

بل یې وویل: ته پوهېږې چې بیروني ستا وطندار دی او په غزني کې ښخ دی؟

ومې ویل: هلته خو ډېر اولیا ښخ دي، خو د ده نوم مې لا نه و اورېدلی.

نرۍ خندا او بیا: جالبه ده! دی د منځنیو پېړیو د نړۍ تر ټولو لوی عالم و. ده د ځمکې د محیط او شعاع اندازه ډېره دقیقه معلومه کړې وه، په هاغه وخت کې چې وسایل او امکانات هم نه

وو. یوه جالبه کیسه به یې زه درته وکړم. البیروني به ویــل چــې علم له تجربې پرته علم نه دی. یوه ورځ د سلطان محمود غزنوي په دربار کې د شیخ عبدالرحمن په نوم یوه عالم پاچا ته وویل چې که انسان یا حیوان د الماس یوه وړه ټوټه هم تېره کړي، ځای پــر ځای مړ کېږي او د زمردو رنګ د مار ســترګې ړنــدوي. خــو ابــو ریحان دا خبره نه مني.

سلطان محمود پاچا بیروني ته مخ واړاوه چې څنګه چل دی؟

بیروني وویل: خبره آسانه ده. تجربه به یې کړو. یو ســپی او یــو مار راولئ. ده د الماس یوه ټوټه په غوښه کې ونغښته او په ســپي یې وخوړه او د پادشاه د زمردو ګوته یې د مار مخې تــه ونیولــه. پوره انتظار یې ورته وکړ خو نه سپی مړ شو او نه مار ړوند شو. پاچا شیخ عبدالرحمن ته غوسه شو.

خو هغه عذر وکړ او ویې ویل چــې مــا دا خــبره د پخوانیــو پــه کتابونو کې لوستې وه او فکر مې کاوه چې سمه به وي.

د کیسې په اورېدو سره چورت را ولوېد چــې مــا پخپلــه څــومره ډېرې خبرې په پټو سترګو منلې دي.

بدل شوی وم. پخوا دا خبرې هېڅ را ته مهمې نــه وې، خــو اوس دې بحثونو داسې خوند راکاوه لکه له ښاپیرۍ سره نزدېکت.

هغه کسان چې هلته را ټول وو، داسې پوهان وو چې ټــولې دنیــا پېژندل، خو ما یې لا نومونه هم نه وو اورېــدلي. ســوکرات، عمــر

خیام، ابن سینا، نیوټن، اډیسن، آینشتاین، سټیفن هاوکینګ، نیل ټایسن او ډېر نور.

ما وویل: خو ځینې پوښتنې په تجربې نه ځوابېږي.

- مثلاً؟
- مثلاً همدا پوښتنه چې ورپسې ګرځم. کاینات د څه لپاره خلق شوي دي؟ د دې ځواب خو ښکاره ده چې د انسان د خدمت لپاره پیدا شوي دي نو دا خو په تجربه نه ځوابېږي.

هاوکینګ وویل: او ته همداسې فکر کوې؟

ما وویل: هو.

هغه وویل: راځه چې اول وګورو چې ستا ځواب سم دی که نه. راځه چې زه او ته له ټایسن سره یو چکر ووهو.

ټایسن په نریو برېټونو کې موسکی شو. درې واړه د هاوکینګ پر ویلچییر سپاره شوو. هاوکینګ پر ویلچییر ناست و، زه او ټایسن د ویلچییر پر پېډلونو ودرېدو. ویلچییر د سترګو په رپ کې په هوا شو.

عجیبه شیان مې ولیدل. ما یوازې یو لږ پېژانده، خو په دې سفر کې پوهېږئ چې څو لړونه مې ولیدل؟ سل نه، زر نه، لک نه، دومره ډېر لړونه مې ولیدل چې څوک یې په حساب پسې نه رسېږي. داسې به یې درته ووایم چې که څوک یو لک اوښان درته ودروي چې د ټولو ویښتان یو په یو وشمېره، دا کار به وکړای

شئ؟ یا که دې سمندر ته کېنوي چې یو یو څاڅکی یې را واخلـه او دې خوا ته یې واچوه او حساب ورته وکړه چـې څـو څـاڅکي کېږي، نو دا به دې په وس پوره وي؟ لمرونه تر دې هـم ډېـر وو. ځینې لمرونه زموږ تر لمر په کراتو لوی، په کراتو روښانه، په کراتو سره. تر هر لمر ګڼې سیارې چورلېدې.

او زموږ ځمکه څومره وه؟

داسې وګڼه چې د ځمکې سمه او غر، وچه او اوبه ټـول پـه ونـو پوښلي دي او هره ونه لک لک پاڼې لري؛ دا کاینات وګڼـه. زمـوږ ځمکه په کې د یوې پاڼې یوه نقطه ده. لا به تر دې هم کمـه وي، خو زه یې د قیاس لپاره بل مثال نه شم پیدا کولی.

همدومره پراخ کاینات مو په څو شېبو کې ګز او پل کړل. ټایسـن او هاوکینګ د کاینات د هرې برخې په باره کې داسـې معلومـات راکول چې ته وا خپل کور یې دی او هر ځای بـه یـې پـه کراتـو لیدلی وي.

داسې لمرونه مو ولیدل چې نـوي زېږېـدلي وو او لکـه نـوزېږی ماشوم چې ډېر کم او ورو ورو لاس او پښې خوځوي، هغوی هم کله په یوه خوا کله په بله خوا کې تتې لمبې کولې.

داسې لمرونه مې ولیدل چې خاپوړې یې کولې، ورو ورو خوځېدل او څرخېدل او لمبه او رڼا یې هم همداسې.

ځینې لمرونه بیا چست و چابک لکه زلمکي ماشـومان پـه غورځـو پرځو، تېزې لمبې، چټک خوځښت، او لکه تکـړه ښـکلې اتنچیـانې چې د ډول درز ته د بوړبوکۍ غوندې چورلېږي.

ځینې نور لمرونه داسې وو لکه بوډا چې په لوړه وخېژي او ستمی يې وشي. د دې لمرونو له تتو لمبو نه د زګېروي وږم راته.

ځینې لمرونه بیا لکه مرګي حاله بوډا چې د ځنکدن په وخـت کـې ډېره شېبه وروسته یوه ساه وباسي او بیا مړ پړ پروت وي.

داسې سیارې مې ولیدې چې یـو مـخ لـه کنګلـو جـوړې وې، د سکروټې غوندې سرې سیارې، د ځمکې په شان شنې سیارې چې سیندونه او سمندرونه په کې وو. داسې منظـومې چـې دوه درې لمرونه په کې وو او سیارې به يې پـه وار سره تـر دواړو یـا درې واړو لمرونو څرخېدې.

چې بېرته راغلو او د پوهانو کړۍ ته ورنژدې شوو، له پاسـه مـې ولیدل چې هغه دایره چې دا پوهان ترې چاپېر وو، ټـول کاینـات هماغه دایره وو. وبه يې منئ؟

آینشتاین وویل: سفر دې څنګه و؟

ومې ویل: فکر يې را بدل کړ. که هر څه زموږ لپـاره پیـدا شـوي وای، نو یوازې یوه ځمکه، یوه سپوږمۍ او یو لمـر بـه بـس و. دا دومره ارت و بېرت کاینات چې د ځمکې او لمر غوندې لکونه لکونه لکونه لکونه سیارې او لمرونه په کې دي، د څه لپـاره؟ د هـر څـه لپاره به وي خو د انسان لپاره نه دي.

د غرونو یوه ټولي وویل: خو موږ فکر کوو چې لا په ډېرو شیانو نه پوهېږو. سړی څه خبر، کېدی شي دا ټول کاینـات لـه ځمکـې سره رابطه ولري. کېدی شي د دې لپـاره چــې ځمکـه د اوسـېدو شي، دغه بې شمېره ستوري، لمرونه او سیارې په کار وي. کېـدی شي یو وخت ځمکه نور د ژونـد کولـو لپـاره مناسـبه نـه وي او انسان بلې سیارې ته کډه شي، له بلې بلې ته، او همداســې ډېـرو نورو سیارو ته خپاره شي. کېدی شي د انسان نسل دومـره ډېـر شي چې په ځمکه کې نور ځای نه شي او بیا نورو سیارو تـه لاړ شي. کېدی شي داسې رازونه پـه کــې وي چــې مـوږ هـېڅ کلــه ورباندې فکر نه وي کړی. نو موږ همدومره ویلی شو چې په دې نه پوهېږو چې دا خورا ستر کاینات د څه لپاره جوړ شوي دي.
سوکرات وویل: بله به وکړو. نور کاینات به پرېږدو، د ځمکــې پــه اړه به څه ووایې، ځمکه د انسان لپاره پیدا ده؟
ومې ویل: خود. ځمکه خو خاص د انسان لپاره جوړه شوې ده.
ویې ویل: ډېر ښه. په دې پوهېږې چې انسان کله پیـدا شـو او د ځمکې عمر څومره دی؟
غلی وم.
ابو ریحان ته یې اشاره وکړه او ویې ویل: دی په محاسبو کې ډېر تکړه دی.
ابو ریحان وویل: زموږ تر زمانې زر کاله وروسته ساینسپوهانو د هر شي د عمر د اندازه کولو دقیق وسایل پیدا کړل. هاغـه مهـال

ځمکه څه باندې څلورنيم ميلیارډ کلنه وه او د انسان د پيدايښــت ټول ټال دوه ميليونه کاله کېدل. څلورنيم ميلیارډ ډېر لوی عدد دی خو که د ځمکې عمر يو کال وګڼو، انسان د دې کال په وروســتۍ ورځ، په وروستي ساعت، په وروستۍ دقيقه کې پيــدا شــوی دی. اوس نو فکر ورته وکړه چې توپير يې څومره زيات دی.

سوکرات وويل: له دې خبرې څه نتيجه اخلې؟ کــه دا خــبره هــم ورسره يو ځای کړو چې ډېر نور ژوي تر انسان مخکې پيدا شوي او ختم شوي دي. تر انسان شپيته ميليونه کاله مخکې ډايناسوران او ډېر نور ژوي اوسېدل.

حيرت اخيستی وم. نه پوهېدم چې څه ووايم. فکر مې وکــړ چــې که ځمکه د انسان لپاره پيدا وای، نو د انسان له پيدا کېدو سره هم مهاله يا لږ وړاندې بايد پيدا شوې وای. موږ فکر کوو چــې ټــول حيوانات او ونې بوټي، حشرات او هر څــه چــې دي زمــوږ لپــاره هست شوي دي. دا خو به ومنو خو هغه حيوانات چــې تــر مــوږ مخکې وو او اوس نشته او د هغوی هېڅ اثر په موږ باندې نشــته نو دا څنګه وبولو؟

آينشتاين وويل: بله واوره! که فرضاً پــه بلــه ســياره کــې داســې ژوندي ساري ووينې چې تر تا هوښيار، تر تا ښه او تر تــا ګټــور وي، نو بيا به څه ووايې؟ ابن سينا! ته څنګه موسک شوې؟

ابن سينا وويل: حی ابن يحيان مې را ياد شو.

آینشتاین وویل: واه! واقعاً چې ډېره په زړه پورې کیسه دې لیکلې وه. تخیل دې عالي دی او ما هر وخت ویلي دي چې تخیل تر پوهې زیات مهم دی.

ابن سینا وویل: همداسې ده. ستا هره خبره د کاڼي کرښه ده. ښه نو، پلټونکیه! نه غواړې چې دا ځل زه یو چکر درکړم؟

ومې ویل: ولې نه!

د ابن سینا له دواړو ډېو وزرې راووتې، د بوډۍ ټال غونډې رنګونه یې وو خو خورا زیات رنګونه، لس نه، سل نه، زر رنګه رنګونه.

زه یې تر لاس ونیولم او دواړه په هوا شوو.

ما یې د وزرو پوښتنه وکړه.

ویې ویل چې ښی وزر یې د تخیل دی او چپ وزر یې د تفکر.

خورا ډېر مزل مو وکړ.

بیا یوې بلې سیارې ته ورسېدو.

خورا شنه، خورا سمسوره، خورا ښکلې. په هوا کې یې د ونو بوټو د ګلانو خوشبویي ګډه وه. هلته ساه اخیستل داسې خوندور و لکه د شهوت په اوج کې چې دې پوزه له حمامه راوتلې مستې محبوبې پر اوږه وي او له هر ځل ساه اخیستلو سره د هغې د زلفو خوشبویي دې سږو ته ننوځي او په ټول بدن کې دې خپرېږي.

چې ورنژدې شوو، ومې لیدل چې زرګونه خورا لوی لوی نا آشـنا حیوانات لکه عسکر په منظمو لیکو کـې ولاړ دي. هــر یــو یــې د غونډۍ هومره لوی او پر هر یو یې یو وړوکی خوځېدونکی شــی سپور و.

چې لا نور هم ورنژدې شوو، ومې لیدل چې هغه وړوکي شـیان د بنيآدمانو غوندې وو خو تر موږ درې چنده غټ.

د ابن سینا یوه وزر را ته وویل: دا غټ غټ ژوي چې وینې، د دې سیارې ډایناسوران دي.

سیالي شروع شوه. ټولو ډایناسورانو منډې پیل کړې. داسې چټک ځغستل چې په همدومره وخت کې چې تـا دغــه جملــه ولوســته، هغوی د سیارې چارچاپېره دوره ووهله.

ته به وایې چې سیاره به یې وړوکې وه.

نه، تر ځمکې لویه وه، ډېره لویه.

دوی ته غر او سمه، وچه او اوبه، لوړه او ژوره، دښته او ځنګل یو شان وو.

درې ډایناسوران تر نورو لږ وړاندې را ورسېدل. سپاره کسان یې له شا څخه را ټوپ کړل، شور او مستي یې وکړه، یو بـل تــه یــې غېږه ورکړه او خپل ډایناسوران یې ونازول.

په سر مې څه شی ولګېد. پاس مې وکتل. د ونې په څانګه کې یوه عجیبه مېوه ځړېدله. زمــوږ مېــوې معمــولاً ګــردې وي خــو دا د

صندوق غوندې مکعبي وه او رنګ یې شېبه په شېبه بدلېده رابدلېده. لاس مې ور ووړ چې ویې شکوم.

ځانګې ځان را نه لرې کړ.

یوه غړ وویل: نه، نه، نه! چا ته باید زیان ونه رسوو.

د غړ لوري ته مې وکتل. هماغه کس و چې ډایناسور یې تر نورو وړاندې رسېدلی و.

ما وویل: مېوه خو وي د خوراک لپاره.

ویې ویل: ستاسې په سیاره کې به همداسې وي، خو دلته نه. موږ هېڅ ژوندي ساری نه خورو او هېچا ته زیان نه رسوو. ابن سینا آشنا! همداسې نه ده.

ابن سینا موسکی شو، را ویې کتل او ویې ویل: ربښتیا وایي.

پوښتنه مې وکړه: نو تاسې څه شی خورئ؟ په څه شي پایئ؟

هغه یوه ګوته جګه کړه، لکه شاګرد چې په صنف کې د اجازې اخیستلو لپاره ګوته جګوي، په ګوته یې پورته خوا اشاره وکړه.

پورته مې وکتل. رنګارنګې کړۍ په هوا کې تاوېدې، وړې، لويې، بېخي لويې، شنې، زېړې، نارنجي، سرې، ګلابي او د زرګونو نورو رنګونو کړۍ. دغه کړۍ د همدې کس له سر څخه وتلې او په هوا کې خپرېدلې.

په خندا یې وویل: څنګه حیران شوې؟ حیرانېږه مه! دا فکرونه دي. دلته د هر چا خوراک فکر دی. موږ پنځان یو. موږ فکر تولیدوو او د دې سیارې هر ژوی، هر بوټی فکرونه خوري. دغه

سيالي چې اوس وشوه، د همدې لپاره وه. هــر پنځــان چــې ډېــر فکرونه او ښه فکرونه په سر کې ولري، تر نــورو چټــک وي او د سيارې دوره ژر وهي. دا ځل موږ وګټله او دغه فکرونه چې ته يې وينې، موږ درې واړه پنځان يې په ګډه توليدوو.

ومې پوښتل: پنځان؟

موسک شو. ويې ويل: ته انسان، زه پنځان يعنې د پنځولو والا.

د پنځان غږ داسې پوست و لکه زما هغه وربېښمنې جــامې چــې د کيسې په سر کې مې په تن وې. د پنځان فکرونه هم دغسې پاسته ماسته وو خو ما نه شواى خوړلی.

ما چې د ابن سينا د تفکر وزر ته وکتــل، رنګونــه يــې کــټ مــټ همداسې وو لکه د پنځان د فکرونو رنګونه.

په ټوله سياره کې جشن و. ونو، بوټو، ډايناسورانو او نــورو ژوو فکرونه خوړل او ورو ورو نځېدل.

زه چورت يووړم چې موږ انسانان هر څه د ځان لپاره استعمالوو، بوټي خورو، د ونو مېوې خورو، څاروي حلالــوو، کبــان نيســو، وحشي ژوي ښکار کوو، د مختلفو حيواناتو غوښې خورو، ونې د خپل کور د کړکۍ او دړې د جوړولو لپاره پرې کوو ... خو پنځان بيا برعکس، د خپلې سيارې ټولو موجوداتو ته خــواړه برابــروي، هغه هم فکرونه.

د آينشتاين خبره مې رايادە شوه چې ويل يې که په نورو ســيارو کې تر ځان هوښيار او ګټور موجود ووينې، نو بيا به څــه وايــې.

هغه رښتیا ویلي وو. پنځان تر موږ ښه دي. زه هسې په ځان غَره وم چې انسان یم او اشرف المخلوقات یم او هر څه زما لپاره پیـدا شوي دي.
ابن سینا وویل: انسانه! ته لـه پنځـان سره خوالـه وکـړه. زه بـه وروسته درپسې راشم.
په زړه کې مې ډېرې پوښتنې وې چې له پنځانه مـې بایـد کـړې وای. دوی په قوم څوک دي؟ په کوم دین دي؟ د چـا پـه مـذهب دي؟ ...
خو د حیرانۍ خبره دا وه چې هغه په دې شیانو ښېخي نه پوهېده.
ما چې د دین پوښتنه ځنې وکړه، پنځان وویل: ته دا راتـه ووایـه چې دین دی څه شی؟
دین خو دین دی. نو ما به څه ویلي وای؟
ومې ویل چې موږ انسانان څوک مسلمانان یـو، څـوک یهـودان، څوک نصارا، څوک هندو ... همدا مو دینونه دي.
ویې ویل: دا را ته ووایه چې دین د کوم درد دوا دی؟
لږ مې چورت وواهه. بیا مې وویل: دیییییین، دین مو پوهوي چـې چا پیدا کړي یو، ولې یې پیدا کړي یو، چې مړه شـوه بیـا چېـرې ځو، بیا څه را باندې کېږي، دغسې خبرې.
- نور؟
- نور دا چې حلال او حرام وپېژنو. وپوهېږو چې خدای په څه شي خوشحالېږي او په څه شي ناراضه کېږي. جنـت

څنګه ګټلی شو او په کومو کارونو دوزخ ته اچول کېږو.
امممممم دین را ته وایي چې څه ښه دي، کوم کارونه بد دي ...

- ډېر ښه. او ستا دین تا ته څه وایي؟

ومې ویل: زما دین د حق دین دی. را ته وایي چې موږ واحد خدای پیدا کړي یو. هغه خدای چې یوازې هغه لایق د عبادت دی. زموږ خدای د خپلو بندګانو د لارښوونې لپاره پیغمبران استولي دي.
زما خبرې یې پرې کړې: ښه نو، معنا دا چې له تاسو لاره ورکه وه او خدای مو پیغمبران درولېږل چې لاره در وښیي، همداسې ده؟

- هو. موږ لر خدای ګاڼه، باد، وربڅ، توپان، تندر، سېلاب، اور ... هر څه را ته بېل بېل خدایان ښکارېدل خو هغه بیا سمه لاره را وښوده چې خدای یو دی.
- نور؟
- نور نو دا چې موږ باید د خدای امر ومنو. پس له مرګه بیا ژوندي کېږو او بیا تل تر تله ژوندي پاتې کېږو. که ښه کارونه وکړو، جنت ته به ځو او که مو د خدای نافرماني کړې وي، که مو پر چا ظلم کړی وي، که مو د چا حق خوړلی وي، که مو څوک ناحقه وژلي وي، بیا نو دوزخ ته ځو او د خپلو بدو کارونو جزا ګالو.
- مطلب دا چې د دواړو احتمال شته؟ یعنې تاسې انسانان پر نورو ظلم کوئ، د چا حق خورئ، خلک وژنئ ...؟

- ومې ویل: داسې ده چې په موږ کې شیطان دی. هغه مو دې کارونو ته هڅوي.
- یعنې کوځ یې؟
- هو.

پنځان را ته موسکی و، ویې ویل: ته په دې حیران شوې چې په پنځستان کې دین ولې نشته او زه حیران وم چې انسان ولې دین لري. ما د خپلې پوښتنې ځواب پیدا کړ. اوس نو ستا وار دی. ته په پنځستان کې وگرځه او د خپلې پوښتنې ځواب پیدا کړه.

د پنځستان ټوله سیاره مې گز و پل کړه. رقم رقم بوټي، ونې، مرغان، او ژوي مې ولیدل خو متفاوت. ونو به د بوټو لاس نیوه چې له خاورو یې را پورته کړي. ژویو نه بوټي خوړل او نه یې یو بل سره داړل. نه د هوسۍ غوندې مظلوم په کې و، نه د پړانگ غوندې ظالم په کې و. نه په چا کې د لېوه خوی و، نه د مېږې. نه چا د گیدړې غوندې چرگان تېر ایستل، نه چا د مار غوندې چیچل زده وو. هېچا په چا کار نه لاره.

پنځانان ټول سره یو شان وو. د ټولو کار یو شی و، د فکر تولیدول. بد، خوسا او بد بویه فکرونه چا نه جوړول، د ټولو فکرونه ښکلي وو، خوشبویه وو او هر چا به هڅه کوله چې لا زیات ښایسته فکرونه وپنځوي. که به چا ډېر فکرونه پنځول نورو به ورسره رخه نه کوله او که به څوک د فکر په تولید کې پڅ و، چا به نه رټه.

هغه خبرې چې د انسانانو په منځ کې دي، غلا، لوټ، تالا، دروغ، غیبت، بهتان، تېرى، ظلم، قتل ... هلته نه وې. هغوى د دې شیانو نومونه لا اورېدلي نه وو. نه یې غلا پېژندله، نه ظلم او نه قتل و قتال.

په چکر کې وم چې د یوه غره له څوکې تورې لوخړې او سرې لمبې هوا ته پورته شوې. غرمبهار شو، د سرو اورونو سېل د غره له سره را روان شو. اورشیندونکى فعال شوى و.

فکرونه په منډه ورغلل. یوه ډله یې د غره پر سر په آسمان کې معلقه ودرېده. لوخړې به چې څنې تېرېدې، پاکې صافې به شوې او هوا یې نه ککړوله. د فکرونو بله جوپه د اورني سېلاب مخې ته ورغله. له ځانه یې ناوه جوړه کړه او سکروټې چې په کې وبهېدې، سړې شوې.

دغه ځاى را نه ډېر لرې و خو سترګو مې داسې واضح لیده لکه تر منځ مو چې یوازې لس ګامه واټن وي.

زه لا د دې پېښې له حیرانۍ نه وم راوتلى چې د سیارې په بله خوا کې سخت توپان والوت. فکرونو ورمنډې کړې. لاسونه یې سره ورکړل او جال یې جوړ کړ. توند توپان چې له دې جاله تېرېده، په نرمه معطره وږمه بدلېده.

همداسې تلم تلم تلم چې تورې ورېځې راغلې. آسمان وغورېده. شرکنده باران شو. سېل راغى. فکرونه یې مخې ته ودرېدل. زر

لښتي يې له ځانه جوړ کړل او د سېل اوبه يې د سيارې هرې خوا ته وبهولې.

لږ نور مزل مې وکړ. د ځنګل په منځ کې روان وم. ناڅاپه په ځنګل اور پورې شو. د تېښتې لاره مې کتله چې فکرونه راورسېدل او لاسونه يې سره ورکړل. لويه دايره يې جوړه کړه، تر اور چاپېر شول. ورو ورو د اور د مرکز خوا ته روان شول. وار په وار سره فکرونه وړاندې تلل او اور تتېده. په څو شېبو کې اور مړ شو. لوګي يې تصفيه شول او په پاتې ايرو کې يې نوي بوټي وبوټېدل.

نو داسې نه وه چې په دې سياره کې دې ستونزې نه وي؛ ستونزې وې او ډېرې وې خو فکرونو د هرې ستونزې چاره کوله.

پنځان ته مې کړه: په تاسو کې مرګ هم شته؟

ويې ويل: نه پوهېږم چې مرګ څه ته وايې خو دلته مرګ يعنې نه فعاليت. هغه پنځان چې فکر نه شي توليدولی، هغه تجزيه کېږي. د بدن برخې يې د نورو پنځانانو بدن ته ور جذبېږي. يوازې زړی يې پاتې کېږي. بيا دغه زړی هغه کسان چې ډېر فکرونه توليدوي، په خوا پورې نيسي او پالي يې. هغه په خپلو فکرونو تغذيه کوي او ستروي يې. بيا له هغه څخه نوی فکروال پنځان جوړېږي.

د دې سيارې هر څه عجيب وو.

له ځان سره مې فکر وکړ چې هلته چې ظلم نــه وي، شر نــه وي، تېری نه وي؛ بلکې لاسنیوی وي، همکاري وي او مینــه وي؛ چــې هره ستونزه په کې په فکر هوارېږي؛ نو هلته به دين څــه کــوي؟ موږ چې په دين پورې نښــتي یــو، وجــه یــې دا ده چــې خپلــې ستونزې پخپله نه شو هوارولی. موږ مطلق عدالت نه شو راوستلی نو د سزا جزا کیسې خدای ته پرېږدو چې په بله دنیا کــې عــدالت وکړي. نو پنځستان کې چې دغه کیسې نشته، دين خو باید چې نه وي.

ومې لیدل چې زما له ډېو څخه هم وزرو ټېغونه وهــلي دي. لاس مې ور ووړ، ډېر نري او خورا تنکي وو. حيراني مــې وار پــه وار سره زیاتېده.

د ابن سینا غږ مې تر غوږو شو: بې خوبۍ دې مبارک شه!

- بې خوبۍ؟

ويې خندل: هههههه. هو بې خوبۍ.

زما په ډېو پورې نويو زېږېدليو وزرو ته يې اشــاره وکــړه، ويــې ویل: دا پالنه غواړي، خوراک غواړي او تا به په نیمو شپو کې لــه خوبه راویښوي. دا د دې سیارې د اوسېدونکو په شــان فکرونــه خوري. نو لکه مور چې په نیمه شپه کې باید راویښه شي او خپل بچي ته تی ورکړي، ته به هم په نیمو شپو کې له خوبه راجګېږې او فکرونه به تولیدوي چې دا يې وخــوري او غــټ شي. نــو بــې خوبۍ دې مبارک شه!

يوه بل غږ وويل: ښه به دا وي چې درته ووايو چــې ويښــتيا دې مبارک شه!

د غږ لوري ته مې وكتل، آينشتاين و.

هغه او ابن سينا وخندل.

آينشتاين وويل: خو چورت مه ورته وهه. كه خوب در نه اخلي، په بدل كې يې بل شی درکوي. الوت! د الوتلو ځواک. وزرې دې چې ستړې شي، بيا نو داسې الوت كولی شې لكه ابن سينا.

ابن سينا وويل: خوښه مو نه ده چې بېرته ولاړ شو؟

آينشتاين هوا ته لاس واچاوه. له هوا څخه يې يو تار راكښته كــړ، لكه د آزادۍ شوې باډېوې تار چې نيسې.

ويې ويل: ځو؟

ابن سينا ما ته كړه: ور وخېژه.

گورم چې آينشتاين د تار منځ راسپړلی دی. مخكې نری تار و خو اوس تر بېلر لوی نل ځنې جوړ شوی و. نه، نل و، ټونل و چې په منځ كې يې څوكۍ ايښــې وې. درې واړه ور وختــو. پــر څوكيــو كېناستو. څوكۍ د تار په مــنځ كــې داســې وښــوېيدې لكــه پــر ښويېندوكۍ چې ځان خوشی كړې. د سترگو په رپ كــې هماغــه ځای ته ورسېدو چې ور نه راغلي وو.

ابن سينا وويل: دا د فضا – زمان تار دی. ده كشف كړی و.

گوته يې د آينشتاين خوا ته چې تر مــوږ مخكــې كــوز شــوی و، ونيوله.

دا وار د دوی ډله ډېره لویه وه. ډېر کسان تر یوې ګنبدې لانــدې راټول وو او بحثونه یې سره کول. په ګنبده کې ټــول کاینــات پــه حرکت کې وو. هر چا چې به د هر ستوري یا هر کهکشان پــه اړه خبرې کولې، هماغه ستوری یا کهکشان به په ګنبده کې لویېده او را نژدې کېده به.

ورو ورو مې د دوی ژبه زده کړه. ژبه یې هماغه وه چې زمــا زده وه خو مخکې یې په خبرو نه پوهېدم. اوس لږ لږ پوهېدم چې څه سره وایي.

د ابن سینا خبره رښتیا وه. بې خوبۍ را پورې ښخې شوې. هــره ورځ به مې د نویو شیانو په باره کې فکر کــاوه. نیمــه شــپه بــه هماغه فکر راویښ کړم او په ځان پورې به یې داسې بوخت کــړم چې د وخت تېرېدلو تــه مــې پــام نــه و. خــو دغــه بــې خــوبۍ ځورونکې نه وې. نه به د ورځې ګنګس وم، نه خوبولی، نــه بــه مې په سر درد و.

وزرې مې ورو ورو لویېدې. د آیشنتاین خبره مې یــاده وه: «خــو چورت مه ورته وهه. که خوب درنه اخلي، په بدل کې یې بل شــی درکوي. الوت! د الوتلو ځواک. وزرې دې چې سترې شي، بیا نــو داسې الوت کولی شې لکه ابن سینا.»

د الوتلو هوس را ولوېد. وزرې مې ورپولې خو هوا ته ایله دومره پورته شوم لکه چرګ چې الوځي او بیا بېرته پر ځمکه ولوېدم.

«وار وکړه، تلوار مه کوه!»

دا غړ د چا و؟
غړ و خو غړوالا نه و.
هماغه غړ وويل:

صوفي نشود صافي تا در نکشد جامی
بسيار سفر بايد تا پخته شود خامی

غړ که د هر چا و، و به، خو زه يې وپوهولـوم چــې الوتلـو تــه لا وخت شته.

د فکرونو په جوړولو او پېيلو داسې بوخت وم چې د وزرو غټېدلو ته مې پام نه و. يو وخت مې وزرې خلاصې کړې، گورم چې زمـا تر ونې درې چند لويې دي.

- اوس يې وخت دی.

شا ته مې وکتل. ابن سينا او ابو ريحان ولاړ وو.

والوتم. آسمان له ستورو ډک و. لرې او نژدې، رانه او کمځـل. پـه دې منځ کې يوه رڼا را باندې ښه ولگېده. په زړه کې مــې را تېـر شول چې دا ښکلې رڼا به د څه شي وي.

د ټايسن غږ مې واورېد: د هېڅ شي.

لاندې مې وکتل. ټايسن سېگرېټ په شونډو نيولی و.

پوښتنه مې وکړه: د هېڅ شي؟ دا نو څنگه کېدی شي چې رڼا يــې وي خو پخپله نه وي؟

- که يې نه منې نو ورشه پخپله يې وگوره.

لايټر يې بل کړ او سېگرېټ ته يې ونيو.

په هوا کې د رڼا خوا ته ور روان شوم. په لاره کې مې له ځان سره ويل چې دا نو عجيبه خبره ده چې ډېوه نه وي خو رڼـا يــې وي. ډېر مزل مې وکړ او د رڼا آخر سر ته ورسېدم.

خبره يې رښتيا وه. دا رڼا داسې وه لکه د کاغذ باد تار چې په هوا کې وي خو کاغذ باد ور پورې نه وي تړلی. رڼا له هېڅ ځايــه نــه راتله. رڼا د هېڅ شي نه وه. رڼا په فضا کې معلقه وه خو منبع يې معلومه نه وه. شا ته مې وکتل. دا وار رڼا ډېره لنډه شوې وه.

بېرته را وګرځېدم. هماغــه ځــای تــه ولاړم چــې ټايســن ولاړ و. سګرېټ يې په شونډو ايښی و او لايټر يې ورته لګولی و. زه چــې څنګه ور ورسېدم، د لايټر لمبه بنده او سګرېټ يې بل شو.

ومې ويل: سېګرېټ ډېر زيات نه څکوئ؟

- نه، دا مې اول دی. نن مې بل نه دی څکولی.
- دا څه وايې؟ يو دانه خو دې هغه وخت ولګــاوه چــې زه والوتم.
- دا خو هماغه دی. ته ډېر ژر بېرته راغلــې. رښــتيا د رڼــا منبع دې پيدا کړه؟
- نه. ته را ته وايې چې ډېر ژر بېرته راغلې خو ما ډېر اوږد مزل وکړ. ډېر وخت مې په دې سفر کې تېر شو.

ويې خندل: هههههه. لا ډېر نور شيان بــه دې حيــران کــړي. د دې پوښتنې ځواب به د آينشتاين په فکرونو کې پيدا کړې خو اوس دا را ته ووايه چې رڼا د څه شي وه.

- د هېڅ شي. ستا خبره سمه وه.

بیا یې وخندل: هههههه. زما خبره هره وخت سمه وي. ګوره! تا د هغه ستوري رڼا لیدله چې څو میلیونه کاله مخکې مړ شوی دی.

- څو میلیونه کاله!

نور نو خبرې مې د میلیونونو او میلیاردونو کلونو کولې. په لویو فورمولونو به مې لویې محاسبې کولې.

نور به نو زه وم او فکرونــه وو، نــوي ســوالونه وو. پــه یــو شي حیرانېدل وو، په بل شي خوشــحالېدل وو. نــوې پوښــتنې، نــوي سوالونه، نوي ځوابونه، نوي حلونه. د هرې معما حل بــه داســې خوند راکاوه چې نور ټول خوندونه به یې را نه هېر کړل.

آه! زه د خوندونو تږی او دا د خوندونو نړۍ.

خو لکه هر څه دغه خوندونه هم ختمېدونکي وو.

دې حالت ډېر دوام ونه کړ. په اول سر کې هر څه را تــه پــه زړه پورې وو، هر څه خوندور وو، فکر کــول، پلټنــه، الوتــل، د نویــو کهکشانونو کشفول، د نویو رازونو راسپړل ... خــو ورو ورو یــې خوند په کمېدو شو.

ابن سینا، ابوریحان، آینشتاین، هاوکینګ، ټایسن ... ټولو لا هم لــه دې هر څه نه هماغسې خوندونه اخیستل خو زما لپاره نور هغسې خوندور نه وو. د دوی خبرې را باندې غمېدلې. بې خوبۍ مې وار په وار سره کمې شوې. بې خوبي کمه وه خو ځوروونکې. وزرې مې ورو ورو مړاوې شوې، بیا ورژېدې او بیا یو مخ ورکې شوې.

يو ځل بيا نو هغه زه وم، ځورېدل وو. هره خوا منډې وهل وو. په څه ورکې پسې تلل وو. د خوندونو لټول وو.

رڼا، رنګونه؛ غرونه، سيندونه؛ بوټي، ګلونه؛ څپې، موجونـه؛ ټـول ښايستونه؛ هر څه پخوا غوندې وو خو زه بدل وم.

نور نو رڼا را ته يوازې د مختلفو څپو ټولګه ښکارېده، نه د خوند اخيستلو منبع. د رڼا په ليدو به مې يوازې په دې خبرې فکر کولی شو چې د رڼا هره څپه ځانته اوږدوالی، مختلفـه انـرژي او بېـل رنګ لري.

رنګونه را ته بې معنا ښکارېدل. رنګونه ښايستونه نه وو، بلکــې د هرې مادې خپل خاصيت و چې د رڼــا کـومې څپــې جـذبوي او کومې منعکس کوي. رنګ اصلاً زما له ذهنه د باندې نه و. دا زما د سترګو او مغزو خاصيت دی چې مختلف رنګونهويني، ګنې رنګ له سره نشته نو څه چې نه وي، خوند به په کې څنګه وي؟

بر او بحر، سمه او غر، هــر څــه را تــه يــوازې د مــاليکولونو او اټومونو ټولګې ښکارېدې او ښکلا له هر شي نه کډه کړې وه.

د ګلونو وږم را ته يوازې هغه ماليکولونه ښکارېدل چې له ګلانــو تښتي او زما پوزې ته را ننوځي او که زما پــه پــوزه کــې د بــوی مخصوصې آخذې نه وي، بوی له سره نشته.

د مېوو او خوړو خوند يوازې زما د ژبې او ماغزو کمال و. که مې په ژبه کې د خوند د څکلو آخذې کار ونه کړي يا مې ماغزه د دې آخذو سيګنالونه تفسير نه کړي، نو خوند به نه وي.

نه یې منې؟ که داسې نه وي نو کله چې زوکام را پورې وي، ولې په خوند نه پوهېږم؟ که خوند مستقل وي نو هر وخت بایـد وي. اصلاً هر څه په ما کې دی. رنګ، بوی، خوند، ښکلا ... ښایي ټوله دنیا یوازې زما د درک محصول وي.

له هرې خوا غږونه پورته شول:

«د آدم د نظر تول دی
که دا تور دی که دا سپین
د آدم د ژبې خیال دی
دا سپلمۍ او انګبین»

دا غږونه له ونو بوټو او ګلونو راتلل. دوی ټولو په ګډه دغه شـعر په ترنم کې ویل.

ښه نو، که زه یم نو هر څه شته دي او که نه یم، هېڅ هم نشته؟

نه. داسې هم نه ده. زه هم وم او هر څه هم وو خو په خونـد نـه پوهېدم. پوزه مې بنده نه وه خو په بوی نه پوهېدم. په ژبـه مـې هېڅ نه وو شوي خو خوند مې نه احساساوه.

په خوندونو دې اور پورې شي یوازې د خوند خبره خـو نـه وه، مهمه خبره دا وه چې زما باورونه پوچ شـوي وو. هغـه باورونـه چې راسره یو ځای زېږېدلي وو او ورسره یو ځای لوی شوی وم؛ «زه اشرف المخلوقات یم، ټوله هستي زما لپاره هسته شـوې ده او ...» فکر کول او پوهې دغه ټول باورونه داسې راته ړنګ کړل لکـه واورین سړی چې د اوړي لمر ته یې ودروې او شېبه وروسته هېڅ

نه وي يا چې د شوتلو پر تنيکو بوټو اوبه بندې شي او د اوړي لمر پرې را شي.

آه! زه د خوندونو تږی، خو کاينات هغه کنجوسه ابۍ چې له بچي نه پټاسې پټوي.

زه د خوندونو تږی، خو کاينات هغه ناځوانه جينۍ، هغه د ښکلي بدن پېغله جينۍ چې ښايستونه په جامې پټوي.

زه د خوندونو په اوبو پسې راوتی تږی خو دا دنيـا هغـه صـحرا چې صرف سراب پېژني.

ښاپيرۍ بايد پيدا کړم.

هغه سکون چې د هغې په غېږ کې يې احساسوم، په هېڅ شي کې نشته. هغه دنيا او مافيها را نه هېروي.

رهي شوم.

يوه کور ته ورسېدم. د کور له شمالي دېوالــه سره جــوختې دوې څنګ په څنګ کوټې وې. مخې ته يې چوتره. د چوترې مخــې تــه انګړ يو متر ژور و او د انګړ په منځ کې د اوبو ځاه وه.

يوه سپين ږيري له کوهي نه اوبه راوايستې، پــه کــوزه کــې يــې واچولې. پايڅې يې ورپورته کړې او لستوڼي يې بډ وهل. اوداسه ته کېناست.

نيمه شپه وه. زه د کانکريټي چوترې په پوړيو کښته شوم. د انګړ په بل سر کې وطني تشناب (کناراب) و. د تشناب خــوا تــه روان شوم.

د سپين ږيري غږ مې واورېد: «دا څه رقم مسلمان دی چې روژه نه نيسي، لمونځ نه کوي، کلمه نه وايي خو په خوله وايي چې مسلمان يم.»

دا خبره يې چا ته کوله؟ څوک يې يادول؟

په زړه کې مې وويل: ښه ده چې زه خو د پېشلمي په وخت کې پاڅېږم او د کوټې څراغ بلوم. دی چې بل څراغ ويني، بيا فکر کوي چې زه هم پېشلمي ته راويښ شوی يم او روژه نيسم.

د چوترې په سر کې دوې خوا په خوا خټينې کوټې وې چې لويې لرګينې کړکۍ يې د چوترې خوا ته خلاصېدې. د دواړو کوټو تر منځ يو کوچنی دالان و چې خټينې پوړۍ ورنه دوهم چت ته ختلې وې.

د دوهم چت کوټې ته چې ورسېدم، ګورم چې بام يې نشته. په دېوالونو کې د لاړو (تيرانو) ګردي ګردي سوري ښکاري او د دېوالونو سرونه رژېدلي دي. لکه د جهاديانو په وخت کې چې د کابل د کورنو سرونه يې لوڅ کړي او تيران يې غلا کړي وو. ښاپيرۍ مې څنګ ته ولاړه وه. ما يې پر اوږه لاس ايښی و او دې مې پر تخرګ سر لګولی و.

دا کټ مټ هماغه ځای و چې هاغه بله شپه مې په خوب کې ليدلی و.

ښاپيرۍ وويل: هو. هماغه ځای دی. ما هم په خوب کې ليدلی و. ور وټکېد.

ورغلم. نجیبه وه. لاسونه یې زما له غاړې نه چاپېر کړل. ښکل یې کړم. ویې ویل: زړه مې! څنګه یې؟

ما یې لاسونه له غاړې ایسته کړل. په اشـاره مـې وپوهولـه چـې ښاپېرۍ دننه ده.

غږ یې لوړ کړ: زما یې څه؟ ته زما یې زما. پوه شوې که نه؟

ما یې پر شونډو لاس کېښود چې غلې شه.

احساس مې وکړ چې ښاپېرۍ د وره شا ته راغلې ده او له چـولې څخه موږ ته ګوري. شا ته مې وکتل. څوک نه و.

دې بیا په لوړ غږ وویل: چې یو ځل مې ګوتو ته راشي، بیا به زه د دې ښاپېرۍ خوښه شم.

بېرته کوټې ته ورغلم. ښاپېرۍ سـتوني سـتغ پـر کـټ پرتـه وه. سترګې یې آسمان ته نیولې وې.

ما ویل اوس به لانجه کوي، بې عزته کوي به مې چې نجیبې ولــې داسې ویل. خو هېڅ یې ونه ویل.

غلې یې له څنګه تېر شوم. پر غولي کېناستم.

هماغسې غلې وه. نه یې پوښتنه وکړه چـې «څـوک وو، څـه یــې ویل؟»، نه ښه، نه بده. د هغې چوپتیا لا ځورولم.

غږ مې پرې وکړ: ښاپېرۍ!

مخ یې راواړوه. سترګې یې سرې وې، نرۍ نرۍ سره رګونه په کې جوت وو.

دواړه څنګ په څنګ ناست وو. د اورسۍ پر تاخ پتنوس ایښــی و. په پتنوس کې د شنو چایو یوه پیاله زما مخې ته او یوه د ښاپېرۍ مخې ته اېښې وه او تر منځ یې په یوه بشقاب کې غوزان او شــنه ممیز. ښاپېرۍ مې پر زنګانه سر ایښی و او سترګې یې پټې کــړې وې. ما یې په ګوړګوتو ویښتانو کې ګوتې تېرولې راتېرولــې. پــه انګړ کې هماغه سپین بډیري له کوهي نه اوبه را ایستلې. د کــوهي په څنګ کې خټینه کوزه ایښې وه. ده له څا نه بوکــه را وایســته، کوزه یې ډکه کړه. اوبه څه کوزې ته تویېدې او څه یــې شــاوخوا ته. تویې شوې اوبه په کانکرېټي ناوه کې لاړې او د ګندنې په پټي کې وبهېدې.

ښه شوه چې هغه بله پېښه رښتیا نه وه. هغه مې پــه خــوب کــې لیدلې وه. که په ویښه کې وای، تباه به وم. پورتــه مــې وکتــل. د کوټې بام جوړ و. لاړې یې په خپل ځای کې و او سر یې هم پــټ و. نو په خوب کې مې ولې لوڅ لیدلی و؟

رښتیا، نجیبه څوک ده؟ نجیبه خو زه نه پېژنم. له رنګه خو را تــه آشنا وه، لکه زه یې چې له ډېر پخوا نه پېژنم. رایــاده مــې شــوه. هغه نجیبه نه وه، د هېندارو ښاپېرۍ وه.

ښاپېرۍ سترګې پرانیستلې، زما له زنګانه نه یې سر لږ هسک کړ، ویې ویل: د هېندارو ښاپېرۍ خو زه یم.

ومې ویل: زه یې نه باوروم.

- ولې؟

- ولې، امممم. ستا سترګې خو تورې دي.

- نو څه؟

- د هېنداري د ښاپېرۍ سترګې نيلي وې، د آسمان په رنګ.

که ګورم چې د سترګو رنګ يې نيلي شو او ويښتان يې خرمايي.

له سترګو يې داسې نيلي رڼا را وتله چې سترګې يې را وبرېښولې.

زما په غاړه کې يې لاس واچاوه. سر يې نور هم پورته کړ.

زما سر يې د ځان خوا ته راکښته کاوه.

فکر مې وکړ چې ګوندې غواړي پر شونډو مې ښکل کړي خو سترګې يې سوکه سوکه غټې شوې، ډېرې غټې شوې، لکه د زمري خوله چې خلاصه شوې وي او غواړي د هوسۍ مرۍ ونيسي.

شا ته مې زور وکړ چې سر مې ورنه لرې کړم خو د هغې لاس کښته خوا زور کاوه.

يو لاس مې يې پر سينه کېښود او لاندې خوا مې ټېله کړه خو خاشه ونه خوځېده، بلکې لا را نژدې شوه.

په بل لاس مې يې مړوند ونيو چې له غاړې نه يې ايسته کړم. خو لاس يې دومروه زورور و چې زما سر يې لا پسې ټيټ کړ.

په يوه لاس مې يې سينه تکيه کوله او په بل د هغې لاس خو د هغې د را نژدې کېدو مخه مې نه شوه نيولی.

له ډېر زوره مې پر دواړو مټو سخت درد و. ته وا هډوکي مې کړس کړس ماتېږي.

د هغې غټې سترګې وار په وار را نژدې کېـدې چــې سر مــې لــه کومې تېر کړي. لا مې هم زورونه وهل، خو ګټه یې نه کوله.
راویښ شوم، خو له ځایه نه شوم خوځېدلی. ستوني ستغ پــروت وم او دواړه لاسونه مې تر سر لانــدې کرخــت شــوي وو. داســې ستمی مې کېده لکه لوړې غونډۍ ته چې په منډه وخېژې. ســوکه سوکه مې لاسونه د سر له لاندې نه را وایستل. داسې وچ وو لکه د بل چا لاسونه چې وي. کېناستم. ګوتې مې وښورولې. په ســترګو مې لیدلې چې ښوري خو حس کولې مې نه.
آه! دا نو څه رقم خوب و؟ څومره ډېره موده وروسته ویده شــوی وم. هېڅ مې نه یادېږي چې وروستی ځــل کلــه او چېرتــه ویــده شوی وم.
بیا هم زه وم، بې خوندي وه. بې مطلبه ګرځېــدل وو، پاڅېــدل او کېناستل وو. ونې ګڼې، مېوې ډېرې؛ د ګبینو او شیدو څه کمی نه و، د شرابو خواري نه وه. د رنګونو نڅاګــانې، د عطرونــو الوتــل وو. خو دا هر څه د ښکلاوو بدرنګي وه، د خوندونو بې خونــدي وه.
زه څوک یم؟
دا کوم ځای دی؟
ولې هر څه را نه تښتي؟
ولې خوندونه له بې خوندۍ ډک دي؟
ولې ښایست په بدرنګۍ اوړي؟

ځکه چې ته ګناهکار یې!
دغه سپین غر د چا دی؟
ویونکی یې نه معلومېږي خو غږ یې وینم.
پوښتنه مې وکړه: ګناه مې څه ده؟
سپین غر مخامخ راغی او ویې ویل: هېره دې ده که هسې ځان ناګاره کوې؟
ومې ویل: د هېندارو ښاپېرۍ خو ویل چې دلته ګناه نشته، دلته هر څه بس ثواب ګڼه.
سپینه خندا مې واورېده: هاهاها، هغه ځای خو نو جنت و.
شا و خوا ته مې وکتل. دا خو هم هماغه ځای و چې د هېندارو ښاپېرۍ سره وم. ونې، بوټي، چمن، ګلونه، د شاتو او شیدو ویالې، هغه مرمرینه ماڼۍ چې د شرابو ډنډ په کې و ... ټول کټ مټ هماغه پخواني وو.
نو سپین غر ولې وایي چې هغه ځای خو جنت و؟ یعنې دا بل ځای دی؟
ویې ویل: هو. دا بل ځای دی. دا دوزخ دی.
دا مې نه شو باورولی چې دا دې دوزخ وي.
په دوزخ کې خو اورونه وي، لمبې وي. ماران وي، لړمان وي. سوځېدل، ایرې کېدل وي. عذابونه وي، دردونه وي.
ویې ویل: نو دا در ته عذاب نه ښکاري چې هر خوند له بې خوندۍ ډک دی؟

رښتیا یې ویل. لوی عذاب و. شات، شیدې، شراب؛ ګل او بلبل؛ غر او غونډۍ، ماڼۍ، باغونه؛ اوبه، هوا، نری شمال، خوشــبو او ورېم ... هر څه را ته تیار وو خو ما له هېڅ شي نه خوند اخیســتلی نــه شو.

نو ګناه مې څه وه چې دغه عذاب ګالم؟

سپین غږ مې پر سترګو لاس را تېر کړ.

غوړو لوګیو آسمان پټ کړی و. یو موټر چې سر په ځېړۍ اوښتی و، په لمبو کې سوځېده. څو موټرې سورۍ سورۍ وې او ښېښــې یې ماتې وې. د یوه بل موټر یوازې د فرېم یوه لویه ټوټه پر سړک پرته وه. غرېو او شور وو. چا نارې وهلې چې لرې شئ، دې خوا ته مه راځئ. چا ژړل، چا بوغارې وهلې او چا زګیروي کول. د چا خرهار پورته و، او څوک غلي پلي غځېدلي وو.

د چا پښې نه وې، د چا لاسونه. د چا سر خــچ پــچ و، د چــا ټټــر سورۍ سورۍ و. محشر و، محشر.

هرې خوا ته مړي او زخمیان پراته وو. هرې خوا ته د بدن غړي او اندامونه او د غوښو ټوټې. زه هم د هغوی په منځ کې خو یــوازې سر او د ستې نیمایي مې هلته وو، هغه هم ټوک ټوک او پــه وینــو لړند.

ځای مې سهي کړ. دا هماغه ځای و چې څو شېبې مخکې ما موټر بم په کې چوولی و.

سپین غږ وویل: اوس پوه شوې؟

دی ولاړ او زه يې يوازې پرېښودم. تنــدې اخيســتی وم. د شــيدو لښتي ته ورغلم. د شيدو رنګ سور اوښتی و. لپه مــې تــرې ډکــه کړه. چې خوله مې ورته ونيوه، داسې بوی مې په ســپږمو ننــوت لکه اوسپنه چې زنګنه وي. په نه زړه مې خولې تــه واچــولې. ژر مې بېرته تو کړې.

اخخخخ، توف.

د وينو خوند په کې و.

ژبه مې د لاس په څټ باندې تېره کړه چې پاکه شي خــو پــه لاس کې مې هم د وينو بوی او د وينو بې خوندي وه.

څو ځله مې ناړې په خوله کې واړولې او تو کړې. خو د وينو بوی او خوند مې په خولې پورې هماغسې نښتي وو. له معــدې او لــه سږو نه مې د وينو وږم را وته.

يو بل کس راغی. د سرو شيدو ويالې ته کېناست، لپــه يــې ورتــه ونيوه.

ومې ويل: مه يې څښه! د وينو خوند لري.

ده لپه ځنې ډکه کړه.

ومې ويل: تا ته وايم! دا شيدې نه دي، وينې دي. نه يې وينې چې رنګ يې سور دی؟ د وينو رنګ په کې نه وينې؟

ده لپه خولې ته ورنژدې کړه، ويې ويل: دا خو تکې سپينې شيدې دي. وينه په کې له کومه شوه؟

پوزه يې وسوڼله، ويې ويل: واه! څه خوندور وږم يې دی.

پوه شوم چې خبره څه ده.

لږه لاره مې ووهله. هوا د غــوړو لوګيــو بــوی کــاوه او ورسره د انسان د وريتې شوې غوښې بوی ګډ و.

خوا مې وګرځېده.

کېناستم.

کانګې مې شروع کړې.

وينې مې قی کړې. خو يوازې وينې نه وې. لږ وروسته د وينو په منځ کې د ماشوم د ګوتې بندونه هم را ووتل.

سترګې مې رډې ختلې وې. ما ويل اوس به مې سترګې له ژورغالو راوځي او کښته به لوېږي.

ساه مې نه شوه اخيستی.

بيا مې له معدې څخه د کانګو داره را ووته.

په وينو کې يوه سترګه هم وه.

بيا مې په مرۍ او ستوني باندې سخت زور راغی، د ژامې هډوکي مې ارتې شوې، ستونی مې بهر خوا ته پورې وهل کېده. ما ويــل اوس به شکېږي. خوله مې لويه شوه، يو ورغوی مې له خولې نــه راووت او پر ځمکه ولوېد. بيا پوره لېچه، ورپسې يو سر، بيــا يــو لينګی ... د انسانانو د بدنونو مختلف غړي مې له معدې څخه قی کړل. د هر غړي قی کول دومره په عذابولم لکه د لنګون درد چــې ګالم.

سخت بې سېکه شوی وم. پړ مخی پروت وم. له پوزې او خولې نه مې د وينو ډومبکي څړېدل.
هغه بل سړی مې له څنګه تېر شو. لويه ساه يې واخيسته. ويې ويل: واه! عجبه خوشبويي ده.
په لستوڼي مې خوله پاکه کړه. په دوو ګوتو مې پوزه ټينګه کړه چې د وينو ډومبکي ترې وڅڅېږي.
را ولاړ شوم. لکه له اوږدې تبجنې ناروغۍ چې تازه رغېدلی يم، بدن مې سست او کمزوری و.
ګومان مې کاوه چې پښې مې د ستې د وړلو تاب نه لري.
سوکه سوکه روان شوم.
هره خوا د وينو بوی، د سوځېدلو غوښو وږم، د غوړو لوګيو وربېځې.
له هرې خوا د چاودنې غږونه راتلل. هر ګام به مې چې پر ځمکې اېښوده، يو درز به يې کاوه. داسې درز چې ځمکه يې لړزوله او غوږونه يې را کڼول. تر هر ځل کڼېدو وروسته، به مې غوږونه بېرته ښه شول او له بل ګام سره به بيا کڼېدل.
په غوږونو مې د لاسونو ورغوي کېښودل خو د چاودنو تندرونه لا زورور شول. بېرته مې لاسونه لرې کړل. منډه مې کړه. د مرمرينې ماڼۍ لاره مې ونيوه. د چاودنو غږونه لکه د خياطۍ ماشين چې ښه يې تېز وچلوې، پر له پسې شول: درز، ټنګ، ډم، بم، ګرمب ...

ماڼۍ ته چې څنګه ننوتم، غړونه ورک شول.
پر ملا کږوپ شوم. لاسونه مې پر زنګنو کېښودل. ساه مــې تېــزه وه. د وينو او سوځېدلو غوښو بوی نه و. شا و خوا ته مې سترګې وغړولې. هوا رڼه وه، د غوړو لوګيو وربځې نه وې.
بېرته نېغ شوم. لويه ساه مــې واخيســته. چــې بېرتــه مــې ســاه وايسته، له سرږو مې يو تت غږ راووت. غوږونه مې ورته څک کړل، ويل يې: قاتله!
ساه مې د مرمرينې ماڼۍ د ګنبدې خوا ته پورته لاړه. پــه ګنبــده کې تاوه شوه را تاوه شوه، بچي يې وکړل او يو لښکر ورنه جــوړ شو. قاتله! قاتله! قاتله!
ډېر بد شور جوړ شو.
د ماڼۍ له دېوالونو، له ګنبدې، له ښيښو، له غولي او ان د شرابــو له ډنډه همدغه ناره پورته کېده او پر ما يې حمله کوله.
ما مې مخې ته د لاسونو ورغوي ونيول خو د «قاتله!» ناره به مې د ورغوي د هډوکو له منځه تېرېدله او پر مغزو مې کلکه لګېدله.
د وره خوا ته مې منډه کړه. د «قاتله، قاتله!» غږونه را پسې شول.
د توربېدلو مچيو غوندې يې له هرې خوا راباندې حملې کولې.
ډېره موده په دې بد خوندۍ کې لالهانــده وم او هــرې خــوا تــه تښتېدم.

جنت را ته دوزخ شوی و. دومره یې عذاب راکړی و چې مرګ تـه مې راضي وم خو چې د دې غړونو له شره خلاص وای. خـو نـه مرګی و، نه له عذابه خلاصی.

نه پوهېږم چې څومره وخت همداسې را باندې تېر شـو. ښـايي د هغو وينو د ټولو څاڅکو په اندازه چې زما په وجه تـويې شـوې وې.

بيا ورو ورو هر څه بېرته سم شول. د وينو بوی، د انسان د ورېتو شويو غوښيو وږم او لوګي ختم شول.

د شيدو سوروالی ورک شو.

هوا پاکه صافه شوه.

د «قاتله!» نارې هم وار په وار سره کمې شوې، سوکه شوې، تتـې شوې، ورکې غوندې شوې خو لا هم پاتې وې.

د غږ لوری نه را معلومېده چې له کومه راځي. هرې خوا تـه مـې غړونه څک کړل، خو پته يې ونه لګېده.

ګورم چې خپل زړه مې دغه غړونه کوي، له هر درز سره وايي: قا – تل، قا – تل، قا – تل.

په اول سر کې خوښ وم چې ځوروونکي غړونه تـت شـول خـو وروسته بيا همدغو تتو غړونو دومره ځورولم لکه هغه جګو نارو چې په عذابولم.

اوس به نو له زړه سره څه وکړم؟

کاش دغسې بوټ مې را ايستلی شوای.

او بیا دی ولې د قاتل، قاتل غړونه را ته کوي. ما خو هر وخـت د ده منلې وه. هر څه مې د ده په خوښه کړې وو نو اوس مې ولـې ځوروي؟

خو ښه خبره دا وه چې زما په گومان نورو دا غړونه نه اورېـدل. نور نه پوهېدل چې زه په دوزخ کې یم او دوی په جنت کې دي.

نو ما به هم داسې ښودله چې هر څه سم دي.

یوه ورځ چا مڼې خوړلې. د مڼو د خوند صفتونه یې کول.

ما هم یوه دانه را واخیسته. چې څنگه مې چک پرې ولگاوه، خوله مې له تور او خوسا خونده ډکه شوه. خو په خوله مې وویل: واه! عجب خوند یې دی.

بل خرپ مې ترې وایست او په وچ زور مې له ستوني تېر کړ.

چې یوازې شوم، خوا مې وگرځېده. کانگې مې وکړې. پـه کـانگو کې مې له وینو سره د انسان د غوښو ټوټې را ووتلې.

مرمرینۍ ماڼۍ ته ولاړم. د شرابو له حوض نه ډېر کســان چـاپېر وو. هر چا به ورنه جام ډکاوه. جامونه به یې سره کړنگول او پـه سر به یې اړول.

ما چې جام ډکاوه، ومې لیدل چې د شرابـو پـه مـنځ کـې څـوک گرځي. بدن یې ټوک ټوک او په وینو لت پـت و. یـوه پښـه یـې د حوض په یوه څنډه کې پرته وه. هغه یې پورته کړه. په سرېښـنې پورې یې ولگوله. څو گامه ها خوا ته یې خپل له څنگله غوځ شوی

لاس وموند. بیا په حوض کې کېناست. د حوض په تـل کـې یـې
گوتې وهلې.
ښه ورته ځیر شوم. ومې پېژاند. دی هم په هاغو کسانو کې و چې
زما د موټر بم په چاودنه کې وژل شوی و.
خو هغه دلته په شرابو کې څه کول؟
گورم چې د حوض له تله یې څه پیدا کړل. بیا یې په مینځلو لگیـا
شو.
سترگې مې تنگې کړې، گورم چې په ورغوي کې یې خوټې نیولې
دي او په شرابو یې مینځي.
شا و خوا مې نورو ته وکتل. هر څوک په خپل مجلس لگیا وو.
تر ټولو نژدې کس ته مې وویل: دا سړی د شرابو په حـوض کـې
څه کوي؟
حوض ته یې وکتل. ویې ویل: کوم سړی؟
په لاس مې هغه ځای ته اشاره وکړه چې هغه سړی په کې ناسـت
و.
ویې ویل: زه خو څوک نه وینم.
بل ته مې دغه خبره وکړه.
ویې ویل: سد دې په سر کې دی؟ سړی له کومه شو؟
سر مې چټک دې خوا ها خوا وخوځاوه. سـترگې مـې څـو وارې
وځمبلې. ما ویل زما په نظر کې به ستونزه وي خو چې ور ومـې
کتل، بیا مې هم په شرابو کې ناست سړی لیده.

فکر مې وکړ چې دا نور به يې ځکه نه ويني چې نشئه دي. يو بل کس چې ماڼۍ ته تازه را ننوتلی و، د ډنډ خوا ته روان و. په منډه ورغلم، هغه مې تر لاس نيولی د حوض غاړې ته راوست.

ومې ويل: هغه ځای ته وګوره، څوک درته ښکاري؟

ويې ويل: لکه چې ډېر دې څښلي دي.

هېڅ هغه نه ليده، خو ما ته ښکارېده.

ټولو جامونه پورته کړل.

دې خوا ها خوا مې وکتل.

څو کسانو غږ را باندې وکړ: پورته يې کړه! تـل دې وي جنـت او شرابونه يې!

ناچـار جـام مـې پورتـه ونيـو او د دوی لـه جـامونو سره مـې وکړنګاوه.

چې غوړپ مې ورنه وکړ، سپړمې مې د خوټو په بوی ډکې شوې.

په منډه له ماڼۍ نه ووتم.

په يوه ګوښه ځای کې کېناستم.

کانګې مې وکړې. له خولې نه مې خوټې را ووتې.

پاڅېدم. په چمن کې وګرځېدم.

ناڅاپه شور ما شور شو.

دېرش پنځه دېرش کسانو دې خوا ها خوا منډې وهلې. د هر چا له بدنه ويني روانې وې.

د یوه پښه له زنګونه پرې وه. هغه خپله غوټه شوې پښــه پورتــه پورته غورځوله او خوشحالي یې ورته کوله. ما ته یــې پــام شــو. پښه یې زما خوا ته وار کړه. پښــه یــې پــه هــوا کــې ځرخېــدلې ځرخېدلې راغله. نږدې وه چې پــه سر مــې ولګېــږي خــو بېرتــه وګرځېده او د خپل څښتن خوا ته ورغله.

د یوې ښځې له نسه کولمې راوتلې وې. هغې د خپلو کولمو له دوو سرونو نه نیولی و او د رسۍ غوندې یې تاوولــه او ټوپونــه یــې وهل. ما ته یې چې وکتل، کولمې یې را پســې خطــا کــړې. کــولمې راغلې او له غاړې نه مې چاپېرې شوې. سختې را پورې ونښــتې. راکش یې کړم. په ځټ ولوېدم.

هاهاهاها. ټولو وخندل.

بېرته را پورته شوم.

د بل چا سر نه و. ګورم چې سر یې تر تخرګ لاندې نیولی و.

په بل باندې یې غږ وکړ: والیبال کوې؟

هغه چې یوه سترګه یې مخې ته غورځېدلې وه، خپله ســترګه یــې پورته کړه، ویې ویل: راځه!

پرې سري خپل سر ور واچاوه. دواړو والیبــال ور بانــدې شروع کړ.

څو دقیقې یې والیبال وکړ او بیا یې سر زما خــوا تــه ډېــر کلــک شوټ کړ. سر په چټکۍ زما خوا ته راغی.

منډه مې کړه.

د سر کټ کټ خندا مې اورېدله چې وار په وار را نږدې کېده.
منډه مې تېزه کړه. له شا را پسې شور جوړ و.
مخ مې واړاوه. د چا سترګه، د چا غـوږ شـوی لاس، د چـا پـرې شوې پښه، د چا سر، د چا کولمې ټول را پسې وو.
هر یوه نارې کړې:
- ویې نیسئ!
- را ټینګ یې کړه!
- مه یې پرېږده!
- هلئ!
زه مخکې او دوی په منډه را پسې وو.
ځغله ځغله، یوې سمڅې ته ورسېدم.
ورننوتم. څو پورې چې مې سترګو کار کاوه، منډې مـې پـه کـې وهلې. بیا نو تیاره زیاته شوه.
ودرېدم.
غوږونه مې څک کړل.
شور ما شور نه و. یوازې خپله ساه او د زړه دربا مې اورېدله.
شا ته مې وکتل. سر او پښه او سترګه او کولمې ... را پسې نه وو.
ساه مې بنده بنده کېده. حلق مې وچ و.
کېناستم.
د سمڅې دېې ته مې تکیه وکړه. خولې را باندې ماتې وې. شـېبه وروسته لوند خیشت وم.

ورو ورو مې ساه سمه شوه.
اوس څه وکړم؟
بېرته له سمڅې نه وځم که همدلته پاتې شم؟
د باندې مې څه دي نو چې ورشم؟
نور نو د زغملو نه و.
دا څه حال دی چې هر څه نورو ته نعمت دی خو ما ته عذاب دی. که په دوزخ کې وای نو زغمل به یې آسانه وو ځکه چې ټولـو بـه زما غوندې یو شان عذاب ګاله. خو اوس هر چا خوندونه اخیستل خو ما بد خوندي.
زما دوزخ که په دوزخ کې وای نو باک به یې نه و خو غم دا و چې زما دوزخ په جنت کې و. بلکې جنت پخپله زما دوزخ و.
پاڅېدم.
په سمڅه کې وړاندې روان شوم.
په اول سر کې څه نا څه رڼا وه. د پښو د ایښودلو ځای مې سهي کولی شو. څومره چې وړاندې تلـم، رڼـا هماغـومره کمېـده. نـه پوهېدم چې ګامونه مې پر څه شي ږدم او مخې ته مــې څــه دي، بس روان وم.
لاسونه مې د ړندو غوندې مخــې تــه نیـولي وو. د هـر ګـام پـه ایښودلو سره ډارېدم چې تیندک ونه خورم یا مې سر په څــه شي ونه لګېږي خو بیا هم روان وم.
همداسې تلم تلم تلم او په مطلقه تاریکي کې ډوبېدم.

او بالاخره په تیارو کې پسې ورک شوم.

پای

۲۰۲۲ د مارچ ۳۰

بامبرګ، جرمني

Ketabona | کتابونه
WWW.KETABONA.COM

له کتابونه ډاټ کام انلاین کتابتون څخه په وړیا ډول
په ډېره آسانه بڼه صفاء هراړخیز کتابونه ډاونلوډ کړئ!

www.ketabona.com

@Ketabona
www.ketabona.com
info@ketabona.com

TALK TO US
+93 767 616767
info@Ketabona.com